

עוד אבינו חי

- ENGLISH EDITION -

ג' תמוז תשפ"ב

In the Beginning

This ליקוט, intended for חיזוק ההתקשרות, was first published in conjunction with the Rebbe's 20th Yom haHilulah, Gimmel Tammuz 5774, with a second edition in advance of 6 Tishrei 5775, 50th Yahrzeit of Rebbetzin Chanah, the Rebbe's mother, obm.

We received numerous requests to translate this קונטרס into English, to make it accessible to a wider audience. Much effort and care, to the best of our ability, was put into translating the Hebrew texts. We hope they represent the correct meaning of the Rebbe's sichos, letters, etc.

Please note that the commentary on the subjects discussed in this קונטרס – essential to every chossid – are the author's perspective on the issues, based on the quoted passages collected from the Rebbe's Torah. These quotes represent only a small portion of the vast wealth of the Rebbe's Torah on these subjects.

For the sake of brevity, to make the material as accessible as possible to the reader, many of the quoted passages appear in abbreviated form (with citation to the original sources). It is strongly recommended to consult the original sources to see the subject treated in full.

In preparing this edition, numerous facsimiles of the Rebbe's כ"ק have been added; also, additional explanatory notes have been added on some subjects, as well as stories to illustrate the points discussed.

It is our fervent hope that this קונטרס achieves its goal – to strengthen its author's and readers' hiskashrus to our Rebbe זי"ע נבג"מ ז"ל.

Most importantly, may HaShem finally redeem us from this bitter golus, גאולה שלמה, when the Rebbe will lead us toward the ורקיצו ורננו שוכני עפר, במהרה בימינו ממש.

ג' תמוז תשפ"ב

Lubavitch of Wisconsin

Table of Contents

In the Beginning	3	Hiskashrus after Gimmel Tammuz..	86
Foreword	5	The Ohel	90
Introduction	8	Yechidus Today.....	101
A Note.....	11	ובא השמש וזרח השמש	108
The Phenomenon – The Rebbe	13	The Seventh Generation	114
ראש בני ישראל.....	20	The Darkness Before Dawn	121
Hiskashrus.....	28	Moshiach.....	124
The Road to Hiskashrus.....	35	The World Is Ready For Moshiach...128	
כמים הפנים לפנים	48	28 Nissan 5751	136
Gimmel Tammuz.....	57	27 Adar 5752	143
Histalkus.....	60	אין אתנו יודע עד מה, אבל	149
Yom HaHilluloh.....	65	חידושו של דור השביעי	152
הוא בחיים ויתיר מבחיוהי	69	להביא לימות המשיח.....	164

Foreword

More than two decades have elapsed since the histalkus of the Rebbe of sainted memory; the day “*the angels vanquished the mortals and the Holy Ark were taken captive*” (BT Ketubot 104a).

“*The luminaries were taken.*” No longer could we gaze at the Rebbe’s welcoming countenance, nor hear the voice whose every utterance was suffused with Divine beauty and breathtaking Torah revelations – the vital voice that spurred us to utilize all our gifts; motivating and inspiring each of us to elevate ourselves and maximize our potential; the voice that projected absolute clarity regarding the spiritual and material welfare, as well as the very existence of the Jewish people, and brightened the gloom of golus - לתקן י-עולם במלכות שד-י.

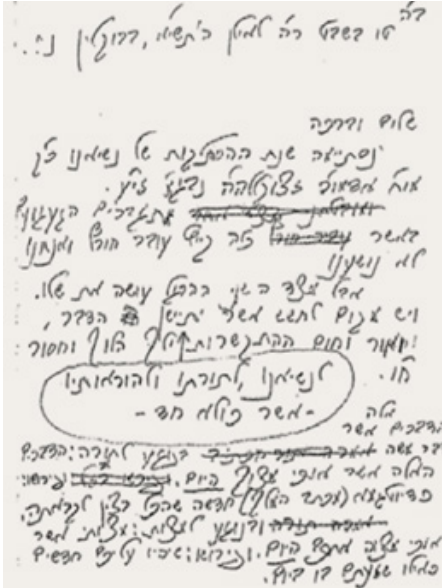
And yet, the Rebbe remains present. His lessons and advice continue to energize a new generation – including those who “knew not Yosef” – to be מקושר to him. Young people continue to commit themselves, heart and soul, to learning his Torah insights, walking in his path, and fulfilling his directives with mesiras nefesh.

The Chabad community today includes those who have had the merit of seeing the Rebbe, of hearing his vigorous voice, of being designated his personal *shaliach mitzvah* for tzedakah as we received a dollar from his holy hand. Many more of us, however, were too young, or not yet born, to have had such opportunities, let alone personal memories of them.

We all share the deep yearning to cling to the “Tree of Life.” We all crave that visceral connection to the Rebbe.

Yet in our present situation, one can easily have doubts concerning the possibility of being מקושר to the Rebbe, or about the crucial importance of such a connection, as well as the ways and means to develop and achieve this.

On 15 Shevat 5711 (1951), merely five days after accepting the mantle of leadership, the Rebbe penned (an unfinished and unpublished) letter expressing a similar concern. The following is a free translation:

ב"ה, ט"ו בשבט ר"ה לאילן ה' תשי"א,
ברוקלין, נ.י.

שלום וברכה

נסתיימה שנת ההסתלקות של נשיאנו
כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקללה"ה נבג"מ
זי"ע.

מתגברים הגעגועים באשר כלה קייץ
עובר חורף ואנחנו לא נושענו.

אבל מצד השני ההרגל עושה את שלו.
ויש מקום לחשש אשר יתיישן הדבר,
ואור וחום ההתקשרות לנשיאנו, לתור
רתו ולהוראותיו - אשר כולא חד - ילך
הלוך וחסור ח"ו...

The year following the passing of our Rebbe, my father-in law, of sainted memory, has concluded.

The longing grows ever stronger, as "summer has passed, winter is almost gone and still we have not been redeemed."

However, habit has its effect. And it is of concern that it will fade, and the ohr v'chom hahiskasrus to our Nosi, his Torah and directives – which are all one – will recede, ח"ו....

If the Rebbe expressed such a concern at a time when he was constantly speaking about and inspiring Chassidim to strengthen their hiskashrus to the Friedikker Rebbe, how much more so in our case, when we have not merited to see the Rebbe or hear his holy voice for twenty-eight years, this concern is all the more urgent.

However, we can take solace in the fact that for our time and forever, the Rebbe clarified, broadened and deepened the תורת ההתקשרות, empowering us to bask in its glow and to tread on the path he paved for our benefit.

I hope this modest publication will help refresh and reinvigorate our אור וחום ההתקשרות; express the thoughts and feelings of many of אנ"ש, and address these issues through the teachings of the Rebbei'im, and our Rebbe's teachings in particular.

It is our fervent hope and prayer that this slender volume fulfills its mission in aiding whoever seeks to fortify their connection to the Rebbe and finding their way to internalize *"the light and warmth of our connection to our Nosi, his Torah and his הוראות."*

Introduction

Gimmel Tammuz is a code word for the day our Rebbe was taken from our midst. Even today we find it difficult to utter the word הסתלקות. Hence, we refer to it as Gimmel Tammuz.

This is not without precedent, as described in Tractate *Ketubot* (104a): regarding the passing of Rabbi Yehudah Hanosi, (aka) רבי זס רבינו הקדוש:

“The day רבי’s soul went to its rest, the Rabbis decreed a fast, and pleaded for mercy, declaring that: ‘Anyone who says that רבי’s soul has gone to its rest shall be stabbed with a sword.’ ...The Rabbis ordered Bar Kappara to ‘Go and investigate.’ He discovered that רבי’s soul had (indeed) gone to its rest ... He began his response, ‘The angels and the mortals have seized the Holy Ark. Angels vanquished the mortals and the Holy Ark has been captured.’ They asked him, ‘Has he gone to his rest?’ He replied, ‘You said it – not I.’”

Rabbi Yonason Eybeschütz, in Drush 12 of his magnum opus *Yaaros Devash* expands on this:

“The statement ‘Anyone who says that Rebbe’s soul has gone to its rest shall be stabbed with a sword,’ requires some clarification. After all, is there any mortal who lives forever without encountering death?

It has been said that the soul of a Tzaddik is bound up with the soul of his generation, which the Al-mighty merits on the Tzaddik’s account as the two are bonded together. Hence, even after the Tzaddik passes on, his soul remains bound to his earthly body as it is connected to the living souls of his generation. Thus, it is stated: in *Ketubot* 103a: “Every Erev Shabbos (Rebbei) would return to his house,” as his soul dwelled in his earthly body, and he was pleased to come home....

Likewise, Yaakov Avinu remains perpetually with his generation, his soul never dislodging from his body, a bonding that heals and protects. Which

is why our Sages said in Taanit 5b: “Yaakov Avinu did not die, for just as his offspring are alive so, too, Yaakov lives on” – to remain connected with them.

This clarifies our Sages’ words, “Anyone who says that Rebbi’s soul has gone to its rest shall be stabbed with a sword,” for they knew that Rebbe dwelled with the people of his generation; so much so that they were certain that his soul did not completely depart but rather continues to dwell within his body, as explained earlier.”

Similarly, the Chasam Sofer (Droshos II, p. 384b) writes:

“... It is perplexing that our Sages would assert ... that no person should say that Rebbi’s soul went to its rest. Would he live forever? Would this remain an eternal mystery? ... And what was the point of Bar Kappara’s evasive reply? Surely there is some explanation....

The idea of a soul at rest implies that the Tzaddik’s soul is at ease. Yet our Sages (end of tractate Berachot) declare that ‘Torah Scholars enjoy no rest, be it in this world or in the next’. He has no rest in the next world because his disciples and the contemporaries to whom he imparted Torah, knowledge and wisdom, and who he guided along the straight path, all of their acts and learning in this world – theirs and those of their progeny until the end of time – are all on account of him. Thus, everything they do in this world causes “his lips to move” and every dimension of his precious soul to be aroused. This is what is meant by [they] ‘have no rest in the world-to-come...!’

Rebbi had redacted the Mishnah, with his disciples committing themselves to its uninterrupted study – without rest... Hence anyone who says that ‘Rebbe’s soul came to its rest’ provides Satan with an opening, G-d forbid, as if we would not merit to reach Rebbi in the world above. For this reason, he ‘shall be stabbed with a sword,’ because we [would] have lost out by his giving an opening to Satan. [Therefore] Bar Kappara cleverly said ‘That the angels had triumphed by capturing the Holy Ark,’ specifically the Ark but not the Tablets.

The declaration of Rebbi’s disciples against stating that ‘his soul went to its rest’ was not merely a reluctance to state what had occurred. Rather, the implication was that Rebbi’s soul was, indeed, not resting, as “he lived on in the hearts and souls of his generation.” Hence only the “Holy

Ark,” (i.e., his body) with its physical limitations, was vanquished, but the 'Tablets' (i.e., his soul) lived on”.

This may also be the meaning of the statement in Midrash Shemos Rabbah, Parshas Ki Tisa 44:7:

“Remember Avraham, Yitzchak, and Yisroel.” Why did Moshe mention the three Patriarchs here? R. Avin said: G-d told Moshe, “Just as I requested of Avraham to come up with ten righteous Sodomites, I ask you to come up with ten righteous men so that I will not destroy (the Jewish people).” Said Moshe: “Master of the universe! I will show them to you: I, and Aaron and Elazar, Itamar and Pinchas, and Yehoshua and Caleb.” The Divine Judge then said, “This makes [only] seven. Where are the [other] three?” ... Said Moshe “Master of the universe, are the dead alive?” And He answered, “Yes.” To which Moshe said, “If the dead live, ‘remember Avraham, Yitzchak and Yisroel’, which makes ten.”

On the simplest level it appears that Moshe’s question “Do the dead live on?” means that the ongoing connection and actions of those Tzaddikim who have passed on are so immanent that they can still be counted among those living in this world. To this, G-d replies, “Yes,” this is so: for the great merit of the Patriarchs is not only that they are the progenitors of all of Israel. Rather, it is that they continue to live on, actively impacting this world. This is the meaning “חיים הם, they are alive.”

So, too with regard to the Rebbe, we abstain from verbalizing the הסתלקות – because as the truth is that “his soul remains connected to his body, because it is connected to the living people of his generation.” And because he is alive, we find it difficult to verbalize the Rebbe’s הסתלקות.

Rashi explains Yaakov Avinu's inability to accept consolation after Yosef Hatzaddik's disappearance because "it was decreed the dead should be forgotten - not the living." This explains why we will never be consoled from Gimmel Tammuz - because the Rebbe continues to truly live.

OD AVINU CHAI!

A Note

Beginning immediately after the Previous Rebbe's *הסתלקות* on Yud Shevat 5710, whenever our Rebbe would mention him – whether in writing or in print – he would always affix the *ברכת החיים* to his name. For example, in the first *קונטרס* published immediately following the *הסתלקות* – and in every subsequent reprinting – the Previous Rebbe's name is printed this way both on the title page and in the *דבר* (פתח דבר.)

There was one time, however, that the Rebbe expressed publicly his deep feelings that, for him, his Rebbe is still alive. These were his words on Rosh Chodesh Sivan 5710:

"קבלתי מכתב מא' החסידים שבו כותב אודות כ"ק מו"ח אדמו"ר אדמו"ר הכ"מ: "דער רבי זאָל געזונט זיין". באמת נהניתי מהתבטאות זו. והאמת כן, כי, בריאותו לא היתה מענינים גשמיים, אלא מענינים רוחניים [וכמ"ש באגה"ק ש"חיי הצדיק אינם חיים בשריים כי אם חיים רוחניים, שהם אמונה ויראה ואהבה", ובנדו"ד חיי צדיק שהוא רועה ישראל, הם גם מבשורות טובות מהפעולות בחיזוק היהדות, אהבת השם אהבת התורה ואהבת ישראל] ובבריאות כזו לא שייך הפסק [ואדרבה: לאחרי *ההסתלקות* ה"ז ביתר שאת, כיון שבטלים ההגבלות דהגוף הגשמי כמבואר באגה"ק הנ"ל], ובמילא שייך לומר "דער רבי זאָל געזונט זיין". אלא שישנם כאלה שמתביישים לומר כן, ואותו חסיד הסיר את הבושה ("האט זיך אָפגעשעמט") וכתב כפי האמת."

Subsequently, on Shabbos Parshas Sh'lach the Rebbe said:

"בשמח"ת תרצ"א, אמר כ"ק מו"ח אדמו"ר: "איך זאָג ניט אויף דעם טאַטן "נשמתו עדן", ווייל איך בין ניט קיין אַדרעסין שרייבער, און ווידער פאַר מיר איז דער טאַטע ניט נסתלק געוואָרן וכו'" (אינני אומר על אבי "נשמתו עדן", כי אינני גותן "כתובות", וגם, בשבילי אבי לא נסתלק).

ועד"ז בנוגע לכ"ק מו"ח אדמו"ר - שאין לומר עליו "נשמתו עדן", כי: א) מי הוא זה שיכול ליתן "כתובת", להגביל את מקומו ל"גן עדן", ג"ע התחתון או ג"ע העליון, או

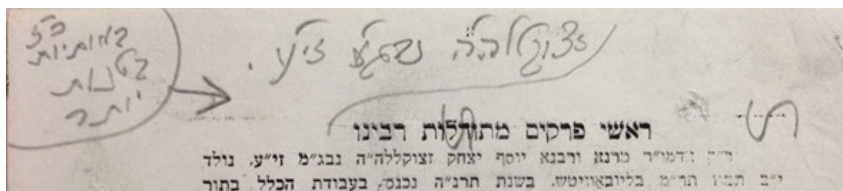
למעלה מזה עד אין שיעור, (ב) למה לנו לשלחו מאתנו?! הוא בודאי אינו רוצה להיפרד מאתנו, ונמצא אתנו!"

Similarly, in a letter from the Previous Rebbe to his daughter Sheina we find this sentiment:

... אינני יכול לכתוב עליו (אביו, הרבי הרש"ב נ"ע) כמו שמקובל לכתוב על מי שאינם חיים בגופם בעולם הזה. הוא חי בליבי ובמחשבותי. זה הדבר היחיד שנושא אותי בחיי (אף שבכל מכתביו ורשימותיו, הנה מזכירו בברכת החיים)....

אג"ק שלו ח"ב עמ' רג

One of many examples where the Rebbe made a point to add the ברכת החיים after the Previous Rebbe's name:

CHAPTER 1

The Phenomenon – The Rebbe

There are many who attempt to elucidate the lofty qualities of the נשיאים of Chabad in general, and the nosi of our generation, my sainted father-in-law the Rebbe, in particular - in numerous ways: ba'al mesiras nefesh, gaon, ba'al midos tovos, tzadik, בעל הקודש, מלומד בניסים and so much more.

These praises loom even larger when one considers the Chassidic parameters of מסירות נפש and genius, etc.,

And yet, all such praise misses the essence. That which truly matters most - especially to those of us who are most affected, his chassidim and those who are מקושר to him – is the very fact that he is the Nosi, the Nosi of Chabad.

רבים המחפשים ומבארים מעלות וגדולת נשיאי חב"ד בכלל, ונשיא דורנו, הוא כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ, בפרט בענינים שונים: איש המסירות-נפש, גאון, בעל מדות, צדיק, בעל רוח הקודש, מלומד בנסים ועוד ועוד

וגדלו ביותר שבחים אלו, על פי ההגדרה בתורת החסידות, מהו מסירות נפש, מהו גאון וכו

ובכל זה - העיקר חסר כאן. ונוסף על זה, שהוא עיקר בעצם, חשוב הוא ביחוד משום שנוגע ביותר, וביחוד לנו, קהל חסידיו ומקושריו. וזהו - מה שהוא הוא הנשיא, ונשיא חב"ד הקדמה לקונטרס ג' תמוז תשי"י

Today more than ever, the world acknowledges the Rebbe's towering personality, which is manifest in his global leadership, as well as in his intense love for every single Jew. Volumes have been written about his achievements, offering the world a glimpse into the strength of the personality embracing universal man.

Anyone following the Rebbe's activities is awed by the range and variety of his undertakings. One wonders how a single human being can incorporate such overarching diversity. As the years go by, thousands of stories surface, told by the people with whom the Rebbe interacted personally. Each story

is unique and different, yet they all reflect the Rebbe's personal touch and sensitivity.

The Rebbe personally read the millions of letters he received. Of these, he responded – in brief or at length – to hundreds of thousands of queries covering the total scope and spectrum of human and worldly issues. Many hundreds of these replies were Torah responses, replete with sources and citations. To date, only a fraction of these have been published in the 33 volumes of the *Igros Kodesh* series.

The Rebbe's *farbrengens* were an opportunity to share thousands of hours of שיחות and מאמרים that dealt with a mind-boggling array of topics. Prior to their publication, the Rebbe edited and refined these discourses, adding thousands of sources, citations and references from scholars both renowned and obscure, from the earliest *Rishonim* to the most recent *Achronim*.

It strains credulity, yet the evidence is there: in print, recordings, videos and the personal testimony of countless individuals from every conceivable walk of life.

"...and it is known that for the Baal Shem Tov, time and space did not limit or obscure his vision: he saw in the present what will happen in the future, and so, too, he saw physically distant happenings exactly as he would see it right before him ... a prophet literally sees distant things with space being no barrier for him... It is a revelation of a dimension beyond time and space ... and the Baal Shem Tov, of blessed memory, was on this level."

Sefer Hamda'amarim, 5666, p. 227

...והדיוק להבין כל העניינים דוקא ע"פ שכל וטו"ד הוא ג"כ דרך חדש במנהגי החסידים, שמאז הי' הסדר דבראשית שמעו (האט מען געפאל גט) ואח"כ השתדלו להבין עד כמה עס לאזט זיך, ואם לא הבינו איז מען אויך געשלאפן רוהיק (כמובן אם לא הי' זה חסרון בהבנה בתורה בכלל ובתורת החסידות בפרט, שזו הי' מצער ומדאיג בהקיץ ולפעמים גם בשינה).

מכתב ב' שבט תשי"ב

Yet it was not just the sheer quantity, but rather the quality – each issue, each response, each piece of advice unique in its clarity and depth. As was once noted, "The only thing one can expect from the Rebbe is the unexpected."

The more aware we become of the Rebbe's greatness, his Torah scholarship and achievements, the more we

are awed by his magnitude, and the greater our comprehension of the gaping chasm that sets him apart from even the great among us.

Nevertheless, it stands to reason that by familiarizing ourselves with the Rebbe's methods and teachings, and by becoming acquainted with aspects of his teachings, style, and methodology, we would assume to have acquired some sense, some inkling, of his persona.

Such is human nature in general and especially today, when we take for granted that everyone is on an equal plane; and despite our amazement and our awe of all the aforementioned details, not to mention the overall picture we have of the Rebbe's colossal character, we still presume that even overarching greatness is merely relative.

The Mashpia R' Shlomo Chaim Kesselman recounted what he heard from the previous Rebbe, the Rebbe Rayatz, after the passing of his father, the Rebbe Rashab: "When people lavish praise on my father, it is not my father that they are describing; rather, they portray themselves in a magnified form. They describe Father being ten, or a hundred, or two hundred times greater than themselves. The truth is, however, Father is 'something else' altogether."

The truth, however, is that all of the Rebbe's greatness, as reflected in his teachings and accomplishments, does not properly define the Rebbe's actual personality.

The following story illustrates this point. The Rebbe Maharash and his future father-in-law through his first marriage, R' Chaim Schneur Zalman, were both sons of the Tzemach Tzedek. At the Rebbe Maharash's wedding celebration, the renowned chossid R' Hillel of Paritch turned to the bride's father, "You have made a shidduch with a מרותן (the Tzemach Tzedek, the father of the chosson) whom you do not even know." Overhearing R' Hillel's comment, the Tzemach Tzedek said, "Nor does he know the chosson i.e., his brother, the Rebbe Maharash."

Now, one would assume R' Chaim Schneur Zalman must have known his father very well. Yet, despite being the son of the Tzemach Tzedek, and despite his own personal greatness, he barely knew him at all. The Tzemach Tzedek and the Rebbe Maharash were on entirely different planes.

Hence, we should understand that everything we have described thus far can only help us grasp the fact that the personality of the Rebbe is fundamentally different from ours; and it is impossible for any of us to comprehend it. What he shared with us through his teachings and his leadership only reveals a part of him. The Rebbe himself, his holy neshomo, is something beyond all this, about which we have no concept whatsoever.

An illustration of a “casual expression:”

It happened at a private farbrengen at the home of the Rebbe Rayatz, on 19 Kislev, 5673, during the lifetime of his father the Rebbe Rashab, where only select bochurim from the yeshiva were invited. During the farbrengen, the Rebbe Rayatz asked the bochurim to say over a maamar, a sicha or some vort they had heard from his father, the Rebbe. Not wanting to speak in the presence of the Rebbe Rayatz, they each refused, saying they couldn't recall anything.

One of the bochurim, having had a little *לחיים* and wanting to break the silence, said, “Yes, I remember something. The Rebbe told me *לחיים*!”

Displeased at the bochur's flippancy, the Rebbe Rayatz responded, “You should know that when Father says ‘l'chayim!’ to a Jew, it is nefesh speaking to nefesh, ruach to ruach, neshomo to neshomo, chayah to chayah, yechidah to yechidah.”

To explain: When a father or teacher guides a child regarding a seemingly small matter, there is the immediate simple benefit, as well as the potential for greater future benefit in the child's life. From the father or teacher's point of view, this instruction may have far-reaching effects that will impact the child on many different levels later on.

Similarly, in a seemingly casual “l'chayim” statement or a bit of advice, referred to here as nefesh, i.e. the soul on its simplest/practical level, the Rebbe in fact offers far more than just a simple “l'chaim” or light comment. (As illustrated previously, many were blessed with children, health, etc., through a seemingly light response from the Rebbe.) The Rebbe's investment of his heart, mind and the depth of his soul is referred to in this story as ruach, neshomo, chayah and yechidah (as explained in Chassidus, their different definitions and expressions).

A Different Plane

Consider the following scenario: You come before the Rebbe and request a blessing for health, marriage, children or parnasa. Perhaps you describe your difficulty. The Rebbe on his part responds with a gentle, “ברכה והצלחה” or “בשורות טובות,” or offers an extra dollar for your child and the like. Often, the Rebbe would advise to check your tefillin or mezuzahs, or to add a name, etc. You follow the Rebbe’s instruction and, sure enough, your problem is solved. You find improvement in your health or a total change in business, or you are gifted with a child – something neither medical care nor your constant prayers have accomplished.

All this is happening as the Rebbe speaks to you in a gentle, seemingly casual conversation. However, clearly his blessings are altogether on a different plane; his advice from a higher plane, and the dollar (for tzedakah) he hands to you is infused with holiness. His blessing is a channel of sublime energy to change the natural order.

In other terms: a quick moment of the Rebbe’s blessings outweighs a thousand hours of effort and prayer from a thousand people! This gives us a glimpse of the meaning that the Rebbe is *ingantzen andersh* – “something different altogether.”

A Casual Remark

Lag B'Omer was always known in Lubavitch as an opportune time to receive brochos from the Rebbe, especially with regard to children. Each year, couples who needed a brocho for children gathered outside the Rebbe's home on the morning of Lag B'Omer to have the opportunity to request these brochos as the Rebbe walked from his home to the car on the way to 770. Due to the expected crowd several members of the Kolel were on hand to maintain order.

In 5744 I was learning in Kolel and merited to be on hand Lag B'Omer morning outside the Rebbe's home. I was given the task of holding the car door open and closing it as soon as the Rebbe was seated inside. There was a large diverse crowd gathered that morning, including many non-Lubavitchers.

The Rebbe came out at 10:00 am and it took twenty minutes for the Rebbe to reach his car.

As I was closing the car door after the Rebbe was seated inside, a Satmar Chossid stuck his head into the car and exclaimed that he is married for a number of years and has no children; he then stated his name and wife's name to the Rebbe. Due to the crush of the crowd I worked with all my might to hold the door open so that he wouldn't get crushed.

The Rebbe blessed him and before the man withdrew looked directly at him and said, "The child will need to have someone to play with."

That fellow did not understand what the Rebbe was trying to say. So the Rebbe said to him, "Say Omain!" He finally realized what the Rebbe was saying and shouted: "Omain!" and moved away from the vehicle. Fifteen years later on the 24th of Menachem Av 5759 I was at the Ohel at 5:00 am when I noticed a Satmar chosid enter with two Bar Mitzvah boys. After they recited the *Maaneh Loshon*, the father turned to his sons and said, "take out the maamar."

Each boy took out a printed copy of the maamar, traditionally recited by Chabad boys at their Bar Mitzvah, and read the entire maamar. After leaving the Ohel, I saw them again in the reception area. My curiosity got the better of me and I asked the father why he was at the Ohel with his sons so early in the morning.

"These are the Rebbe's children," he said. "They were born as a result of the Rebbe's blessing." He proceeded to describe how when he asked the

Rebbe for a brocho for a child, the Rebbe added "the child would need someone to play with."

The story sounded very familiar. So I asked him "When exactly did this happen? Was it perhaps on Lag b'Omer 5744 outside the Rebbe's house?" The man was astounded that I made the connection and I explained to him that I was standing right next to him, holding the car door open with all my strength as this happened.

"Now you are witnessing the rest of the story," the man said. "These twins were born two years and three months after Lag b'Omer in the merit of the Rebbe's brocho. Today is their Bar Mitzvah. They are the Rebbe's children!"

Told by Rabbi Alter Buket, Lexington, Massachusetts

The Rebbe's secretary, Rabbi Yehudah Krinsky שיחי, relates that on one of his travels with the Rebbe to Manhattan, Rabbi Krinsky pointed out the Twin Towers of the World Trade Center – then the world's tallest buildings – to which the Rebbe commented, "They don't seem to be so tall..."

CHAPTER 2

ראש בני ישראל

The term “נשיא” (leader) comprises the initials of “ניצוצו של יעקב אבינו” Just as the neshomo of Yaakov Avinu includes the neshamos of all of Israel, likewise the nosi of the generation embraces the neshamos of all generations. This includes the previous and future generations, and certainly the neshamos of his own generation, living now as a healthy neshomo in a living and healthy body.

“נשיא” הוא ראשי-תיבות “ניצוצו של יעקב אבינו”, והיינו, שבדיוק כמו שנשמת יעקב אבינו כללה את כל נשמות ישראל, כמו-כן הוא בנשיא הדור, שהוא כולל את נשמות כל הדורות כולם, הן הדורות שהיו בעבר, והן הדורות העתידים לבוא, ועל אחת כמה וכמה - את הנשמות שבדורו, הנשמות שנמצאות עתה באופן דנשמה חי ובריאה בגוף חי ובריא.

משיחת ג שבט תשנ"ב – בלתי מוגה

By Divine Design the Jewish people comprise a single “body,” wherein each soul is like an individual limb that unites with and receives from all the others limbs. Just as all the limbs of the physical body are connected to each other, and all of them are connected to the head and the heart from which they receive their vitality, likewise G-d desires that all Jewish souls - the individual limbs - should receive their spiritual vitality from the “head” – the ראש אלפי ישראל – the “head of the Jewish multitudes,” the leader in every generation.

In ordinary life, each limb fulfills its individual role oblivious to its dependence on the head’s guidance. Likewise, each individual Jew pursues his personal life even while being connected to his fellow Jews – all of whom derive their spiritual energy, i.e. their sensitivity toward Judaism, toward G-d and his Torah and mitzvos, by way of the ראש בני ישראל, (whose acronym spells רבי – Rebbe), the “Head of the Jewish People,” who is the נשמה כללית (collective soul) of all the souls of the generation.

Regarding our mundane physical existence as well, G-d Al-mighty arranged for the sustenance and blessings of the world to be channeled through the צדיק יסוד עולם – “the foundation of existence and the pillar upon which the world stands.” As the Talmud teaches, “The entire world is sustained בשביל (on account of) Chanina my son,” as the Baal Shem Tov interprets בשביל: “through the path,” the conduit of Rabbi Chanina ben Dosa.

Although each soul in its essence is a “Divine part from above,” most souls on their way to this world make their descent through the lower spiritual worlds, becoming progressively distant from their G-dly source in order to be clothed in a physical body. In the process, each soul acquires the characteristics of these worlds through which it descends on the way to the body. This can be compared to a child born to lofty parents, in a lofty environment and educated in the finest yeshiva, where he is exposed to and absorbs profound spirituality of chassidus and yiras shomayim. Later in life he progressively finds himself in a lesser spiritual environment.

With each step in life, the child assumes the features of his new environment. In each new place, the child adapts to its culture, which becomes a part of his nature and mindset. These become part of his new reality; although in the depths of his soul, he retains the fine qualities of his home and the purity and depth of his early education.

זוהי הבחינה לידע מי הוא נשיא ורועה
נאמן:

מי שדואג לכלכל צאן מרעיתו בשטח
ענין או סוג אחד - אין זה ענין ה"ראש"
שמח' את כל (אברי) הגוף; הנשמה מח'
את כל הגוף - לא רק את השכל שבמוח,
אלא גם את הרגש שבלב, וגם את כח
ההליכה שברגל, ועד לחיות הנעלם שישנו
בצפרניים ושערות. וזהו גם הסימן ובחינה
על נשיא ורועה נאמן - שדואג הן עבור
אלו שבבחי' ראש, הן עבור אלו שבבחי'
לב, והן עבור אלו שבבחי' שאר אברים
גשמיים וחומריים.

זו היתה הנהגת רבותינו נשיאינו, ובמיוחד
בעל ההילולא - שכשם שדאג עבור ענין
לימוד הקבלה, פנימיות התורה ותורת
החסידות, ועבור לימוד נגלה דתורה (אפילו
במקום שלמדו נגלה דתורה ללא פנימיות
התורה), כמו"כ דאג עבור ענינים הקשור'
רים עם הרגש שבלב - עבור אנשי הרגש,
שאינם שייכים להבנה והשגה, וגם עבור
אלו שאינם אלא בבחי' רגלים, ויכולים
רק למלא ענין גשמי וחומרי, ועד - גם
עבור אלו שהיו במעמד ומצב ד"פושעים
ומורדים בתלמידים חכמים", כידוע כמה
סיפורים בזה.

משיחת י"א שבט תשכ"ד - תר"מ עמ' 36

Likewise, though the soul is G-dly as it descends through the worlds of בריאה on its way to dwell in a body, it “adapts” (in Chasidic terminology, מתלבש) to the “culture” of the worlds through which it journeys. Eventually it reaches the physical realm, clothed in a corporeal body, and becomes desensitized to the G-dliness it had known prior to its descent – the effect of which depends on its final “station” before descending into the body.

ועד"ז בנוגע לאתפשטותא דמשה שבכל דרא ודרא, שזהו ענינם של הרביים נשיאי הדורות, עד לכ"ק מו"ח אדמו"ר בעל ההילולא, שעבודתו היתה עם כאו"א מישראל, אפילו עם אלה שהם במעמד ומצב של נפרדים ... ואפילו אלה שנכרת חבל נשמתם ע"י עבירות של כריתות ומיתות ב"ד - הרי זהו ענינו של רבי (דאָס איז דאָך דער ענין פון אַ רבי'ן), שלהיותו ממוצע המחבר, כמ"ש אנכי עומד בין הוי' וביניכם, ועוד למעלה מזה, הרי הוא פועל גם אצלם, שבחי' היחידה תוכל לבוא בגילוי ולפעול פעולתה, החל ממצב של נסיון, להסביר לו שבענין זה מוכרח הוא לעמוד בנסיון, ואח"כ במשך הזמן לפעול אצלו החיבור דחבל נשמתו גם בנוגע להנימים הפרטיים. ועאכו"כ שפועל על אלה שהם בבחי' עמו כפי שהוא באופן של עילוי...

וענין זה השאיר לחבל נחלתו לדורו אחריו, בנתנו להם את הזכות להמשיך בפעולותיו בדרך אשר הורנו ונלכה באורחותיו, לאחרי שסלל את הדרך והראה כיצד צריכים לפעול בכהנ"ל, ובהצלחה מופלגה, למעלה מן הטבע - בטבע, למלא את תכלית הכוונה של בריאת כל העולמות, לעשות לו ית' דירה בתחתונים...

מאמר ד"ה באתי לגני תשי"ד - תו"מ עמ' 17

נשיא ישראל, מבלי הבט על מעמדו ומצבו מצד עצמו מניח הוא... את הכל על הצד, ומביט על צאן מרעיתו, וכאשר צאן מרעיתו נשאר בגלות, נשאר גם הוא ("בלייבט ער ליגן")... בגלות, כדי... שיוכל להמשיך ולשמש... "צינור" ו"ממוצע המחבר" שעל ידו יוכל יהודי... לקשר את עצם הנשמה... עם עצמות ומהות א"ס ב"ה. וזהו גם הביאור על זה שמנוחתם כבוד של נשיאי חב"ד במקומות שונים בחוץ לארץ - נוסף לכך שממתינים להכנס לארץ בגאולה העתידה יחד עם צאן מרעיתם ("דער גוף זאָל מיטגיין מיט אָט דעם גוף") - כדי לעזור ולסייע בכל המצטרך לצאן מרעיתם, להיותם נשמות כלליות שהם שרשים לכל הנשמות הפרטיות שבדורם, שלכן בכחם וביכולתם לסייע לנשמות הפרטיות (שכל א' מהם הוא "פרט" שלהם) שלא בערך מאשר סיוע של מי שנשמתו אינה נשמה כללית.

משיחת י' שבט תשי"ד - תו"מ עמ' 29

...הנה זיכהו השי"ת אשר הוא חסיד, דהיינו שנשמתו היא פרט מנשמת הצדיק הכללית, ואם חסר איזה דבר בהנשמה פרטית, הנה על ידי התקשרות הראוי' נמשך כל החסר לו מהנשמה הכללית ... ומאז, משנת תר"פ ועד עתה הנה עומד הוא ומשמש וממשיך לכל תלמידיו חסידיו ומקושריו כח וחיות בעבודת השם, הכוללת בתוכה הן הענינים שבין אדם למקום והן הענינים שבין אדם לחברו...

ממכתב י"ז אלול תשי"י - אג"ק ז"ג עמ' תמו

Certain souls, however, only “pass through” the worlds without “adapting” – and, thus, even when they become clothed in physical bodies in the physical world, they remain pristine as they were above, in absolute דבקות and ביטול to אלוקות. Such individuals do not feel themselves as independent entities. They have no self-interest or concerns of their own. They are certainly devoid of any material desires, but even their service to G-d is not intended as a means of quenching their spiritual thirst. Rather, their entire being is exclusively fixated on pleasing G-d. They are to G-d as a chariot is to its rider.

It Would Be My Honor

It was הושענא רבה in the early 1980s. I was standing in line to receive lekach from the Rebbe, as it was his custom to distribute lekach on hoshano raboh to those who did not receive it on Erev Yom Kippur. Ahead of me in line was a young fellow, dressed hippie-style, in sloppy jeans sporting an unkempt bush of hair.

The Rebbe asked him, “Where are you going to be tonight [Shemini Atzeres] for *hakofos*?” The man answered, “I have no plans to be anywhere for *hakofos* tonight or any other night.”

“It would be my honor and privilege,” the Rebbe replied, “if you would attend *hakofos* tonight with me in the synagogue.”

The fellow thanked the Rebbe for his invitation, but said “I’ll think about it,” and walked away.

After the formal *hakofos* in 770 concluded and the Rebbe had left the synagogue, many chassidim continued dancing until the next morning and I noticed this fellow among them. I guess he could not resist the invitation after all...

by Rabbi Levi Bukiet, Chicago, Illinois

These are the ראשי אלפי ישראל by way of whom, in each generation, every Jewish neshomo derives its spiritual vitality – its connection and sensitivity to G-dliness.

Even while in this world, the ראשי אלפי ישראל lack any personal life or self-interest. Their entire being, their every act, is an expression of G-d's will. And as the “heads” of the totality of the Jewish “body,” their presence is not, ח"ו, an interference between G-d and the individual souls that comprise the “limbs” of the body of the Jewish people. On the contrary, in their utter self-nullification before G-d, they transmit their sense of devotion to G-d to all Jewish people – who, despite being clothed in physical bodies and finding themselves in a material world, nevertheless retain the powerful light of faith that is the original, intrinsic core of the neshomo. All this in order that even an ordinary soul can overcome its material limitations, desires, and environment, in order to achieve lofty spiritual goals.

The innermost recesses of the soul, expressed in pure faith and translated into joyful and enthusiastic study of Torah and the observance of Mitzvos, is revealed through the ראשי אלפי ישראל; enabling every Jew to overcome his materialistic inclinations and surroundings, even to rise to the highest levels of spiritual sensation, with the deepest feelings of faith, awe, and love for G-d. In Chassidic lexicon, such a Tzaddik is referred to as a ממוצע המחבר a conduit that connects the Jewish people to G-d. As the Tzadik's entire being is nullified to G-d, he brings along with him the people of the generation to connect them with their source.

As our sages interpret the verse (quoted in Tanya, ch. 2), “And you shall cleave to Him [to G-d],’ how so? Through cleaving to תלמידי חכמים.

“ ... we learn this from the conduct of Moshe Rebbeinu: the Israelites so strayed from the straight path that the harsh punishment “I will strike

them,” was decreed upon them; and since they were the “generation of knowledge” – akin to the level of Moshe Rebbeinu – certainly they were on a high plane in avodah, including the avodah of prayer. Nevertheless, it is only Moshe Rebbeinu who, through his prayer, was able to achieve that not only did they not die immediately, but they all lived until the age of sixty – i.e., some of them lived another nearly forty years after the sin of the spies.

Similarly, the “Moshe” in each generation, who concerns himself with each and every individual; he is the one who prays on their behalf and effectively brings about – the granting of all goodness, material and spiritual.”

Sicha Shabbos Parshas Shelach 5732 – Sichos Kodesh, p. 353

“...the Nossi of the generation, i.e. the conduit through whom are transmitted all the השפעות for the generation; not just spiritual flow but also in material matters (as is known that this is the role of the Nossi, that all the השפעה for the generation – without exception – is transmitted through him; it is, thus, that even the physical meat for the generation traveling in the desert had to come through the agency of Moshe Rebbeinu, even as he said, “From where shall I get meat?” as explained in Chassidus). They still receive his השפעה (if the channels fit with his desire) with success and prosperity (meaning, beyond the limits of nature)....

זוהי ההוראה לכל ההולכים בעקבותיו ונשמעים בקולו - שכאשר מגיעה ידיעה ע"ד צערו של יהודי, צער גשמי ועאכו"כ צער רוחני, ששקוע הוא בהבלי העולם ורחוק מהוי' ותורתו, הנה מצד אמיית ענין אהבת ישראל, צריך צערו של הזולת לגעת עד לעצם הנפש, ואז הרי מובן אשר יעשה כל התלוי בו, ללא חשבונות, ואפילו רק על הספק אולי יוכל לעזור לו.

וכפי שמצינו אצל משה רבינו, ששמיעת צעקת ונאקת בני"י, אפילו מצד "עבודה קשה בחומר ובלבנים גו'" כפשוטם, עבודת פרך שמייגעת ומפרכת את הגוף - הוציאה אותו ממקומו והביאה אותו ל"ערות הארץ", להקדיש זמנו להתעסק עם פרעה מלך מצרים וחרטומיו, ועם המכות של ארץ מצרים, כדי לבטל את הגזירות ולהוציא את בני"י מהגלות.

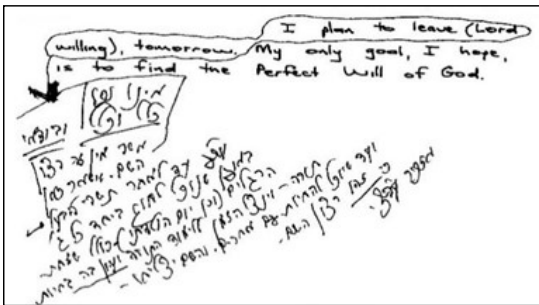
ועד"ז בנוגע לאתפשטותא דמשה שבכל דרא, עד למשה שבדורנו, הרבי נשיא הדור, וכן בנוגע לבחי' משה שבכאו"א מישראל' - דכיון שמשה רבינו הוא רועם של ישראל, נוטע הוא בהם מעניניו ומאופן עבודתו - שכאשר מגיעה צעקה של יהודי שזקוק לעזר, עזר רוחני או עזר גשמי, הרי זה סימן שזוהי העבודה הנדרשת ממנו עתה, לבטל גזירה, ולהוציא יהודי מגלות וצרה שנמצא בה באותו זמן ובאותו מקום

משיחות יוד שבט תשי"ב, תו"מ עמ' 334

Further explanation would be superfluous, for the idea is clear – and particularly for those involved in Toras Hachassidus and have sensibility for the inyan of hiskashrus....“

Letter, Igros Kodesh, v. 6, p. 257

Response to a student who came to spend some time in Yeshiva, but he wanted to leave and turn to other religions. The Rebbe instructs him to stay on until after Simcha Torah, “so we can celebrate together all the Yomim Tovim, including my birthday.” (see details in Hebrew)

אינו נכון כלל וכלל ובודאי אשר אין זה רצון השם, וישאר כאן עכ"פ עד לאחר תשרי הבע"ל - באופן שנוכל לחוג ביחד כל ג' הרגלים (וכן יום הולדתי) - כולל שמחת תורה - וינצל הזמן ללימוד התורה ועיון בה בחיות ועד שיוכל להחיות גם אחרים. והשם יצליחו - כי זהו רצון השם.

אזכיר עה"צ

ומזה מובן גם שלא שייך כאן הכלל ש"יפה תפלת החולה לעצמו מתפלת אחרים עליו" - כי, כלל זה הוא בנוגע ל"אחרים", משא"כ בנוגע לנשיאי ישראל, שאינם "אחרים", אלא "ראשי אלפי ישראל", יפה תפלתם כ"תפלת החולה לעצמו" - כשם שהראש מתפלל עבור הרגל.

ואדרבה: תפלתם של נשיאי ישראל יפה מתפלת החולה עצמו", כי, הנשיא שהוא הראש, מרגיש את החולי יותר מהרגל, שהרי: (א) הראש הוא נעלה מהרגל להיותו מקום משכן השכל, (ב) וגם זה שהרגל מרגיש את החולי אינו אלא ע"י הגידים שנמשכים מהמוח, כיון שכל ענין ההרגש הוא מהמוח דוקא.

אמנם, כל זה הוא רק כשיודע שהוא "רגל", ומתמסר לגמרי ("ער גיט זיך איבער אינגאנצן") לה"ראש", שהוא הרבי, משא"כ כשחושב שגם לו בעצמו יש ראש, ובמצב כזה בא אל הרבי ליתן פדיון, אזי מתעוררת שאלה בנוגע להענין דמוצע בנוגע לשאלת עצה אצל הרבי...

משיחת שבת זוה"מ סוכות תש"א - תו"מ עמ' 32

ומה שכותב שמכוין מחשבתו לזולתו, הנה, בקצרה, אין הדבר כן, כי (א) הבקשה היא שהצדיק ברוב צדקתו ימליץ טוב על המבקש לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה, (ב) כוונה שני' בזה, אשר כל חסיד ומקושר הנה נשמתו היא פרט מנשמת הצדיק שהיא כלל גדול, ונמשלה לראש ביחס להנשמות פרטיות שלה, כמבואר בתניא פרק ב'.

וכמו שכל אבר ואבר אף שהוא מקבל חיותו מהנשמה, הנה תחילה הנשמה מתלבשת בראש ומוח, ומהראש ומוח מתחלק אח"כ החיות לכל אבר ואבר לפי ענינו, כך הוא ג"כ בחסיד ורבי, אשר הראש כיון שהוא בריא וחזק יש בו כל החיות השונות של כל אבר ואבר, וכדי שיהי' ג"כ האבר בריא, צריך שתהי' ההתקשרות שלו עם הראש שלימה, היינו הגידים והנערוון המקשרים הראש עם האברים יהיו פתוחים, אשר אז יומשך אל האבר החיות השייך אליו.

ממכתב י"ז אלול תש"י - אג"ק ח"ג עמ' תנוז

והנה אף שבודאי ישנם כו"כ שיכולים להתפלל בעצמם תפלה שלימה וכו', ואדרבה כאו"א מצות עשה מה"ת שיתפלל על עצמו, מ"מ גם הם זקוקים לתפלת "משה" שבדורם. והטעם: "ראשי אלפי ישראל כו' הם בחי' ראש ומוח כו'", ולכן מובן שכמו שהוא בגשמיות, דכשיש חסרון וכאב בא' מאברי הגוף נרגש הוא בראש ומוח דוקא, כן הוא ברוחניות, שהתפלה עבור הקומה שלימה של בני' לכל האברים שלה הוא ע"י המוח והראש - משה שבדור. ועוד זאת: תפילת היחיד מתעלית ע"י המשה שבדור, להיותו ממוצע המחבר בני' להקב"ה, וכמש"נ "אנכי עומד בין ה' וביניכם".

ולמידים דבר זה מאופן ההנהגה דמשה רבינו: בני' נטו מדרך הישרה עד שנגזרה עליהם הגזירה ד"אכנו גו'", ומכיון שהי' "דור דיעה" - שייכים למדרגת מרע"ה - בודאי שהיו גדולים בעבודת ה', כולל בעבודת התפלה, מ"מ רק משה רבינו ע"י תפלתו הוא שפעל שלא זו בלבד שלא מתו תיכף, אלא עוד שחיו כולם עד ס' שנה - היינו שכמה מהם חיו עוד קרוב לארבעים שנה לאחר חטא המרגלים...

עד"ז הוא בנוגע למשה שבכל דור, שהוא הוא הדואג עבור כאו"א והוא הוא המתפלל ופועל ע"י תפלתו - המשכת כל טוב בגשמיות וברוחניות.

משיחות ש"פ שלח תשל"ב - שיחות קודש עמ' 353

CHAPTER 3

Hiskashrus

בעל השמחה (the bonding) to the התקשרות (the bonding) to the שמחה, my saintly father-in-law, the Rebbe, needs to be with all of the soul's faculties. There should remain no faculty and no concern that is not מקושר.

of the faculty of thought is by thinking the words of the Rav: the power of speech by speaking הרב דברי; the power of action through engaging in the matters that the Rebbe instructed and instituted.

Moreover, all of the above must be done with fervor (מדות), with understanding and comprehension (מוחין), and with רצון and תענוג, so that through all these one binds all faculties of his soul [to the Rebbe].

ההתקשרות לנשיאינו, הוא כ"ק מו"ח אדמו"ר בעל השמחה, צריכה להיות בכל כחות הנפש, שלא ישאר בנפשו כח או ענין שאינו מקושר

התקשרות כח המחשבה הוא ע"י מחשבה בדברי הרב. כח הדיבור - ע"י הלימוד בדבור את תורת הרב. כח המעשה - ע"י עשיית הענינים שרצה והנהיג כ"ק מו"ח אדמו"ר

נוסף על זה, הנה כל הנ"ל צריכים לעשות בהרגש הלב (מדות) ובהבנה והגשה (מוחין) וברצון ותענוג. שעי"ז הוא מקשר את כל כחות נפשו

משיחת י"ב תמוז תשי"ז – תו"מ עמ' 131

In the analogy of the human body, each limb receives its energy through its connection to the head. As long as its functionality is aligned with the head's command, it is healthy. When properly connected, the particular limbs are not mindful of their existence. When a limb feels itself when it is uncomfortable and in pain, it is a sign of lacking energy, disconnection, and the cause of ill health.

Likewise, the bonding of the souls of a generation to the כללית of the generation, provides them "life," sensitivity, and the longing for G-d and G-dliness – a healthy soul.

Chassidic terminology calls this bonding התקשרות. The quality, intensity,

and degree of a person's התקשרות *with the neshomo klolis* will determine the degree to which he or she is impacted and energized by this elevated and holy *neshomo*.

התקשרות – The bonding of two who unite as one.

In its highest form, *Hiskashrus* connotes an absolute dedication to the one with whom one is mekushor, ואין לו בעולמו אלא הוא בלבד. However, for one who is not on this level, *Hiskashrus* can be expressed in a unique particular fashion. To whichever degree, the core of *hiskashrus* is devotion -- whether it is absolute or relative.

The essence of *hiskashrus* is an individual's soul bonding with the Rebbe's in every aspect – beginning with אמונה, down to intellect and emotion, ahava and yirah, advancing to bitul in action and deed.

... And then, he personally joins with those gathered here, and he adds כח – in the merit of the pleasure that is caused to his נשמה, he blesses and also increases כח, materially and spiritually....

Sicha Yud Shevat 5735 – Sichos Kodesh p. 323

Chassidic Expressions That Follow From Hiskashrus

“To fulfill the Rebbe's כוונה”

It is common for Chassidim to express their wish to have the merit to fulfill the Rebbe's will and live up to his goals.

Someone familiar with this custom once asked the Rebbe: The ultimate goal is to identify and fulfill G-d's will; why then is there the wish to fulfill the Rebbe's will?

In a letter (dated 11 Nissan, 5713) the Rebbe addressed this question:

“... where there is someone who for whatever reason does not rely on himself that he can properly detail [express] his prayer, and feels that he has a

אצל החסידים היו הרבי וחסידות המדריגה של עולמך תראה בחייד. אלו היו חייהם ממש וזה הי' הגן עדן שלהם בעולם הזה. כך הוא אצל חסידים מקושרים בהתקשרות אמיתית. משיחת ליל שמח"ת תרצ"א

friend who absolutely wishes him the best, and he has a better, deeper, and more detailed understanding of his needs – he forms his prayers and request so that his [own] request should be fulfilled in accordance with the intents and wishes of that person...“

Furthermore, ומי יודע יצר לב האדם והתחבולות של היצה"ר שאומן גדול הוא, and especially in an עת רצון when he is worried if his prayer would be accepted... understandably that the יצה"ר will do all he can to disturb the prayer... – the only remedy is to express his prayer in accordance with the intent of the other person who has no personal interest and seeks his best – so then the words and the כוונה are compatible.

“To cause the Rebbe נחת רוח”

It is also common among Chassidim to express their wish to merit “to cause the Rebbe *nachas ruach*.” This provokes a similar question: Should not the ultimate wish be to cause *nachas ruach* to G-d?

Now, in addition to bringing delight to a Jew, which is an expression of *Ahavas Yisrael* that causes *nachas ruach* on High and elicits great blessings. As the well-known expression “What a Chassidische Farbrengen can accomplish, even the מלאך מיכאל cannot accomplish;” and as the Alter Rebbe explains, this comes by way of the awesome pleasure Hashem takes in the love Jews show each other in a Chassidische Farbrengen – when we cause *nachas ruach* to a Tzaddik. It causes an even greater and more profound pleasure Above, so great and precious that it is of a different order altogether.

To explain: At the end of Parshas Chukas, Rashi quotes from Midrash Tanchumah that Moshe Rebbeinu feared taking the Jewish people to war against Og, king of Bashan, for he feared that Og’s merit of causing Avraham Avinu *nachas ruach* would protect him, and the Jews would not be able to defeat him.

Now, let’s consider:

Moshe with all of his merits, including taking the Jewish people out of Egypt, bringing them to Mount Sinai to receive the Torah, etc.; along with him are the entire Jewish people – who are afraid of a wicked individual who, four hundred years earlier, caused *nachas ruach* to Avraham Avinu. Furthermore, Og intended to *hurt* Avraham (as per Rashi’s commentary, [He did it] “intending to eliminate Avraham so he could marry Sarah”)!

This teaches us how incredible the merit of causing *nachas ruach* to Avraham was in Moshe's eyes. Avraham Avinu's *nachas* caused G-d great *nachas ruach*; so much so, that it was greater than all of Moshe's merits – and could protect Og, against him and the entire Jewish people!

The lesson for us is G-d loves and rejoices in the Tzaddik so much that the *nachas ruach* we cause the Tzaddik ascends וכעולה וקרוב, and causes *nachas ruach* to G-d באין ערוך, beyond even our own Torah, Mitzvos and Divine service.

The prayers of the Tzaddik, offered in complete dedication to G-d and intense *Ahavas Yisrael*, are precious in G-d's eyes. As it is said, "G-d desires the prayers of Tzaddikim." Therefore we turn to the Tzaddik, asking that he arouse G-d's mercy and pray for us. Indeed, his prayers ascend and draw G-d's salvation and blessing upon us, for his virtues and prayers are so truly precious in G-d's eyes.

Similarly, the Tzaddik's joy and the *nachas ruach* caused to him when we fulfill G-d's Will (which is the Tzaddik's only concern and desire) they themselves ascend to cause *nachas ruach* Above; and this in turn arouses G-d to send blessings and success to those who caused the *nachas ruach*.

This is the meaning of the wish to merit "to cause *nachas ruach* to the Rebbe," for the Rebbe's *nachas ruach* is G-d's *nachas ruach*, on a level far beyond any other *nachas* we can possibly give G-d!

אמונה – Faith

A chossid has emunah that the Rebbe is on an immeasurably higher level than his own (emunah is in that which is beyond one's understanding and grasp). He accepts the Rebbe's words as G-dly, the absolute truth, and that they are in his own best interests; even if he does not understand how.

ובמוחש רואין שהיסוד לכל זה היא האמונה שמאמין בראש כל מפקדי המלחמה הוא המלך והנשיא, במלחמה הרוחנית היינו הנשיא מנהיג הדור. ובדורנו בפרט - הוא כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ, שהורה והעמיד את כל אחד ואחד מאתנו במקום מיוחד בשדה המלחמה נגד צד הלעומת זה.

והנה האמונה צריכה גם היא התחזקות בכלל מזמן לזמן, והתעוררות מיוחדת שלא תשאר בבחי' מקיף כי אם תמשול בכל הכחות ובמחשבה דיבור ומעשה בפועל בחיים היום יומיים.

ממכתב י אלול תש"י

....צריך להיות חזק בבטחונו בברכות צדיק הוא כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ אשר הוא עומד עליו ומנהלו בדרך הישרה, ובלבד שלא יהי נופל ברוחו, ויאמר בכל יום קאפיטל ע"א מתהלים, והעיקר, שיהיה מונח במחולט, שהרבי אתו, והוא יכול לסמוך עליו שהכל יהי טוב...
מכתב יינין תשי" – אג"ק ח"ג עמ' תכ

אהבה – Love

All hiskashrus – bonding – is through love. This love may be expressed in different forms. There is the love that flows organically, כמים (as the reflection of a face in water), reflecting the Rebbe's great love for the Jewish people as a whole, or as an individual feels the Rebbe's love for him in particular. It may come from his recognition of the Rebbe's greatness, or from his contemplation of the Rebbe's standing "between G-d and you, to tell you G-d's words (Devarim 5:5)," serving as the conduit for G-d's spiritual and material blessings.

אהבה איז דער רוח החיים אין עבודת החסי' דות, דער חוט המקשר חסידים איינעם מיט דעם אנדערען, און דער חוט המקשר רבי מיט חסידים און חסידים מיט'ן רבי'ן. עס איז הן בדרך אור ישר הן בדרך אור חוזר, האט קיינע מחיצות ניט, און עס איז העכער פון דער הגבלה פון מקום וזמן.

היום יום כו שבט

יראה – Reverence

A chossid's realization, even to a small degree, of the Rebbe's immense personality and greatness arouses a feeling of awe and reverence. This includes recognizing how far his own level is from that of the Rebbe's, and the sensitivity not to transgress the Rebbe's directives and will.

אם לקולי הוא נשמע, יעזוב את ההתאוננות היתרה בהרגשת עצמו מה חסר לו ומה יש לו, ויתבונן בחלק היפה אשר ניתן לו שהוא מתלמידי ומקושרי נשיאנו הוא כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ, וישמח בשמחה גדולה בחלקו זה וימשיך השמחה בפעולות ממשיות ממש למלא את רצון משלחו, אשר הכוחות על זה ניתנו לו ואינו חסר אלא הרצון. וכאשר יבטל רצונו מפני רצון נשיאנו שמסר לו רצון הקב"ה, אזי זה גופא יהי כלי שיומשך לו חיות בכל פעולותיו במילוי רצון כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ.

מכתב י"ז אלול תשי"י

ביטול – Nullification

A chossid recognizes how small he is compared to the Rebbe's greatness; he realizes his inadequacy in relation to the Rebbe. In addition, as explained in the previous chapter, the Rebbe is the "head" of all of the Jewish people, the conduit for all of G-d's blessings; this is a cause for one to nullify his will and behavior in accordance with the Rebbe's directives.

אבל בכדי לקבל את ההשפעה ממשה רבינו, רועה ישראל, ואתפשטותי' שבכל דרא ודרא - צריכים לעמוד בביטול והתקשרות אליו. צריכים להיות מסורים כמו צאן לרועה, צאן שאין להם רצונות משלהם, והולכים היכן שהרועה מוליך אותם. ובשעה שאין רצונות אישיים, לא בענינים ארציים, ולא בענינים שמיימים, אלא מסורים לגמרי למשה, אזי נעשים כלי לקבל את הברכה: "וזאת הברכה אשר ברך משה גו'" "ממגד שמים" - ענינים רוחניים, "ומתהום רובצת תחת" - ענינים גשמיים.

משיחת ליל שמחת תש"י - תו"מ עמ' 91

ידוע שהמשכת החיות לכל בני" הוא מ"ראשי אלפי ישראל שנשמותיהם הם בחי' ראש ומוח", בדוגמת המשכת החיות דאברי הגוף מהמוח שבראש, אשר, העיקר בזה הוא שלא יהי' הפסק ח"ו בין אברי הגוף אל הראש, אלא כל אברי הגוף יהיו מקושרים אל הראש, שאז נשפע החיות מהמוח שבראש לכל אברי הגוף, ולכן צריכים להיות מקושרים אל הרבי, שהוא הראש, ועל ידו נשפע חיות לכל המקושרים אליו.

משיחת יום שמחת ה'תשי"א - תו"מ עמ' 48

ועד"ז בנדו"ד: הוא אמנם יקיים מה שאומרים לו, אבל, תחילה צריך לקלוט את הדברים בעשר כוחות הנפש שלו, של הכלה, של המחנות, ולאחרי שיחדרו הדברים בכל עשר כחות כפי שכלולים מעשר, מאה כחות, אזי ... ההנהגה הדרושה היא - שכאשר הרבי אומר צריכים לקיים מיד, ללא הקדמת מחשבה וישוב הדעת. ובסגנון האמור - לקיים את דברי הרבי מתוך ביטול, בחי' אין ועי"ז יבוא עזרי.

משיחת ש"פ וישב תשי"א - תו"מ עמ' 147

הרבי (מהורש"ב) נ"ע, אמר:

שלשה אופני התקשרות הם, והם השלשה לבושי הנפש של מי שמתקשרים בו ושל המתקשר. כאשר מספרים איוה מעשה, ההתקשרות היא בלבוש המעשה; כאשר חוזרים דברי תורה, ההתקשרות היא בלבוש הדיבור; וכאשר מנגנים איוה ניגון, ההתקשרות היא בלבוש המחשבה.

התמים חוברת ב' עמ' פ'

...מ'דארף אלעמאל געדיינקען, אז מען איז דעם רבי'נס מענטשען, און שטעלן זיך אליין די פראגע: איז דער רבי צופרידן מיט מיר וואס איך טו אזוי? האב איך גענוג אתכפיא און אתהפכא ווי עס פאסט פאר דעם רבי'נס א מענטש?

ממכתב ד' תמוז תשי" - אג"ק ח"ג עמ' של

Among the pearls of wisdom from the Chossid and Mashpia, R. Shlomo Chaim Kesselman:

Few are privileged to enter the inner chamber of the King's palace. Only ministers, his advisors, and the highest levels of society are allowed entry. Everyone understands that it is a privilege to enter the king's chamber. One may ask, however, it is understood *why* the minister's *head* is admitted to the king's chamber; but *why* do the minister's shoes, let alone the dust on them, merit entry as well? Is the dust on the minister's shoes of greater importance than my head? The answer lies in the aphorism that "the body follows the head." When the minister enters the king's chamber, so do the shoes he is wearing and the dust on them. The Rebbe is the "head;" when one is *mekushor* to the Rebbe he "merits to trail along" with the Rebbe.

CHAPTER 4

The Road to Hiskashrus

[A chossid should] always be conscious about his **חיים רוחניים** in each and every inyan, and his connection with רוחניות – which this is the Rebbe.

A chossid should recite the Rebbe's kapitel Tehillim, visualize his image, learn his Torah – a maamar, a sicha or a story.

Obviously, priority is given to the Maamorim and Sichos of the current Yom Tov.

Most importantly, in all the studies – whether stories, sichos or maamarim – is the hiskashrus to the Rebbe, as discussed above in the meaning of תורה צוה לנו משה.

לזכור תמיד, בכל ענין וענין, אודות החיים הרוחניים שלהם והקשר שלהם עם רוחניות - שזהו הרבי.

חסיד צריך לומר את הקאפיטל תהלים של הרבי, לצייר לעצמו ציור פניו, וללמוד מתורתו ("לערנען זיינעם א ווארט") - מאמר חסידות שיחה או סיפור.

...ומובן שהמאמרים ושיחות דכל זמן ומועד, בזמן ומועד זה קודמים הם לכל שאר המאמרים והשיחות

ועיקר העיקרים בכל הענינים בלימוד תורתו, הן בהסיפורים והשיחות והן במאמרי חסידות, הוא, ההתקשרות אל הרבי, כמדובר לעיל בפירוש "תורה צוה לנו משה".

שיחת כ' מנייא תשי"י - תוי"מ עמ 169

Just as there are numerous dimensions and degrees to Hiskashrus, likewise there are various pathways toward arousing and energizing it – each individual in his unique way, concerning the issues that most affect him.

Following are themes and pathways toward achieving Hiskashrus:

לימוד תורתו – Learning the Rebbe's Torah

When one learns the Rebbe's Torah, his mind becomes united with the Rebbe's thinking. In time, his intellect, mindset, and the way he processes information, adapts to that of the Rebbe's – in accordance with the expres-

sion that כשכל הרב נעשה התלמיד נעשה כשכל הרב. His perspective on Torah and mitzvos, the way he perceives a Jew, a *nes homo* and the world in general – ascends to a loftier level. This elevates his *Hiskashrus* to the Rebbe.

Furthermore, “נפשו יצאה בדברו.” The Rebbe invested his entire being into his Torah, in his *sichos* and in his *maamarim* – his *nefesh*, his *ruach*, his *nes homo* and his *etzem haneshomoh* – his *chaya and yechidoh* – the core of his *nes homoh*.

In other words: The Rebbe’s Torah is not just the product of an extraordinarily brilliant and profound mind. Rather, it is integral to the Rebbe’s *kedushoh*, in which he invests the entirety of his holy *nes homo*. When we learn and absorb his words, we internalize the Rebbe’s *kedushoh*, and unite it –each one according to his level and efforts.

(One illustration of the Rebbe’s personal “investment” in his Torah: In middle of a complex Talmudic exposition, when the topic touched upon a spiritual concern, for example, the fate of the Jewish people and the like – quite often the Rebbe choked up or burst into tears מעומק הנפש, even though he had been engaged in a purely intellectual discussion.)

In addition, when learning the Rebbe’s Torah, one is inevitably awed by the magnitude and force of his intellect. Thus, his spirit is aroused to a deeper appreciation of the Rebbe – another dimension in *hiskashrus*.

It goes without saying that *hiskashrus* and love for the Rebbe will naturally motivate one to delve into his Torah.

לימוד תורתו

בטח אצל הלומדים, הגדולים עם הקטנים, ופשיטא בכל הכתות כולם של תו"ח ואח"ת, יש קביעות לימוד מאמרי או שיחות כ"ק מו"ח אדמו"ר שליט"א, שהוא דוקא נשמה כללית של דורנו, וההתקשרות צ"ל בכל, ועל אכו"כ ע"י תורתו, שזהו עצומ"ה וזהו ממוצע המחבר. ממכתב י"ד כסלו תשי"ד

...ומ"ש אודות לימוד תורת נשיא הדור הוא כ"ק מו"ח אדמו"ר צוקללה"ה נבג"מ זי"ע לא באתי בזה ח"ו לשלול לימוד מאמרי חסידות של נשיאים שהוא ממלא מקומם ופשוט, אלא שכל תלמיד צריך לעמוד בהענין להתקשרות מתאים לזמנו ודורו, והתקשרות היא ע"י תורת הנשיא וכמבואר בכמה מכתבים והועתק גם בלוח היום יום, ולכן חוויתי דעתי דצ"ל לימוד כזה דוקא.

ממכתב ד' שבט תשי"ד

ידועים דברי רבותינו נשיאינו, בענין התקשרות שהוא ע"י (כנ"ל) לימוד תורתו וקיום הדרכותיו ותקנותיו. וידוע ומפורסם עד כמה מסר נפשו כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא ישראל על תורת החסידות בכלל ועל הפצתה באופן הכי רחב ולחוגים הכי שונים - מתוך אהבה, ובאותה "הלשון" שהם שומעים.

ממכתב ר"ח אלול תש"כ

...פירוש הדברים: "צדיקים דומין לבוראם", וכשם שהקב"ה "נתן (הכניס) את עצמו" בתורתו, כמחז"ל "אנא נפשי כתבית יבית", "עד"ז בצדיקים, ש"נותנים" (ומכניסים) את עצמם בדברי תורתם.

וזהו הכוונה בדברי אדמו"ר נ"ע "איך גיי אין הימל די כתבים לאָז איך אייך" - שע"י (לימוד) כתביו (תורתו) שהלימוד מביא לידי מעשה בפועל ועד להפצתם חוצה, מתקשרים וכו' עמו בעצמו (מכיון שהכניס את עצמו בכתביו), עצמו - כפי שנמצא במצב של עלי' השמימה.

ומכיון שה"כתבים" נמצאים למטה בגשמיות העולם - הרי על ידם נמצא אדמו"ר נ"ע בגש' מיות העולם, היינו, שזוהי התקשרות נצחית בגשמיות בין הנשיא אדמו"ר נ"ע וכל ישראל.

וכן הוא בנוגע לבנו ממלא מקומו, נשיא דורנו - שע"י כתביו, ספריו ונכסיו וגם הגשמיים (כדלקמן) - מתקשרים עמו בעצמו ובגשמיות (נוסף על זה שע"י "זרעו בחיים", "אף הוא בחיים" [תענית ה, ב]).

וע"פ פתגם אדמו"ר נ"ע הנ"ל "איך גיי אין הימל, די כתבים לאז איך אייך" - מובן, שע"י ההתקשרות לנשיא הדור - ע"י ה"התקשרות" עם כתביו, ספריו וכו', שבהם הכניס את עצמו כנ"ל - נמשך מהקיום העצמי והנצחי של קדושת הצדיק והנשיא, לכל ההולכים "בדרך ישרה אשר הורנו מדרכיו ונלכה באורחותיו נצח סלה ועד".

ובפרט ע"י לימוד הכתבים והספרים, והבאת הלימוד במעשה בפועל, הן בעצמו והן - ע"י הפצת המעיינות (הכתבים והספרים) חוצה.

לקו"ש חל"ב עמ' 23

ובזה נכלל גם ענין ההשתטחות ברוחניות - כדאיתא בספר מאור עינים בשם הבעש"ט שענין ההשתטחות ברוחניות הוא ע"י לימוד תורתו של הצדיק, שבה הכניס את כל עצמותו ("אויף דעם האָט ער זיך אָפּגעגעבן און אין דעם האָט ער זיך אַוועקגעגעבן"), וע"ד שמצינו בזהר בנוגע למשה ש"קבורתא דילי' משנה".

ומזה מובן שגם ע"י לימוד תורתו של כ"ק מו"ח אדמו"ר - ענין ההשתטחות ברוחניות - ניתוסף כח ועוז בהתקשרות ובקיום שליחותו כדבעי.

משיחות ש"פ שלח תשי" - תו"מ עמ' 108

... פתגם כ"ק מו"ח אדמו"ר, שענין הברכה הוא ע"ד הגשם שמועיל לאחר חרישה והזריעה, ועד"ז הוא ענין הפ"נ הוא ע"י התקשרות שיש בין המבקש והמתבקש, וכיון שחפצו ורצונו הוא שאקרא הפ"נ שלו על הציון של כ"ק מו"ח אדמו"ר, הרי בודאי יקבע שיעור בלימוד תורתו שהו"ל במשך השנים האחרונות...

ממכתב ט' כסלו תשי"ד

והנה בטח לדכות' אך למותר הוא לבאר פתגם כ"ק מו"ח אדמו"ר, שענין הברכה הוא ע"ד הגשם שמועיל לאחר חרישה והזריעה, ועד"ז הוא ענין הפ"נ הוא ע"י התקשרות

שיש בין המבקש והמתבקש, וכיון שחפצו ורצונו הוא שאקרא הפ"נ שלו על הציון של כ"ק מו"ח אדמו"ר, הרי בודאי יקבע שיעור בלימוד תורתו.

ממכתב ט' כסלו תשי"ד

צדיקים ונשיאי ישראל ענינם הוא להראות לבני ישראל את הדרך אשר ילכו בה - וענין זה נמשך גם לאחר הסתלקותם, כפי שכותב כ"ק מו"ח אדמו"ר שנשיאי ישראל לא יעזבו צאן מרעיתם, כי, כשם שהקב"ה הכניס את עצמותו בתורה, כמו"כ צדיקים שמחדשים בתורה ע"י יגיעתם בלימוד התורה בכל כחות נפשם עד כדי מסירת נפש, מכניסים את עצמותם בתורה, ולכן, כאשר לומדים ומתייגעים בתורתו של הצדיק, אזי "יגעת ומצאת" - "מ'הָאֵט אים אַלײן", ובמילא מקבלים את כל הכחות שנמשכים על ידו

(אזחש"פ, ה'תשי"ז)

אמרו חז"ל "צדיקים דומים לבוראם", וכשם שהקב"ה הכניס את עצמותו בתורה, כמאמר "אנא נפשי כתבית יהיבית", כך גם הצדיקים הכניסו את עצמם, בכל עצמותם ומהותם, בתורתם.

והרי ענין זה הוא למעלה . . גם מנר"נ שהם כוחות הפנימיים . . למעלה גם מבחי' חי' ואפילו למעלה מבחינת יחידה . . הקב"ה הכניס את עצמותו בתורה, וכך הוא גם בצדיקים, שהם עצמם בכל עצמותם ומהותם, נמצאים בתורתם.

ולכן, כאשר לומדים את החסידות של הרבי, והלימוד הוא בכל עצמותו, היינו שלומד את החסידות של הרבי והולך בהדרכותיו ללא הגבלות . . אזי נעשית ההתקשרות עצם בעצם.

משיחת ש"פ נצבים תשי"ד - תו"מ עמ' 221

ויש להוסיף, שכל האמור לעיל מודגש יותר בעמדנו לאחרי ארבעים שנה, שאז קאי אינש אדעתי' דרבי', ובפרט בנוגע להוראה מפורשת בתורתו (לא רק לימוד הוראה מסיפור המאסר והגאולה וכיו"ב), כמו ההוראה הנ"ל ע"ד לימוד דא"ח בכל יום, שלכן צריך כאו"א למסור נפשו על קיום הוראה ושליחות זו, וכיון שזוהי הוראה בתורה, הרי זה בכל עניני התורה שדרכי' דרכי נועם וכל נתיבותי' שלום. ובודאי יש נתינת כח שיוכלו לקיים הוראה זו, שהרי טוב עין הוא יבורך.

מאמר ד"ה שאו ידיכם קודש תשכ"ז - תו"מ עמ' 231

דבר ברור אשר בעת חזרת דא"ח מאיר בבחי' מקיף הארת נשמת בעל השמועה. ואשרי האיש הזוכה לחזור דברי קודש אלו בהרגש פנימי ע"י הקדמת עבודה שבלב זו תפלה. (מהיום יום חלק שני)

בהנהגה ההתקשרות צ"ל
 הכחות שאפשר. והנהגה, לא, אלא חסידי חלק נשאו כן הוא
 אלהי. להתקשר דרך היינו. דעויות, ולא אצו אצו. וכך הנשיא-כיוון
 אבונת אונן הצאצאים הוא האשנת חלק דעויות ושינוי העצמות ז'
 יב, ה"ל אכרית התקשרות ז' אולת דברינו ודעו האלמותו דעויות
 ואצו.

דהנהגה ההתקשרות צ"ל בכל הכחות שאפשר. והנהגה, לכל לראש, אצל חסידי חב"ד כשמו כן הוא שצריך
 להתקשר בחב"ד היינו בפשטות, ללמוד מאמרי וכ"ק הנשיא...

*I said here at a farbrengen with אב"ש והתמימים that hiskashrus is supposed to be with
 all the faculties possible. Now, first and foremost for Chabad chassidim, as the name
 implies, they need to connect through חב"ד - i.e., simply, to learn the ma'amorim of
 the Nossi. Since the intent of the author of the ma'amorim is במדות חב"ד and
 to transform the midos through it, this compels hiskashrus through walking in his
 paths and in accordance with his instructions in מחדר"מ.*

From a letter, 13 Sivan 5707

Fulfilling his Instructions – קיום הוראותיו

A critical path to hiskashrus is found in fulfilling the Rebbe's instructions. They include increasing one's Torah study; meticulous performance of mitzvos; maintaining Chabad *minhagim* in general and those directed by the Rebbe in particular (including the study of Rambam and חת"ת, engaging in Mivtzoim, Hafatzas Hamayonos, giving tzedakah daily increasing on special occasions, learning about and anticipating *Geulah* and Moshiach, עשה לך רב, etc.); or those instructions given directly to the individual Chossid.

By setting aside our personal interests and acting in accordance with his guidelines, the Chossid becomes a receptacle for the Rebbe's blessings. Moreover, the significance and depth of the Rebbe's instructions and their fulfillment have a far greater impact on the Chossid than the specific act in and of itself; and the Rebbe, on his part, showers the chossid with his blessings and draws him closer.

עשה לך רב One of the latest and most powerful instructions was

...ולכן, הצעתי ובקשתי - בבקשה נפשית (ועוד יותר מזה, אלא שאין בידי לע"ע ביטוי מתאים יותר כו') - שיפרסמו את הדברים בכל מקום ומקום - בשמי, או שלא בשמי, בהתאם והתועלת בנוגע לקיום הדבר - שכדאי ונכון ביותר, אשר כל אחד ואחת מישראל, אנשים ונשים וטף, יקיימו את הוראת המשנה "עשה לך רב", ומזמן לזמן יבואו אליו כדי לעמוד ל"מבחן" בנוגע למעמדם ומצבם בעבודת ה'.

אשר, עי"ז יתוסף בודאי ובודאי אצל כאו"א מישראל בכל עניני טוב וקדושה, הלוך ומוסיף ואור.

משיחת ש"פ דברים תשמ"ו - תר"מ עמ' 174

Another one of the Rebbe's תקנות which he strongly urged is the daily study of Rambam.

In a sicha Shabbos parshas Pinchas 5744 - the Rebbe expressed himself about it as his "dream of uniting the Jewish People through the study of Rambam"

קיום הוראותיו

...אבל, נוסף לכך שבשביל זה יש צורך ביגיעה גדולה הרבה יותר מאשר ההליכה ב"דרכיו ואורחותיו אשר הורנו" בשמירת התקנות במעשה בפועל, ומתוך קבלת עול [היינו, לא בגלל שהדבר מתקבל אצלו בטעם ודעת, אלא מפני שזוהי תקנה של הרבי, שצוה לשמור ענין זה בזמן פלוני וענין זה בזמן פלוני כו'], יש המעלה דלקיחת העצם על ידי גשם וקבלת עול - שע"ז דוקא "לוקחים" את העצם של הרבי, אשר, העצם של הרבי קשור - ועד שנעשה חד - עם עצמות ומהות, ובמילא, מתקשרים עי"ז עם עצמות ומהות.

ועוד והוא העיקר - "כי נער ישראל ואהבהו":

העבודה באופן של קבלת עול, שזהו ענין ד"נער" - מעוררת את האהבת העצמית, שממשיכה את העצם של האוהב אל הדבר הנאהב (האשה וכיו"ב). והרי אהבה לוקחת את הדבר כולו (אהבה נעמט דאך אינגאנצן") כך, שהאוהב והנאהב נעשים דבר אחד.

משיחת שמח"ת תשמ"ז - תר"מ עמ' 139

ומצד גודל ערך ההתקשרות נחיצותה וחביבותה (ובפרט אם מקום גשמי מפסיק) הרי עלינו כולנו להתאזר ולהתאמץ ביותר לאחוז בהוראות רבותינו נשיאי חב"ד מנהגיהם ותנועותיהם השייכים לנו (פרט לאלו שאינם אלא של הנשיא עצמו).

מכתב ג' סבת תשי"ט

כל אחד רוצה לראות את הרבי, כ"ק מו"ח אדמו"ר, כדי שיפתור את שאלותיו, שהרי לכל אחד ואחד ישנם שאלות (גם מי שאינו יודע שיש לו שאלות), וכדי לפתור אותם צריך לראות את הרבי. והעצה לזה - ההליכה בראש השנה לבתי כנסיות לעורר את

בני ישראל, נשמות בגופים, שבזה מקיים רצונו של הרבי, ועי"ז יזכה שהרבי יפתור את שאלותיו באופן של נשמה בגוף.

משיחות ש"פ נצבים תשי" - תר"מ עמ' 214

בענין זה של "מה זרעו בחיים אף הוא בחיים", נוסף ענין מיוחד - שכאשר מתעסקים בענין בו בעל ההילולא חי והתעסק במיוחד - כפי שרואים בפועל, שכאשר אדם מתעסק בענין מסויים במיוחד, זה מגלה בתוכו ענין של חיים ביתר שאת וביתר עז.

אצל בעל ההילולא היה הענין של חיים (בו הוא התעסק וחי) בכל הענינים בהם נהיה "ואתם הדבקים בה' אלקיכם חיים כולכם היום" - אולם גם בזה גופא ישנו את הענין של "מחי' חיים", וחי' החיים וכו' עם כל הפרטים שבדבר.

וכמדובר בהתוועדות הקודמת, בנוגע לענינים בהם התעסק בעל ההילולא במיוחד - אשר בכללות הם העשרה מבצעים הכליים, אשר בהם התעסק במיוחד, ובפרט בשניים הראשונים - "מבצע אהבת ישראל" ו"מבצע חינוך".

משיחות מוצאי ש"פ בשלח תשל"ט

Reflection – התבוננות

Contemplating all the above – whether it be the Rebbe's greatness, his spiritual and material impact, visualizing the Rebbe's love and concern for each individual Jew – a Chossid should also reflect on his personal relationship with the Rebbe. The Rebbe's care and concern, the prayers he offers on the Chossid's behalf, and the blessings the individual receives through the Rebbe and from which he benefits. Contemplating all this leads to a personal sense of *hiskashrus*.

התבוננות

על כל אחד ואחד... לחזק ההתקשרות שלו אליו... ולהתבונן ולקבוע במוחו וליבו, אשר לא עזב הרועה, הוא נשיאנו... את צאן מרעיתו, וגם עתה הוא עומד ומשמש בקודש, להגן עליהם ולהשפיע להם את כל הנצרך להם, בגשמיות ורוחניות.

מכתב כ"ח אדר תשי"א

...נשיא בכלל, נקרא ראש אלפי ישראל, הוא בחי' ראש ומוח לגביהם, וממנו הוא יניקה וחיות שלהם. ועל ידי הדביקה בו קשורים ומיוחדים הם בשרשם למעלה מעלה.

...וזה הי' מאז ועד עתה ענין הנהגת נשיאי חב"ד, מן כ"ק אדמו"ר הזקן ועד כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ ועד בכלל, אשר כללו כל הסוגים והחילוקים: השפיעו בפנימיות ובמקיף,

בתורה עבודה וגמ"ח, ברוחניות ובגשמיות. ובמילא היתה התקשרותם עם השייכים אליהם בכל תרי"ג אברי נפש וגוף המקושרים.

ועל כל אחד ואחת מאתנו כולנו לדעת, היינו להעמיק דעתו ולתקוע מחשבתו בזה, אשר הוא הוא הנשיא והראש, ממנו ועל ידו הם כל ההשפעות בגשמיות וברוחניות, ועל ידי ההתקשרות אליו (וכבר הורה במכתביו איך ובמה מתקשרים) קשורים, ומיוחדים בשרש ושרש השרש עד למעלה מעלה כו'.

מכתב ג' תמוז תשי"י

...דוקא הביטול שמצד ההשגה הוא יותר פנימי ויותר אמיתי.

דכאשר ההתקשרות היא רק ע"י אמונה וחג"ת שבנפש, הרי נמצא שההתקשרות אינה "מגיעה" ("עם טשעפעט ניט") להמוחין שלו, ולכן אין זו התקשרות פנימית, כי בפנימיות (היינו בהשגתו) נשאר מציאות לעצמו;

ודוקא ע"י הביטול שמצד השגה, עם היותו ביטול היש לבד, הרי זה ביטול פנימי ואמיתי, עד שבמשך הזמן מתבטל לגמרי, עד שאינו שום מציאות לעצמו, וכל מה שאומר - אומר הרבי ("אלץ וואס ער זאגט - זאגט דער רבי"). כי מצד ההתקשרות ש"ע"י השגה, הרי גם השגתו מסורה לרבו, ומונה אצלו כפי כוונת הרבי.

משיחת ש"פ ראה תשי"ג - ת"מ עמ' 148

החסידים המקושרים נהגו לקבוע עת קבועה ומיוחדת להתעורר ברגשי אהבה לרבם. פשוט, לאהוב את הרבי, באהבה מורגשת בלב, כמו אהבת-בשר לאישה ובנים. באותה שעה היו מצירים לעצמם 'יחידות' עם הרבי, שמיעת מאמר חסידות או התוועדות עם הרבי.

אג"ק מוהררי"צ ח"ו עמ' שנג

יחידות – Private Audience

The term *Yechidus* actually defines the experience of *Yechidus*. Entering *yechidus*, one unites with the Rebbe. In the *yechidus*, one opens up the unvarnished, honest state of his *avodas* Hashem, eliminating all barriers between the Rebbe and the Chossid seeking guidance, blessing and the strength to enhance his spiritual endeavors, and the fulfillment of his mission. In addition to the specific guidance he provides, the Rebbe, on his part, endows the Chossid with his blessings, empowering him in his service of G-d.

אוהל – Going to the Rebbe's Resting Place

Today, going to the Ohel plays the same role as *yechidus* did before Gimmel Tammuz, and is essential in the bond of a Chossid to the Rebbe. (For an elaboration of *Yechidus* nowadays, see Chapter 12.)

Farbrengen – התוועדות חסידים

In addition to the role that *farbrengens* play as an integral component of chassidic practice, they also provide an opportunity to discuss the Rebbe, including sharing stories about the Rebbe. This, in turn, inspires and elicits love and a sense of *hiskashrus* in every manner discussed above.

התוועדות חסידים

...יקחו משקה, ויצירו לעצמם את פניו של הרבי, ויאמרו לרבי לחיים... ויבקשו או אפילו ידרשו את קיום ברכתיו והבטחותיו. וכדי שיהיו "כלים" לקבל הברכות וההבטחות - יקבלו על עצמם ענין מסוים לחיזוק ההתקשרות (אבל לא יכבידו על עצמם יותר מדי).

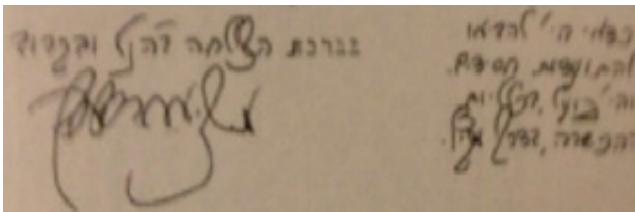
משיחת ליל שמחת תורה תשי"א - תו"מ עמ' 44

השואל במה היא ההתקשרות שלו אלי מאחר שאין אני מכירו פנים ...

ההתקשרות האמיתית היא ע"י לימוד התורה, כשהוא לומד המאמרי חסידות שלי, קורא את השיחות ומתחבר עם ידידי אנ"ש ותלמידי התמימים שיחיו בלימודם ובהתוועדותם, ומקיים בקשתי באמירת תהלים ובשמירת זמני הלימודים, הנה בזה היא ההתקשרות.

היום יום כד סיון

בהתוועדות חסידית או אסיפה צריכה להיות אצל חסידים הנחה, אשר הרבי - בעל השמועה שעליו מדברים, נמצא בהתוועדות. על התמימים להתעמק בזה ולציר לעצמם, שהאבא - הרבי, נמצא כאן בהתוועדות ודורש ממכם, האם עדיין הייתם קרים וקשים. תמימים וחסידים צריכים להתעמק במאמר "גדולים צדיקים במיתתן יותר מבחייהם" ולחזור על מה שהם שמעו וראו מהרבי, ואזי בוודאי יעזור השי"ת, שאצלהם ובני משפחותיהם יהיה מואר בגשמיות וברוחניות.

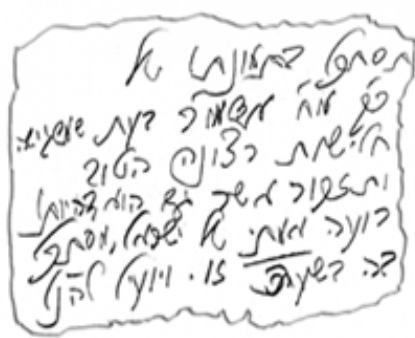

כדאי הי' להביא
להתוועדות חסידים
והי' פועל, בכלליות
ההכשרה, בדרך
מקיף

ציור פני הרב

Visualizing *p'nei haray*, the Rebbe's image, awakens a sense of love for the Rebbe. Moreover, such focused concentration activates a reciprocal response

from the Rebbe. Included here, and of particular importance, is setting aside time to listen to recordings and watch videos of the Rebbe.

תסתכל בתמונתו של כ"ק מו"ה אדמו"ר בעת שמרגישה חלישות רצור נה הטוב ותזכור אשר גם הוא בהיותו רועה אמיטי של ישראל, מסתכל בה בשעה זו. ויועיל להנ"ל

You should gaze at the picture of the Rebbe when feeling weakness in her positive attitude; and remember that he, as the **true**

shepherd of Israel, also gazes at you at that moment. And this will be helpful for that which was mentioned above.

...

“...Meaning: when one goes on a shlichus of the Nossi of the generation – it is not enough that he learns about it in a kuntreis or in Likutei Sichos. This is fine and very good. But it is expected of him that it should be יה' רואה כאילו בעל השמועה עומד כנגדו

There are those who merited to see [the Rebbe] physically; [but] even those who did not see him – there are accurate pictures (to the extent that this is possible for a picture).

The lesson is: Not only does one learn Likkutei Sichos and memorize what it says, but it is expected of him further – you should visualize as if the author is standing before you and sending you on the shlichus”.

אע"פ שלמד ענין זה ב"קונטרס", ב"לקוטישיחות", הרי הכל טוב ויפה, אבל, אין זה דומה כלל לעבודה באופן ד"ראה אנכי נתן לפניכם היום", היינו, שעבודתו היא באופן כאילו רואה בעיניו ממש את המשלח, נשיא דורנו, שנותן לפניו היום שליחות זו!

ובלשון הירושלמי בפירוש הכתוב "אך בצלם יתהלך איש" - "יהא רואה בעל השמועה כאילו הוא עומד כנגדו", אשר, ענין זה הוא מצד גודל העילוי דראיית פני רבו, "עיקר הלימוד מרבו בראיית פנים, כדכתיב "והיו עיניך רואות את מוריד", וזהו "אך בצלם יתהלך איש", "בצלם שהוא עומד לנגדו (והיינו צלם של רבו) יתהלך איש, יתנהג האיש"...

אלו שזכו לראות את כ"ק מו"ה אדמו"ר נשיא דורנו - בודאי יכולים לצייר לעצמם את

תואר פניו, באופן ד"ראה .. כאילו הוא עומד לנגדו"; וגם אלו שלא זכו לראותו - יכולים לצייר לעצמם תואר פניו ("כאילו .. הוא עומד לנגדו") ע"י ההסתכלות בתמונה, תמונה מדויקת כו', אשר, במדה ידועה יכול הדבר להתבטא גם ע"י תמונה.

ואין הדבר תלוי אלא ברצונו - שהרי יש ביכלתו של האדם להזכר על דברים שונים, אם ירצה להזכר על דברים של מה בכך, או אפילו דברים חשובים כו' אלא שחשיבותם אינה מגיעה לחשיבות דזכרון תואר פני רבו, ואם רק רוצה - יכול הוא לזכור תואר פני רבו, ועד כדי כך, שזכרון זה יהי' באופן "כאילו .. הוא עומד לנגדו".

משיחות ש"פ ראה תשמ"ו - תו"מ עמ' 311

...ומזה מובן גם בנדו"ד - שכאשר לומדים מאמר, שיחה, רשימה או מכתב מהרבי, צריכים להתבונן ולהזכר בהציור של הרבי [כולל גם אלה שלא ראוהו, שיציירו לעצמם את הרבי באמצעות תמונה] כמו שעומד כנגדו!

- פעם שאל . . אדמו"ר האמצעי את רבינו הזקן, באיזה התבוננות התפללת, והשיב, אני התפללתי עם ה"סטענדער". - אנו לא שייכים לענינים כאלה, אבל, יכולים אנו לכל הפחות להסתכל על הסטענדער שעליו התפלל הרבי.

משיחות בדוה"ש תשי" - תו"מ עמ' 92

הרבי נותן עצה שכאשר יושבים ב"תפיסה" במצב של נמיכות רוח וכו', אזי העצה היא להתקשר אל הרבי ע"י ציור פני קדשו.

מזמן לזמן צריך כאו"א לצייר לעצמו פני קדשו של הרבי, ולהזכר בדברים ששמע מהרבי. - גם אלה שלא ראו את הרבי יכולים לצייר לעצמם פני קדשו ע"י תמונה, וללמוד מתורתו.

צריכים אנו לדעת שיש לנו "אבא קדישא" ... ובמילא אין מה לדאוג!

משיחות ל"ג בעומר תשי" - תו"מ עמ' 67

בודאי ידוע לו מאמר רז"ל (סוטה לו, ב) שציור דמות אדם קדוש מול עיני אדם, מוסיפה כוח ללכת בדרך התורה והמצוות. הנני מאחל לו שדמות דיוקנו של כ"ק מו"ח אדמו"ר שליט"א תוסיף לו כוחות רעננים לעשות הרבה טובות בכלל, ובפרט בעבודה הר-גונית והמסועפת של "מרכז לעניני חינוך" בה כ"ק מו"ח אדמו"ר שליט"א, אתם ואני מתעניינים מכל הלב...

מכתב ו' אדר תש"ט

זה עתה נתקף אכ' ודנאע איני דל ת' - ידבונך
את פ' הצויות שדדיתו. ג'ס יניח ארץ אטתה קוצם
שהולכת אישון תצונת כ'ג' אור' אפצור' הט' - ג'ס אינה

ובנוגע לשינת בתו תי' - יבדוק את כל המזוזות שבביתו. גם יניח אצל מטתה קודם שהולכת לישון תמונת כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ - גם -- איזה לילות אחר שתתחיל לישון בטוב.

In Milwaukee there is a prominent community leader who is very much a "freethinker" in matters of Torah and Mitzvos. Nevertheless, he supports our activities financially – while claiming that he does not believe in the views we advocate. Nor does he think we really accept him as a Jew, as one of us. Even after many explanations and proofs to the contrary, he still refused to accept that this is truly our belief.

On one of my visits with him, I showed him a video in which the Rebbe speaks about love for one's fellow Jew, that all Jews are as one body, etc. After he saw the video and heard the Rebbe's talk, he told me enthusiastically that indeed, now he sees that the Rebbe accepts all Jews equally. When I asked, "Aren't these exactly the things I have claimed all throughout the years?" He answered, "Yes, but he really means it!"

עוד מדרכי ההתקשרות

אמנם כל אחד יודע בעצמו אשר לפעמים חסר ההתקשרות בא' מכחות נפשו. ועצה היעוצה לזה הוא נתינת צדקה, אשר במעות אלו הי' יכול לקנות חיי נפשו, הרי ע"י נתינת הצדקה הוא מעין התקשרות בכל חיי נפשו (כמבואר בתניא פל"ז).

ובפרט כאשר נתינת הצדקה הוא באופן שעבודא דר' נתן, דר"נ אומר הנושה מנה בחבירו וחבירו בחבירו מוציאין מזה ונותנים לזה, היינו אשר הוא משעבד עצמו לרבינו ולזאת הוא נותן מעותיו על הענינים שרבינו משועבד להם, כפי הדין אשר מוציאין מזה ונותנים לזה. משיחת י"ב תמוז תשי"ז – תו"מ עמ' 132 בשינוי לשון

ומהנכון אשר בכל יום יאמר בל"ג דעם רבינס קאפיטל תהלים, שהוא עתה קאפ' עא, ואיזה פעמים בשבוע ילמד תורת הדא"ח של כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ ... אשר זהו כלי רחב להמשכת ברכות צדיק הוא כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ, בעוה"ז עולם המעשה.

מכתב י"א מנ"א תשי"י

הנסיעה לרבי והשהייה בד' אמותיו

עצם הענין של נסיעת החסיד לרבו - ה"ז דבר הפשוט, שלכן, מזמן לזמן נוסע כל חסיד לרבו (ככל פרטי הענינים שבזה), ונסיעה זו פועלת בעבודתו במשך כל השנה עד לפעם הבאה שנוסע (בשנה הבאה, או בשנה זו עצמה).

משיחת ש"פ ויקרא תשמ"ט - תו"מ עמ' 431

אלה שבאים לכאן, לד' הכתלים של הרבי [אפילו אלה שבאים רק בזמנם הפנוי, או כשהבעה"ב'סטע סבורה שיכולים לבוא...], צריכים לידע ששיקר קביעותם היא כאן, בד' הכתלים של הרבי...

"איתא בגמרא שלעתיד לבוא 'אבני ביתו של אדם וקורות ביתו של אדם מעידים בו, שנאמר, כי אבן מקיר תזעק וכפיס מעץ יעננה'..."

"ועל-אחת-כמה-וכמה בנוגע לד' הכתלים וקורות ביתו של הרבי, שבו התפלל ולמד ועסק בענייניו וקיבל אנשים ל'יחידות', בהתייחדו עם בחינת היחידה שלהם, הרי בוודאי שקורות בית זה - שבו נמצאים אנו - "האבן זיך אנגעזאפט" [=נספגו] בכל העניינים הקשורים עם מהותו של הרבי!.

משיחות י"ב תמוז תש"י - תו"מ עמ' 139

ובנוגע לפועל - שהרי אצל כ"ק מו"ח אדמו"ר הי' העיקר העבודה בפועל - הצעתי שכאו"א יקבל על עצמו ב' דברים:

ענין הא' - בנוגע לעצמו, לקבל על עצמו איזה ענין שעל ידו תחזק התקשרותו לכ"ק מו"ח אדמו"ר.

וענין הב' - בנוגע להזולת, לקבל על עצמו לפעול לכל הפחות על יהודי אחד, יהי' מי שיהי', בחור או אברך, לקרבו לכ"ק מו"ח אדמו"ר ולדרכי החסידות, להיות מעמיק בדא"ח ועוסק בעבודת התפלה.

משיחות ליל ב' אייר תש"י - תו"מ עמ' 42

CHAPTER 5

כמים הפנים לפנים

Our Holy forebears, the rebbeim through the generations, appealed to G-d and evoked Divine compassion towards their Chassidim, those bound to them. Furthermore, they also had an avodah of bringing their chassidim to mind, inwardly, reflecting on their affection and attachment to the Rebbe, reciprocating that affection and attachment. Thinking about someone has the effect of arousing that person's innermost powers. We see how when one looks deeply and intently at another, he will turn around and return the glance, because the penetrating gaze awakens the core of the soul. Thought has the same effect.

אצל כ"ק אבותינו רבותינו הקדושים, מלבד הענין של התעוררות רחמים על המקושרים - היתה עבודה של הזכרת המקושרים בינו לבין עצמו, ולהתבונן בענין אהבתם והתקשרותם, כמים הפנים, שזה מעורר את כוחותיו הפנימיים של זה שמתבוננים אודותיו, כפי שרואים במוחש שכאשר מביטים בחזקה על אדם, נאלץ הוא להחזיר מבט, כי הבטה פנימית מעוררת עצם הנפש - וכך גם בכח המחשבה

היום יום י' שבט

As true as it is that in order for us to be internally receptive of the Rebbe's impact and effect, one should be focused on *hiskashrus* to him – in the words of the Alter Rebbe (*Igeres Hakodesh*, ch, 27), "Whoever is closer has precedence to the blessings [that come from and through the Tzaddik]" – it is of utmost importance to remember that this is even more so regarding the Rebbe's great love for us; that the vastness of the Rebbe's love for each individual Jew is as vast as his lofty *neshomo*.

Our knowledge of the immense Ahavas Yisrael of the Baal Shem Tov and of the Rebbeim throughout the generations is dependent on books and the tradition of oral stories. By contrast, we witnessed with our own eyes the Rebbe's awesome love for every individual Jew, and we continually hear personal accounts that illustrate the Rebbe's fatherly love of all Jews, as he felt our pain and rejoiced in our happiness; how he was *moser nefesh* in order

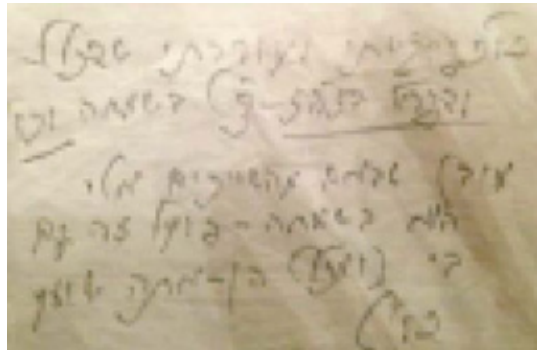

to revitalize and give joy to Jews near and far – from all social strata – as if they were his own children, his own flesh and blood.

Did we not witness with our own eyes how the Rebbe would sob upon receiving bad tidings, ר"ל; he would neither rest nor pause when the Jews in Eretz Yisrael were in crisis. Even during intense intellectual public discourses that dwelled on profound scholarly Torah matters, the Rebbe would weep inconsolably when the discussion turned to the suffering of Israel. He would be wracked with pain.

And “כמים הפנים לפנים,” as the reflection of a face in water – this is especially true regarding chassidim, and especially regarding *shluchim* who dedicate their lives to fulfill the Rebbe’s holy mission. Naturally, they earned the Rebbe’s special relationship and care for them. He shared their pain as would a merciful parent, and rejoiced in their celebrations as one would rejoice for an only child.

כו"כפ בקשתי ועוררתי שבכלל
- ובפרט בזה"ו צ"ל בשמחה וכו'
מובן שבאם מהשייכים אלי הוא
בשמחה - פועל זה גם בי (ומכלל
הן - אתה שומע כו'

Many times I requested and advised that generally – and particularly at this time – it is necessary to be joyful, etc.

Understandably if those who have a relation to me are joyful – it causes [joy] in me too (and from the positive – you can infer, etc.)

“One of the stories the Rebbe told of the Rebbeim in their relationship with their Chassidim – is the following:

It was a practice of the Rebbeim to think in solitude of their Chassidim, to contemplate their connection and love for them; and this aroused an even stronger sense of connection in the ones they were thinking about – 'like the face reflected in water, etc.'

And in telling his story, the Rebbe brought an illustration – that when you look at someone intently, even from behind, he senses it and turns around; he may not know the meaning behind it, but he knows that someone is looking at him.”

From a talk 11 Shevat 5721 – Toras Menachem, p. 63

“The soul [of the departed] ascends three times a day, in each of the three prayer services; this is especially so for the souls of Tzaddikim, who “go from strength to strength.” And it is certain that at any time, in whichever sacred place they may be, they offer joyful song and prayer on behalf of those connected to them, to the instructions they gave and those who observe them – and especially for their students and their students’ students: to bring them both material and spiritual deliverance.”

HaYom Yom, 29 Iyar

“We all must know that we had and *still have* a great Rebbe – our Rebbe, my father-in-law, who brought, and continues to bring, blessing and success to the Jewish people in general and to his Chassidim in particular”.

מכתב ט"ז אלול תש"י

“The Rebbe, whose yahrtzeit we observe today, related in the name of the Mitteler Rebbe: How do we know that our Patriarch Avraham’s entire focus was love? We see it expressed when “Avraham’s offspring” act as befits “the one whom I love.” So it is for the Rebbe himself: The deepest concerns to which the Rebbe dedicated his entire being are revealed in the behavior of his students and their disciples; when we see that their path is love – love of G-d, love of a fellow Jew, love of Torah – it reveals the love that the Rebbe expressed from his depth and essence ... so that it continues in his students, and in their students.

And in this way, they connect themselves, and those influenced by them, to the Rebbe, whose day we celebrate – of whom we have said: since “his offspring are alive,” then “so too, he is alive.”

Through this, we bring near all those things connected with the Rebbe – through a channel of love, and with love; revealing them “on the ground,” with abundance in family, health, and livelihood. ”

*From a talk 10 Shevat, 5719
– Toras Menachem, p. 19*

“...And then, he personally joins with those gathered, and increases - כח – [and] in the merit of the pleasure that is caused to his נשמה, he blesses [in them] and hence increases כח, in material and spiritual [matters]. ”

Sicha Yud Shevat 5735

“...those who knew the Rebbe during the thirty years of his leadership, know that the Rebbe will not abandon his Chassidim, that they should be left on their own ... it is certain that the Rebbe directs the entire world, and Anash

in particular, and rouses great mercy, etc., as it has been until now; and, furthermore, in greater measure with greater strength.”

Sicha, Shabbos Parshas Terumah 5710 – Toras Menachem, p. 16

הגם שענינו של נשיא הוא להשפיע לכל היהודים, ובלשון רש"י "הנשיא הוא הכל" ... ישנה אבל ההנהגה של "ואתה הקרב אליך

גו' מתוך בני ישראל", שלא לו ההולכים "בדרך הישרה אשר הורנו", הרבי התמסר ביחוד.

... הוא קרבם והגביהם עד "אליך", נתן להם את הכחות שלו והכניסם ל"חיל ה'", בכדי שהם יפוצו את תורתו וכו' לכל היהודים (כשם שהכהנים, שע"י "הקרב אליך", קבלו את הכח ממשה לעשות את העבודה עבור כל ישראל).

לקו"ש ז"ו ע' 176

כל אלה שנוסעים בשליחות המל"ח צריכים לידע שיחד עמהם נוסע הרבי,

אינני אומר שנוסע עמהם "א שטיקל רבי", כי, כל עצם בלתי מתחלק, אלא הרבי כולו ("דער גאנצער רבי") נוסע מהם -

ובמילא צריכים לדעת את גודל האחזקות שבדבר - שמלבד עצם העובדה שמטריחים (כביכול) את הרבי לנסוע עמהם בכל מקום שנוסעים אליו, צריכים לידע שכאשר הרבי נוסע עמהם ה"ה משגיח בעצמו על כל תנועה ותנועה שלהם, ובוחר את עבודתם במילוי השליחות, ובמילא צריכים למלא את השליחות בהידור

משיחת י"ב תמוז ה'תש"י – תו"מ ז"א עמ' 138

(The Rebbe cried, and afterward continued:) “My father-in-law, the Rebbe said: Toras HaChassidus accomplished that the Rebbe is not alone, and the chassidim are not alone; meaning that the Rebbe oversees and cares about every detail in the lives of the chassidim. And, so too now, when he [has ascended to] a much higher level, he oversees and cares about every detail in the lives of the chassidim; and, thus, we are empowered to bring about all the inyanim that the Rebbe charges us with, and demands from us.

On the contrary: since the “intent of the concealment is for the sake of the revelation,” we must now engage in all the inyanim that the Rebbe charged us with, with increased strength.

Sicha Motzoei Pesach Shen 5710 – Toras Menachem, p. 49

“The Rebbe was, and is aware now, of the weaknesses of the men and women in the community of Chassidim; nevertheless, he prayed, and continues to pray, on their behalf – that they have all that they need in abundance, in family, health and livelihood; and that G-d, knowing their circumstances and spiritual trials, forgive all their transgressions.”

From a letter 16 Elul, 5710

איך פאר מיט אייך

The Rebbe's statement of encouragement to a number of Shluchim: איך איך פאר מיט דאך מיט אייך I am traveling together with you.

In addition to the inyan of שלוחו של אדם כמותו it can also be understood in simpler terms.

We all know of the Rebbe's deep concern and constant care for the physical and spiritual wellbeing of every Jewish (and for that matter, also non-Jewish) community the world over; and the Rebbe's love for every single Jew knew no bounds.

Now, anyone can (or cannot) imagine how deeply responsible the Rebbe felt towards an individual or family who went out on his shlichus, dedicating their lives on behalf of the Rebbe.

Even from what we know from the numerous accounts of the Rebbe's constant concern and meticulous care for communities and individuals around

the world, we can imagine how he constantly walked along, benched, and gave כוחות to those who went on his שליחות!

As Shluchim representing the Rebbe, directing the Rebbe's mosdos and programs, the Rebbe was definitely in constant touch with what was going on in "his embassies".

The above may be true about any enterprise or person in relation to his family or business, etc. But with the Rebbe, it is not just that he thinks about us, but rather he is actually with us -- as he said, and as illustrated in the many stories (a few of which are recorded here), to protect, to endow כוחות, and to bless us to succeed in all of our material and spiritual needs.

Even today, after Gimmel Tammuz no doubt, as the Rebbe stated on numerous occasions, לא עזב הרועה את צאן מרעייתו - the Rebbe continues to constantly be with all of us, showering his brochos and giving us כוחות to do his work. (And according to the Sicha of Yud Bais Tammuz 5745, 2462 תו"מ ע' seems to be the פירוש הפנימי של אדם כמותו of פירוש הפנימי)

It only depends on us to do our part to be ready to receive his brochos.

This is true at any time. But even more so at special times, such as personal simchos, when we seek the Rebbe's participation and brochos, as well as special times of Yomim tovim and יומי דפגרא and programs initiated by the Rebbe (Lag B'omer, Chanukah, etc.) no doubt the Rebbe is present with us.

As the Rebbe clearly said in the farbrengen 15 Tammuz 5745:

...ולכן נסיים גם עתה בתפלה זו, וכדרך החסידים מתוך ניגון.

וכדי להוסיף בענין דרוב עם הדרת מלך, יגנונו ניגון זה גם בכל המקומות ששומעים את ההתוועדות ע"י הטלפון, אשר עי"ז מתאחדים הם עם המתוועדים כאן. ובודאי שבאותה שעה מנגנים ניגון זה גם בגן עדן בד בבד בשכל הפשוט. מי שמסתבר אצלו באופן אחר יהי לו אשר לו, אבל בשכל הפשוט שלי, ותקוותי שכן הוא בשכל הפשוט של כל הנמצאים בהתוועדות זו, מסתבר כפשטות שביחד עמנו מנגנים גם בג"ע התחתון וג"ע העליון, בכל הדרגות ששם נמצא בעל הגאולה ונהנה בראותו שזרעו בחיים, ולומדים תורתו ומקיימים תקנותיו ופועלים גם על אחרים, הן בדברים היוצאים מן הלב והן ע"י הוראת דוגמא חי' שמהם יראו וכן יעשו ובאופן דמוסיף והולך ואור...

I Am Traveling Along With You

In the summer of 5734, we were sent as the Rebbe's Shluchim to Amherst, Massachusetts. Soon thereafter we were able to set up a Chabad House right on the campus of the University of Massachusetts.

I wanted very much to open the Chabad House with a splash. So I decided to hold a concert in the newly-opened Fine Arts Center on campus.

The concert was scheduled for Sunday, and on the Friday afternoon, an hour before Shabbos I called the ticket office to find out how many hundreds of tickets had been sold. The ticket lady checked and responded "Eighty-seven."

I said, "No, no, no. We're talking about the concert this Sunday." "Yes, eighty-seven tickets," she responded.

I was devastated. The Shabbos before the concert was probably the worst Shabbos of my life. I was thinking to myself, "Yisroel, tomorrow is going to be the scene of your downfall."

As I was standing there and thinking, I reminded myself of the story of Reb Mendel Futerfas and his פֿ'ן to the Rebbe.

In the late 1940's Mendel was arrested and he spent ten years in Siberia. One time, when he was at his lowest point, he decided to send a פֿ'ן to the Rebbe in his mind. He imagined making all the preparations, writing the letter, and mailing it. A week later, his family in England received a letter from the Friedikker Rebbe addressed to Reb Mendel. It began with the words, "In response to your telegram...." (Chapter 12, Green Letter to Futerfas).

So I thought to myself, "If only I was on the level of Reb Mendel, if only I could do something like that, I would send a letter to the Rebbe in my mind. I would write, 'Dear Rebbe, you sent me here to sanctify G-d's name, and I am about to do the opposite. Rebbe, please help me!'"

Sunday afternoon, the time came to go to the concert. As I walked toward the Fine Arts Center, I was amazed: Huge lines of people were waiting in front of the ticket office! They were all buying tickets for the concert.

Earlier, the Rebbe had sent a letter to the participants of the dedication of the Chabad House and I had printed one thousand copies of that letter, so I had enough of them to hand out to almost everyone who was there. It was beyond believable.

My grandmother from Pittsburgh participated in the dedication and right after the event she went to New York to join my parents in Yechidus that evening. During the yechidus my grandmother told the Rebbe she had been to the concert in Amherst earlier that day.

The Rebbe sat back and asked numerous questions about every detail of the concert. Finally, the Rebbe asked, "Nu, and how many people were there?"

My Bubbe replied, "Over one thousand." "Over a thousand?!" the Rebbe responded. "And yesterday Yisroel was so worried..."

I then realized that when I was looking out from the second floor of the Chabad House in Amherst, the Rebbe was there with me, ensuring I had nothing to worry about.

The Rebbe often said to his Shluchim, "Ich fohr mit eich - I am going with you. When I send you somewhere, I am accompanying you. You're not going alone."

איך פאר דאך מיט אייך – Ich Fohr Doch Mit Eich

It was shortly before Pesach, and for the fourth time I had tried to meet Michael Klauber to give him hand-made matzos for the Seder. Someone had mentioned that one of the two partners who owned the restaurant was Jewish. I had just come to Sarasota and never met him, but I added him to the list of Jews in the area to whom I would be giving matzah for the Seder.

I tried to meet him several times early in the morning but he was unavailable. I then decided to give it one more try around noon.

As I walked toward the entrance, I met two men who were just leaving. One of them sized me up and said: "You must be an emissary of the Rebbe!"

I confirmed his assumption and explained that I was out and about distributing shmura matah in honor of Pesach. "And I assume that package is for me," the man responded confidently. "Of course!" I replied and handed him the box.

It was not Mr. Klauber. The man then identified himself as Harvey Rothenberg, from New York. "As an assistant to Mr. Abraham, mayor of New York City, I once accompanied him to the Rebbe's farbrengen. Following that I had a private audience with the Rebbe, when he gave me a pair of *tefflin* as a gift. Since then the Rebbe has been sending me matzos each Passover for years."

"This year, I hadn't yet received my matzos, and I was really disappointed. Unpredictably, I remained in Florida for Passover and I wondered to myself how could the Rebbe know where I am? But evidently," he concluded with a smile. "the Rebbe has his ways of tracking me down. So I knew exactly who you were, and I'll accept my matzos with gratitude."

Indeed, the Rebbe sent him matzos after all.

by: Rabbi Chaim Steinmetz of Sarasota, Florida

They Toiled Very Hard for Two Years

At the Seder on the second night of Pesach 5729 the Rebbe asked the bochurim shluchim who had just returned from a two-year shlichus in Australia if they had already eaten the afikoman.

The Rebbe then instructed them to sit next to the table and gave each one a piece of his own afikoman.

When asked, the next day why he gave them from his own afikoman, the Rebbe responded,

דאס זיינען מיינע בני בית. זיי האבן זיך צוויי יאהר אויסגעמאטערט.
They toiled very hard for two years.

ער שטייט ביי מיר במחשבה בציור

At a Farbrengen Simchas Torah 5710, someone mentioned his son to the Frierdicker Rebbe The Rebbe expressed his astonishment that he felt the need to mention the son's name and said "A משפיע at a farbrengen does not forget his מושפעים; he constantly remembers them, and certainly me, ער מושפעים בציור - I envision [your son] in my thoughts, him and his מושפעים.

CHAPTER 6

Gimmel Tammuz

...And this is the idea of “a Tzaddik who has passed:” although there have already been numerous concealments, difficulties, and incomprehensible events that transpired, they were all insufficient; rather, in order for “the Glory of the Holy One, Blessed is He, shall emerge אסתלק in all worlds,” it was necessary to go through the withdrawal סילוקן of Tzaddikim – a hardship not only comparable to, but even more difficult than the destruction of the Holy Temple.

וזהו ענין צדיקא דאתפטר, דאף שכבר היו כמה העלמות והסתרים וכמה קושיות וענינים בלתי מובנים, הנה כל זה לא הספיק. ובכדי שיהי אסתלק יקרא דקוב”ה בכולהו עלמין, הי’ ג”כ ענין סילוקן של צדיקים, שזה קשה לא רק כחורבן כ”א יותר מהחורבן.

מאמר ד”ה באתי לגני תש”א – תוי”מ עמ’ 270

While the Rebbe lived in our midst, we wished with all our heart to experience the *Geulah* then and there. We were not so fortunate, and at approximately midnight on that fateful day, Gimmel Tammuz, 5754, “The angels vanquished the mortals and the Holy Ark was captured.” We were left bewildered, wondering, מה עשה השם לנו – by what means would we find solace, and how might we find our way?

Our grief was especially intense as we could no longer “be seen and see” the holy, gracious face, his radiating countenance; we wondered how we would now receive answers to our ongoing personal and pressing questions – children, health and livelihood, as well as spiritual issues, namely our service to the Al-mighty, and especially in matters concerning all *Klal Yisrael*. None of us could provide an opinion, as the Rebbe had always done so with tremendous confidence, nor do we possess the clarity the Rebbe did.

Indeed our times are especially bleak, and, R”L, the troubles multiply from day to day, as everyone can see.

True, “he is alive,” and “even more so than during his lifetime” (the meaning of which will be explained later); nonetheless, even in the case of Yaakov Avinu, about whom it is stated that he “did not die,” ל"ז חזו say, “When Yaakov Avinu died the eyes and hearts of Israel were blocked,” and the horrors of the Egyptian exile commenced. Likewise, Moshe Rabbeinu, about whom it is also said לא מת, and כאן עומד אף ומשמש אף – “just as previously [before his passing] he stood and served, so too now [after his passing he continues to stand and serve”]; nevertheless, he said “I know ... and certainly after my passing....”

We may not and should not ignore the *Histalkus*; we must recognize the circumstance in which we find ourselves, and beseech the Al-mighty to grace us, to shine His countenance upon us, and return our beloved Rebbe to us physically.

Gimmel Tammuz, despite feeling our loss most intensely, nevertheless, as shall be explained, is a paramount and holy day, יום גדול וקדוש, during which the Rebbe’s קדושה radiates ביתר שאת ויתר עז

(דההלן היא קושיא בכדי להבהיר גודל העבודה דמלחמת הרשות. ו"בדרך אגב", הרבי הצביע על מה שאירע בתש"י: "...אמנם יש עילוי וחידוש בעבודה דמלחמת רשות לגבי מלחמת מצוה (כנ"ל), אבל אם זה מביא לידי סכנה ... ויתירה מזו: עי"ז (הסכנה במלחמת רשות) הוא מעמיד בסכנה את המשך עבודתו (בתור נשמה בגוף) בקיום ציווי התורה ... ובפרט ע"פ האמור לעיל שהמלחמה קשורה עם סכנה על המשך העבודה בתור נשמה בגוף, להביא את הגאולה האמיתית והשלימה – כפי שראינו בפועל גם בנוגע לצדיקי עולם, כולל ובמיוחד כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו...

משיחת י"א אלול תש"נ והוספה מהנחה בלתי מוגה בעמ' 237

“...Since all these efforts have not sufficed – the Rebbe, in the Discourse, continues to say that ‘the king himself enters the combat of war;’ such was the Rebbe’s own conduct: He concerned himself not only with lofty matters, but entered into all types of issues, handling even the simplest concerns himself. He himself entered the combat of war.”

“Had we merited – all these efforts would have sufficed to win the war; and the Rebbe would have led us to greet Moshiach. However, because we were not dedicated to him as we needed to be – even these efforts did not suffice; then, as the Rebbe continues in the Discourse, “the king casts away his life.”

R' Moshe Groner, ז"ל, related that at the first *Shacharis* the Rebbe *davened* from the *amud* after *Yud Shevat, 5710*, when he reached the verse, "רבות מחשבות, בלב איש," "Many are the thoughts in the heart of man but it is the counsel of G-d that endures," he began to sob uncontrollably.

In his journal, R' Eli Gross, ז"ל, remembers: When the Rebbe came to the verse (in *Mizmor Shir Chanukas*), ואני אמרתי בשלוי, - בל אמוט לעולם "In my tranquil time, I said 'I will never fall,'" he burst out crying. This being the first time after the passing of the Friedikker Rebbe that he cried in public...."

(The Rebbe cried profusely and concluded:) "The Rebbe writes nothing further in the discourse; the discourse is Torah – it is a Torah decision, then, that this is now sufficient. We need only apply power and might to win the war, and the Rebbe will lead us to greet Moshiach."

Sicha Vayakhel-Pekudei, 5710, Toras Menachem, p. 12

"And from here we realize the great responsibility placed on us – when Chassidim behave not as they should (G-d forbid), it is relevant to the "channel" as well. For it is considered as if the השפעה had spilled externally."

Because we did not pay attention and connect to the Rebbe as we should have, we bear a burden of guilt for what happened in the year 5710...

Nevertheless, it continues to be so that "we live from [the words of] his mouth," from the blessing the Rebbe gives us. And since we want the material blessing he offers – we accept and take it – we must know that the offer is conditional, for the sake of our spiritual connection (to the Rebbe). Thus in accepting the material blessing, we are obligated to fulfill the conditions of the spiritual connection. That connection comes not only through following the Rebbe's directives (the daily Tehillim portion, etc.) – but also through learning his Chassidus; in this way, our material flow will come in a way of which it can be said, "their work was blessed."

Sicha Vayeshev, 5714, Toras Menachem, p. 273

"If the effect of the [Rebbe's] passing is noticeable only in the heart's feeling or the mind's understanding, but in action, we notice no change in his behavior (after the passing) from the years before it – it is proof that the passing's effect did not permeate all 248 of his limbs and that it did not truly leave its mark on him. The passing's effect must permeate his entire being; and then it will be noticeable in everything he does."

Sicha 24 Teves, 5711, Toras Menachem, p. 172

CHAPTER 7

Histalkus

... The passing of tzaddikim is also referred to as *הסתלקות*, because *histalkus* is referred to as a revelation of a most sublime light ... [now] our Sages have made two statements regarding the *histalkus* of tzaddikim: "The passing of tzaddikim is equal to the burning of the Beis Hamikdash" and "The *histalkus* of tzaddikim is more painful than the destruction of the Holy Temple." [Through] which all of this is *הסתלק יקרא דקב"ה*. Regarding *Histalkus*, all of the Rebbes... have expounded that the meaning of the word *histalkus* should not be understood as an ascent on high *ח"ו*, but rather that (the tzaddik) remains below albeit in an exalted state.

לכן גם פטירת צדיקים נק' בשם *הסתלקות*, כי *הסתלקות* הוא גילוי אור נעלה ביותר ... והנה בענין סילוקן של צדיקים יש בזה ב' מארז"ל: שקולה מיתתן של צדיקים כשריפת בית אלקינו. קשה סילוקן של צדיקים יותר מחורבן בהמ"ק. אשר ע"י כל זה אסתלק יקרא דקוב"ה. ופי' ענין *הסתלקות* פירשו כל הרביים ... שאין הכוונה בפ' תיבת *הסתלקות* שהוא עלי' למעלה ח"ו, כ"א הכוונה שהוא נמצא למטה אלא שהוא בבחי' רוממות.

מאמר ד"ה באתי לגני תשי"א – תו"מ עמ 269

Regarding *histalkus*, the Alter Rebbe explains (*Igeres Hakodesh*, ch. 28) that "all of a person's effort in which his soul toiled during his lifetime [which effects the] above in a shrouded and obscured state, is revealed and radiates in a manifest way downward from above at the time of his passing." In the same vein, the Rebbe explains that the word *histalkus* does not mean removal *ח"ו* (as the *צמצום הראשון* is referred to as *סילוק* - removal), but rather it is the kind of revelation that is described by employing the term "*histalkus*."

This matter requires clarification. How is *histalkus* – which implies removal, absence and ascent from this world to a higher realm - to be understood as revelation?

Indeed, *histalkus* connotes ascent. The soul ascends to a higher level – meaning that it now comprehends more, sees more, and experiences greater delight

in the G-dly revelations of the higher state to which it has ascended. Yet, simultaneously, there is another effect: as the neshomo ascends, it "touches," it makes an impression, and has an effect on high. It is influencing and impacting in a unique manner.

To further explain:

The concept of ascent is true regarding all of a person's Torah study and fulfillment of mitzvos during one's lifetime. Each performance of a mitzvah or study of Torah "ascends upward," meaning that it makes an impression and causes a special pleasure on high from the fulfillment of G-d's will – each act according to its content and quality. This in turn draws G-d's blessings and G-dly connectivity downward. This is true regarding every individual mitzvah, each and every day for the length of an individual's lifetime on earth.

However, once a person has completed his earthly mission, having fulfilled the purpose of his soul's descent, there is a *nachas ruach* that is caused Above from the sum total of his accomplishments, in the sense of an אור העולה על כולנה, above and beyond the particular acts of Torah and Mitzvos in the entire course of his life on earth.

Certainly, with the passing of a great tzaddik, who has most definitely fulfilled the purpose of his descent into this world, thereby stirring a powerful *nachas ruach* from the totality of the tzaddik's labors.

The brilliant light that is drawn down at the time of a tzaddik's passing is beyond the capacity of this world. It can neither be revealed nor received in our world. Nevertheless, because the nachas ruach which elicits this light is a result of the tzaddik's labors in this world, it most certainly shines here as well. Yet, being the purest form of light, its illumination, as it affects this world, can radiate only in a remote way, in the form of "histalkus," which although it has a significant impact, it cannot be perceived by us in a revealed way, because we lack the tools to sense this pure light.

However, this exalted light is certainly active and has an effect in our world as well; it inspires goodness, kindness and sanctity, especially where the tzaddik dwelled and was active, as well as on those who are connected to him. This light empowers those who "walk in the tzaddik's path" to continue the labors he undertook during his lifetime to elevate the world and reveal G-dliness. This, in addition to the material blessings which are channeled through him.

[This concept of histalkus as revelation (rather than ascent) can be found in the Zohar, as quoted in Tanya, ch 27, regarding the effect of *nachas ruach* caused on high by the restraining of the yetzer hara: כד אתכפיא סטרא אחרא - אסתלק יקרא דקוב"ה when the "sitra achra" is "subdued," it causes a revelation of G-d's glory beyond all else. Although we cannot apprehend the illuminating light because it is אור מקיף - a transcendent light, nevertheless it is here and aids in our efforts in the service of G-d.

See also in Tanya, ch. 48 (68a): "And it is called מקיף וסובב, because its impact is not revealed within them... its influence comes only in a hidden and concealed manner; and any influence of a concealed nature is referred to as *makif* from Above."]

However, it takes effort on our part, if we wish to be impacted internally by the light revealed through the Tzaddik's ascent. We must labor to refine ourselves in order for it to affect our spiritual energies. Accordingly, one cannot overstate the importance of the efforts to be made by chassidim and those who are connected to him, who "walk in the path he showed us." For, as we persist in and add to our Torah learning, our הידור מצוה, etc., due to the Rebbe's influence, this is the continuation of his efforts, and adds to the *nachas ruach* on high. This in turn, draws down blessings and new currents to energize and bless us materially and spiritually.

הסתלקות, עלייה והשפעה למטה

ע"פ כל הנ"ל יובן גם ענין היארציית אחרי הסתלקות הנשמה למעלה:

בהשקפה ראשונה יש מקום לומר, שלאחרי שהיתה ה"הבערה" והנשמה נסתלקה בהאש, ועולה מדרגא לדרגא בעילוי אחר עילוי - אינה רוצה "לרדת" למטה, ובפרט שטבע הנשמה ("נר ה' נשמת אדם") הוא לעלות למעלה.

אבל האמת היא, כמובן ע"פ הנ"ל, שה"מבעיר" (העלאה) לעצמו אינו התכלית, הכוונה והתכלית בזה הוא - "שיהא צריך לאפר", שמההעלאה וההסתלקות יהי' נמשך השפעה למטה (אלא שזוהי המשכה למטה החדורה ו"שרופה" ב"הבערה" ועלי' באש אלקי) כמ"ש בנוגע להסתלקות של צדיק - שבעלי' הכי נעלית "פועל ישועות (בחי' שע"ה נהורין) בקרב הארץ" (למטה מטה) דוקא;

ומה שהעלי' היא יותר נעלית - צריך ומוכרח יותר להיות ההמשכה למטה וע"ד "צדי

קא דאטפטר אשתכח בכולהו עלמין (גם בעולם המעשה) יתיר מבהיהוי, ועד"ז: ככל שההמשכה היא למטה יותר - העלי' הוא למעלה יותר.

והדיוק בזה: צ"ל "צריך לאפר": לא מספיקה הנהגת הנשמה, אלא שמרגישה "צורך", הצורך - "לאפר", ההמשכה למטה, ועד לתכלית השלימות - הצורך וההשתוקקות לרדת עוה"פ נשמה בגוף, וי"ל שהוא בדוגמא לנתאווה הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים.

"צריך לאפר" פירושו בפשטות שהנשמה רוצה וצריכה להשתוקק - שע"י הסתלקותה למעלה תבוא הוספה בפעולות טובות למטה בעוה"ז הגשמי, כולל על שם ולזכר הנשמה - הוספה בתפלה, בלימוד התורה ובנתינה לצדקה וכיו"ב. הם באים כתוצאה

מהסתלקות ועליית הנשמה (כמו שהאפר הוא תוצאה משריפת העץ).

ובכלל - שיהי' "והחי יתן אל לבו" לא בשביל עליית הנשמה עצמה, אלא בשביל ההשפעה ופעולה למטה...

ובלשון חז"ל: "יעקב אבינו לא מת, וכי בכדי ספדו ספדייא כו', אלא כו' מה זרעו בחיים אף הוא בחיים", עי"ז ש"זרעו בחיים" (נשמות בגופים) נעשה "אף הוא בחיים"...

ועד"ז כשמגיע יארציט, שאז מתחילה תקופה חדשה וסדר עליית הנשמה שלא בערך (כמובן מאמירת הקדיש ביום זה) - הרי כשם שהעלי' החדשה "צריך לאפר", לפעול המשכה חדשה למטה, כמו"כ גם המנהגים והפעולות ("והחי יתן אל לבו") שיהודי עושה למטה בקשר ליארציט, קשורים עם ההמשכה והשפעה למטה...

משיחת ש"פ יתרו תשמ"ט - תו"מ עמ' 289

... ובקצרה לבאר קושייתו, הנה גם כשהיו באים להרבי לבקש ברכה, לא היו באים אליו מפני מעלת הגוף שלו אלא מפני מעלת נשמתו. כל ענין המיתה אינו שייך כי אם בגוף, כי הנשמה היא נצחית, ובפרט נשמת צדיק שאינה שייכה כלל וכלל לגיהנום, כף הקלע וכו', הרי ענין המיתה בה היינו הסתלקות, [פ]ירושא עלי' למדריגה נעלית יותר ואינו קרוי ח"ו מת. וכמו שכתוב בזוהר (ח"ג דף ע"א).

מכתב י"ז אלול תש"י

כיון שב"פטירתו של רבי" מתחיל אצלו אופן עבודה שבאין-ערוך לגמרי, יש מקום לחשוב שאין לו עוד שייכות אלינו.

מבהיר זאת רבי בשעת פטירתו באמרו "לבני אני צריך": למרות שעתה הנני עולה לסדר עבודה נעלה לגמרי, מ"מ, הנני זוכר אתכם, ואזכור אתכם בכל מקום בו אהי', ויתירה מזה, גם לי, בהעליות הכי נעלות, נוגעת עבודתכם - "לבני אני צריך", כלומר, לא זו בלבד שהבנים צריכים (זקוקים) לו, אלא יתירה מזה, שהוא צריך לבנים.

ולכן כל הענינים שבהם הי' נהוג לפנות לרבי, עומדים במקומם - "נר יהא דלוק במקומו, שולחן יהא ערוך במקומו, מטה תהא מוצעת במקומה":

... וכל הדברים האלה "עומדים במקומם" - גם לאחר פטירתו יכול רבי לענות, ועונה הוא כמו קודם, ומשפיע עתה כמו קודם.

משיחת אחרון של פסח תש"י - תו"מ עמ' 23

אצל צדיקים השלימות והשיא בענין לידתם והתגלותם היא ביום ההסתלקות, שאז מתגלה לתלמידים מ"רוח רבם העצמיות", באופן רב ונעלה יותר מאשר כשנשמתו היתה מלובשת בגוף, ואז מאירה גם הארה נעלית יותר, המאירה מלמעלה "מעליית רוחו ונשמתו למקור חוצבו...". והארה זו "מאירה על כל תלמידיו שנעשו עובדי ה'" ו"מכנסת בלבם הרהורי תשובה ומעשים טובים"...

לקו"ש חז"י עמ' 350

כל זמן ש"זרעו - החסידים, המקושרים והשייכים אליו, וכל אלה ששמעו שמעו - בחיים", "אף הוא בחיים",

- אילו זכינו, לא היינו זקוקים לראיות ממאמרי חז"ל, כיון שהי' נראה לעיני בשר ש"הוא בחיים"; אבל כאשר לא זכינו, צריכים להשתדל שיהי' "זרעו בחיים", ועי"ז להמשיך ולפעול שיהי' "אף הוא בחיים", ובלשון הזהר - שאומרים ב"מענה לשון" - שהתפלה על קברי צדיקים אינה בבחינת "דורש אל המתים", כיון ש"כבר מתו בהאי עלמא בפולחנא דמאריהון והשתא אינון חיינן", ויתירה מזה, ש"הוא בחיים" למטה בעוה"ז, עי"ז ש"זרעו בחיים" - ו"מה להלן עומד ומשמש אף כאן עומד ומשמש", ולא רק "במרום" (למעלה), אלא גם כאן למטה, "שגם בזה העולם המעשה . . . אשתכח יתיר"...

מצדו של הרבי, רועה ישראל, נמשכת ההשפעה לכולם. וכפי שמצינו במשה רבינו שהקב"ה בחר בו להיות רועה ישראל, בראותו "שהוא יודע לרעות הצאן איש כפי כחו", ש"הי' מוציא הקטנים לרעות כדי שירעו עשב הרך וכו'", וכמו כן הי' בהשפעת המן - בזכותו של משה רבינו - שההשפעה היתה לכל בני"י, הן לצדיקים והן לרשעים. ועד"ז בנוגע לאתפשטותא דמשה שבכל דרא ודרא, עד לכ"ק מו"ח אדמו"ר - שממשיך השפעות (ובכללם השפעת הפרנסה) לכולם. אבל, כדי לקבל ההשפעה - צריכים להיות "זרעו".

משיחת ש"פ בשלח ה'תשי"ד - תו"מ עמ' 58

CHAPTER 8

Yom HaHilluloh

On the day of his הילולא (the *yahrzeit* of a *tzaddik*) the Baal Hahillulo arouses רחמים רבים on *chassidim*, their wives, and children. However, this is a general התעוררות רחמים רבים. There is a special *hisorerus rachamim* *rabbim* for *chassidim* who set aside times for learning Torah on that day - from the Torah of the Baal HaHillulo - along with *Chassidic farbrengen*, because this is the פ"נ (*Pidyon Nefesh*) that the *chassidim* hand to the Baal Hahillulo.

ביום ההילולא מעורר בעל ההילולא רחמים רבים על החסידים ועל נשיהם ועל בניהם, אלא שזוהי התעוררות רחמים רבים כללית. החסידים הקובעים ביום ההילולא עתים ללימוד התורה, מתורתו של בעל ההילולא, יחד עם התוועדות חסידית - עליהם יש התעוררות רחמים רבים מיוחדת, כיוון שזוהו הפ"נ אשר החסידים מגישים לבעל ההילולא.

15 משיחת אור לכ"ד טבת תשכ"ג - תר"מ עמ

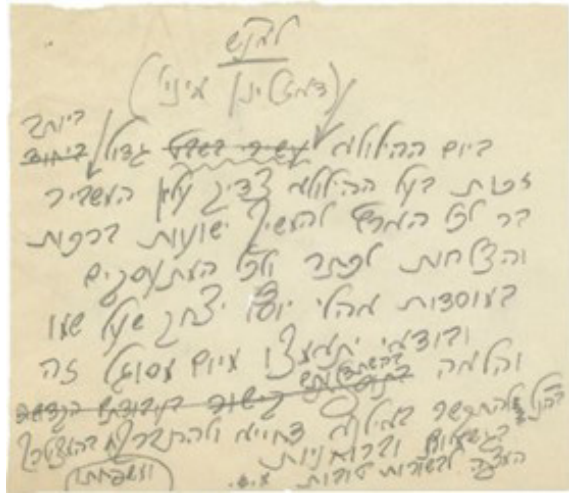
Each year on the *Yom HaHilulo*, it is “נזכרים ונעשים” – all the *Tzaddik’s* deeds are recalled and the effects of the *histalkus* are reactivated, i.e, he and his actions are elevated immeasurably higher than their previous standing, causing *nachas ruach* on a higher plane. Each year on the *Yom HaHillulo*, there is a regenerated impact – a revelation of G-dliness and blessings – on the very place where the *Tzaddik* had lived and has been active, especially for those who are bonded with him and who follow through with his agendas and continue his work even now.

This is the essence of the *Yom HaHillulo*, a holy day on which the *Tzaddik’s* sanctity is especially bestowed here on earth. Hence it is a particularly auspicious time for added blessings upon all who are bonded with him and follow in his path. (This is similar in concept to *Shabbos* and *Yom Tov* that are “מקרא קודש”, because the “קודש העליון” is drawn down.)

From a telegram following Yud Shevat:

לאנ"ש

ביום ההילולא (דאזלינג מיני)
גדול ביותר זכות בעל ההילר
לא צדיק עליון המשביר בר
לכל הארץ להמשיך ישועות
ברכות והצלחות לכתר ולכל
המתעסקים במוסדות אהלי
יוסף יצחק שעל שמו. ובר
דאי יתאמצו מיום מסוגל זה
והלאה בהשתדלותם בהנ"ל
להתקשר באילנא דחייא ולה
תברך ומשפחתם בהמצטרך
בגשמיות וברוחניות. המצפה
לבשורות טובות.

To Anash

On the day of the hilulah

(from which we are just coming), great is the merit of the exalted tzaddik whose hilulah it is, "who bestows blessing to all the land," to elicit salvation, blessings, and success and to you and all who are working on behalf of the "Oholei Yosef Yitzchok" institutions named for him. And certainly, you will fortify yourselves from this auspicious day forward in your efforts of the aforementioned, to connect to the "אילנא דחייא," and you and your families will be blessed with all their needs, materially and spiritually. Looking forward to [receiving] good news.

The Chossid R. Rafoel Kahan, ע"ה, recounts:

On *Tes Kislev*, the Yahrtzeit of the Mitteler Rebbe, the Rebbe Rashab said *Kaddish*.

After the *davening*, the Rebbe gave money for *mashke* and *farbrengen*, and requested that the Chassidim divide among themselves the study of the chapters of *Mishnayos* that correspond to the holy name of the *Baal haHillulah*. He then added, "Though the Mitteler Rebbe does not need our *Mishnayos*, nevertheless it is in our interest, and it is we who want to learn *Mishnayos* on his behalf."

Shmuos v'Sipurim

עומדים אנו בסמיכות ליום היארציית, שבו נעשית עלי' גדולה ביותר אצל הרבי, ובמילא, גם אצל המקושרים אליו, הכבטחתו שנשיאי ישראל לא יפרדו מעל צאן מרעיתם.

אלא שלזה צריך הכנה וכלי - עבודת התשובה - שינוי הרגילות, שעני' מתעלים עם הרבי בכל עליותיו, ועוד ועיקר, שזוהי ההכנה לעלי' הכי עיקרית - ביאת המשיח.

משיחת ש"פ וארא תש"א - תר"מ עמ' 183

ובעמדנו ימים ספורים לפני יום ההילולא של כ"ק מו"ה אדמו"ר, אשר אז הוא יום העלי' מדרגא לדרגא, כמרומו בכ"מ ומבואר בכתבי האריז"ל.

וכיון אשר ע"פ דברי אדמו"ר הזקן (באגה"ק שלו סי' ז"ך וביאורו) ע"י התקשרות אל הצדיק, וצדיקא דאתפטור אשתכח בכלהו עלמין יתיר מבחיהו, רוח אייתי רוח ואמשיך רוח, חיים רוחניים והרהורי תשובה ומעש"ט, וכן גם במילי דעלמא.

מובן מזה שעליית הצדיק מביאה גם לעליית כל אלו אשר רוחם אמשיך רוח, עלי' במילי דשמיא ובמילי דעלמא,

וכל הקרוב קרוב - (ע"י ההתחזקות והוספה בהליכה בדרך ישרה אשר הורנו מדרכיו והליכה באורחותיו) - קודם לברכה.

וביחוד בצדיק נשיא ישראל, אשר בהיותו חי על פני האדמה הי' בהנהגה דאב לבנים לכל אחד ואחת מישראל, בדאגה לעניניהם דעה"ז ולעניניהם דחיי עוה"ב, בשייכות והתקשרות דרבי וחסיד ועד להאופן - דמאור ואור, התקשרות פנימי' ועצמי'.

מכתב עשתי עשר חודש באחד לחדש תשכ"ד

בעמדנו עתה קודם יום ההילולא נוגע ביותר ענין התקשרות, ופשיטא, התנועה דשלילת היפך התקשרות ח"ו, לא להיות מנותק ונפרד ("אפגעריסן") ח"ו מהרבי, כמדובר לעיל שהבן אינו רוצה שאביו לא יהי' אביו ח"ו (וע"י התקשרות עם הרבי יכולים להצטרף אל העליות שביום ההילולא).

משיחת ש"פ וארא תש"ב - תר"מ עמ' 279

לעורר ולפרסם בכל מקום ומקום שיעשו בעוד מועד את ההכנות המתאימות לכל הענינים ומנהגים הקשורים עם יום ההילולא (שכבר נדפסו בפרטיות) - בנוגע לתפלות היום; הוספה בלימוד התורה, כולל לימוד תורתו של בעל ההילולא; הוספה מיוחדת בנתינת הצדקה, וכו'.

ועוד וגם זה עיקר: לארגן שביום ההילולא תהיינה התועודיות בכל מקום ומקום, באופן ד"ברוב עם הדרת מלך"...

משיחת ש"פ בא תשמ"ח - תר"מ עמ' 268

סיפר כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע: ביום כ"ד טבת תרס"ו - יום ההילולא של אדמו"ר הזקן - אמר כ"ק הרשב"ב נ"ע, בנוגע לתפילה לרגל היארציית: "אילו היו יודעים את גודל הענין של ה"אמן" מקדיש זה, כמה ברכה והצלחה הוא מביא לנפשי רוח'נשמה'חיה'יחידה, ברוחניות ובגשמיות, בבני, חיי ומוזני לדורי דורות, היו באים כמה וכמה מנינים".

ובהמשך אמר כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ, "תלמיד ביום ההילולא של רבו עומד בהתקשרות של נפשי רוח'נשמה'חיה'יחידה שלו למורו ורבו".

ליקוטי דיבורים לה"ק ח"א עמ' 56

אע"פ שענין ההסתלקות-הילולא הוא סילוק הנשמה מהגוף, עלי' והבדלה מעוה"ז התחתון, הרי, איתא בזהר ש"צדיקא דאתפטר אשתכח בכלהו עלמין (גם בעוה"ז) יתיר מבחיהי", הן בנוגע להשפעה לתלמידיו ההולכים בדרכיו ואורחותיו, שמקבלים השפיעה "מבחי' רוח רבם העצמיית... ובפרט ע"י לימוד תורתו, כדברי כ"ק אדנ"ע ... לפני הסתלקותו: "איך גיי אין הימל און די כתבים לאז איך אייך" היינו, שע"י הלימוד בהכתבים שבהם הכניס את כל עצמותו, מתקשרים עמו גם בעלייתו השמימה בעילוי אחר עילוי, והן בנוגע להשפעה בעולם כולו...

ועד"ז בנוגע לעליית הנשמה ביום ההילולא בכל שנה ושנה ע"י אמירת הקדיש (שע"ז נעשית עלי' שבא"ע לעליות שמצד הסדר הרגיל ד"צדיקים אין להם מנוחה"...) - שביחד עם עליית הנשמה בעילוי אחר עילוי, ניתוסף גם הגילוי וההמשכה למטה, לתלמידיו ההולכים באורחותיו, ועד לכל העולם, כמודגש גם בנוסח הקדיש: "יתגדל ויתקדש שמי' רבא", "יהא שמי' רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא", היינו, שמתגדל ומתקדש שמו של הקב"ה "שמו הגדול" ("שמי' רבא"), בכל העולם כולו.

משיחת ש"פ עקב תשי"ז - ת"מ עמ' 150

בא' ממכתביו מברא כ"ק מו"ח אדמו"ר גודל הענין דשמירת יום ההילולא של צדיק בלימוד והתוועדות... ובהתוועדות שהתקיימה אז (ט' כסלו תרנ"ז) אמר כ"ק אדנ"ע: שמירת יום ההילולא בלימוד תורתו של בעל ההילולא ובעריכת התוועדות, היא, פדיון-נפש שנותנים לבעל ההילולא.

וע"פ האמור ישנה האפשרות עתה ליתן פדיון לאדמו"ר האמצעי - בהתוועדות שמתקיימת עתה, ובלימוד תורתו (לאחרי ההתוועדות, כשכל אחד יחזור לביתו), ללמוד ענין בא' מספריו של אדמו"ר האמצעי, בעל ההילולא. [ראה להלן בפרק "ובא השמש", המשך שיחה זו בשייכות להתקשרות להרבי עתה].

משיחת ש"פ ויצא תשי"א - ת"מ עמ' 105

...וע"פ משנת"ל שענינה של התוועדות ביום ההילולא הוא נתינת פדיון לבעל ההילולא, הרי נתנו "פדיון" לרבינו הזקן בעצמו...

בכל פעם שנותנים פדיון, לא נותנים סתם למי שיהי' ("אבי וועמען"...) ... ובודאי שענין זה "פועל ישועות", ולא רק ברוחניות, אלא גם בגשמיות ... ולאחרי כל זה - הנה אין איש שם על לב, ולא נפעלה שום הזזה, אלא נשאר המצב כמקודם ... כאשר נותן את הפדיון לרבינו הזקן, הנה בשעת מעשה גופא ה"ה נשאר לעמוד במעמדו ומצבו, באופן שמעלים ומסתיר ומגביל ומיצר, ויתירה מזה - אפילו מנגד!...

נמצאים כבר י"ג שנה לאחרי ההסתלקות של הרבי, והרי לאחרי י"ג שנה נעשים "גדול", "בר מצוה", וא"כ היו כבר צריכים להתחיל להבין...

משיחת ש"פ וארא תשכ"ג - שיחות קודש עמ' 160

CHAPTER 9

הוא בחיים ויתיר מבחיוהי

The soul exists perpetually, even after the *Histalkus*. When speaking of the *neshomo* of a נשיא ישראל, the eternity of his soul is expressed in his נשיאות as well; i.e., his effect in the world, (which is the meaning of "Nesius"), continues in perpetuity.

As the Talmud says of Moshe (Sotah, 13b), "Just as before he stood and served – so too now, he stands and serves:" Even after his passing, a Jewish leader "stands and serves," to help every Jew fulfill his Divine mission to make the world a "dwelling" and "garden" for G-d.

מציאותה של הנשמה נצחית היא גם לאחר ההסתלקות. וכאשר מדובר אודות נשמתו של נשיא ישראל - אזי מתבטא ענין הנצחיות שבנשמה גם בענין הנשיאות, כלומר, שפעולתו בעולם (שזהו תוכן ענין הנשיאות) היא גם באופן נצחי.

ובלשון הגמרא (סוטה יג, סע"ב): "מה להלן עומד ומשמש אף כאן עומד ומשמש", כלומר, שגם אחרי ההסתלקותו של הנשיא הרי הוא "עומד ומשמש" - לסייע לכאור"א מישראל במילוי שליחותו של הקב"ה לעשות מהעולם "דירה" ו"גן" להקב"ה.

משיחת א' שבט תשמ"ג - תו"מ עמ 890

Subsequent to *Histalkus*, the Tzaddik's soul, while ascending to a higher world, עולם האמת, remains alive and is imminent in our physical plane as well.

Meaning: it is not just that the Tzaddik's soul lives on in Gan Eden, and the pleasure caused on high by its *avodah* and its impact on earth results in a downward flow of Divine energy. Rather, the soul itself lives on here in our world, i.e., the soul continues to exist and function here.

Moreover, in a certain respect, the presence of the Tzaddik's soul in our world is even greater than it was previously. In the words of the Zohar, יתיר מבחיוהי - More than during his lifetime [while in a physical body].

For ordinary people – to whom physical matters are necessarily of significant

concern – upon their passing, the body that had been a critical part of their being is no longer; and the soul, which is non-corporeal, departs the body and its concerns and ascends to a spiritual realm. It can now be found on high, where it lives on, but not in this world.

Although the soul of the ordinary departed person maintains a connection to

"At the chasunoh of R' Shneur, son of R' Nachum (son of the Mittler Rebbe), son-in-law of the Tzemach Tzedek, the Tzemach Tzedek announced that everyone should be silent and guard themselves against immoral thoughts. The Zeide [the Alter Rebbe] is arriving! After a while, he said: "Chosson, incline your head; the Zeide wants to bless you."

Reshimos hayoman, summer 5693

its surviving relatives and, therefore, rejoices in their celebrations, shares in their pain, and is affected by their actions [hence the significance of *Kaddish* and other acts undertaken on behalf of the departed], it no longer has its effect in this world.

But there are extraordinary souls, the *neshamos* of true Tzaddikim, whose earthly existence is consumed by their consummate devotion to G-d, and whose bodies are merely instruments through which their pure souls act. During their earthly sojourn, they live as a mere vehicle in the service of G-d. These souls, even after their

departure from the physical body, remain active in the here and now, continuing to impact our world.

The Tzaddik's service to G-d occupies his entire being, dedicated exclusively to the love and awe of G-d and his labors on behalf of *Klal Yisrael*. Hence, even in the absence of his body, the Tzaddik's eternal soul continues to concern itself and be actively engaged in the tasks in which it was occupied, and into which it had invested all its energies while housed in the physical body. Thus, our earthly connection with him remains unabated.

There are numerous levels and dimensions to the Rebbe's ongoing presence in our world, and to his connection with what takes place here:

1. "*Mah zar'ò b'chayim, afhu b'chayim*" In spite of our flawed spiritual state, and in regards to hiskashrus in particular -- as the Rebbe stated in a *Sicha*, after the *histalkus* of the Frieddicker Rebbe, that it takes greater effort to

achieve *hiskashrus*. Nevertheless, we are witness to the remarkable phenomenon of a new generation “which did not know Yosef,” but is nevertheless profoundly *mekushor* to the Rebbe.

This *Hiskashrus* is expressed in multiple ways, both in the personal lives of chassidim today and, especially, in the growing aspiration since Gimmel Tammuz to go on *shlichus* and the dramatic growth and expansion in all types of *shlichus*, programs and פעולות.

There can be no doubt that this is all a consequence of the Rebbe’s efforts during his life on earth – instilling in his chassidim a sense of obligation and privilege regarding *shlichus*. (In truth, the very phenomenon of *Shlichus* draws on the energy of the Rebbe’s lifetime effort, which [as explained above] is his very life,

The Shluchims Matana:

1210

NEW MOSDOS!

**In Honor Of The Rebbe's
120th Birthday**

One night during Chanukah 5650, my teacher, the Rashbatz (R' Shmuel Betzalel); the chossid R' Hendel, the chassidim R' Aharon and R' Yekusiel from Dokshiz, and the chossid R' Zalman met up and reminisced of the days of their youth when they traveled to the Tzemach Tzedek. In the middle of the discussion, R' Zalman suddenly stood up and began singing the Tzemach Tzedek's tune of Musaf Rosh Hashanah. All the others stood up and joined in.

“When they reached the note chassidim knew well, where the Tzemach Tzedek would say the words ‘ashrei ish shelo yishochocho, u’ven odom yisametz boch!’ They were transported into such great fervor, their faces were aflame and tears flowed down their cheeks. It was seen by all how they were reliving those shining, holy moments, and every single one of them most certainly felt that he was standing near the Rebbe, hearing and seeing the Rebbe davvens.

When I grew up and began to study chasidus and better understand what the *hiskashrus* of a chossid to the Rebbe is, I understood well that such

הוא בחיים ויתיר מבחיוהי of chassidim to the Rebbe, can indeed affect that the Rebbe should come to those chassidim ...

True, in the present tumultuous lives it is very difficult to imagine and understand how the power of דביקות המחשבה can reach so far, but in the calm and pristine life of years bygone it was well understood and felt."

Likkutei Diburim, Pesach 5694 Chapter 1 Part 7

and is itself a manifestation of his continuity here even after the *Histalkus*). Nevertheless, any thinking person understands that it takes far more than a powerfully focused sense of purpose for a young couple, אשר לא ידע את יוסף, to leave behind the comforts of a familiar world and dedicate themselves with complete *mesiras nefesh* to do the Rebbe's *shlichus* in the most remote corners of the globe, often under the harshest conditions.

This is a genuine manifestation of זרעו בחיים – which declares that הוא בחיים, that his spirit is a tangible force active in our world, finding its expression in the lives of those who are bonded with him and walk in his footsteps.

2. Anyone who cherishes the Rebbe, to whatever degree – even those who never actually saw the Rebbe – also cherish objects that are associated with him. They consider the dollars or קונטרסים (booklets) the Rebbe distributed to be sacred. Why this intense feeling? Because they believe and feel in their hearts that an object which once belonged to the Rebbe continues to be imbued with the Rebbe's *kedushoh*; it is alive and offers protection and added blessing and success.

This is illustrated by the famous story of the Alter Rebbe who, when fleeing

At the engagement celebration of the daughter of the holy R' Aharon of Karlin, who passed away at a young age, the Maggid [of Mezritch] arranged the celebration, and he honored R'Mendel of Horodok with reading the תנאים. When he read the name of the kallah, "daughter of R' Aharon," he fell and fainted. After reviving him, the Maggid asked R' Mendel, "Why were you frightened? Certainly, you knew R' Aharon!" to which he responded, "Yes, but I had never seen him in such radiantly luminous garments."

B'Ohr Hachassidus

during the Napoleonic War, was meticulous to take all his possessions with him. When he was already on the way he realized a pair of slippers (*pantofel*) was left behind and dispatched a special messenger to fetch them. Because everything that belongs to a Tzaddik is suffused with his sanctity, the Alter Rebbe was concerned lest any of his possessions fell into Napoleon's hands. (Indeed, it is told that upon reaching Liadi, where the Alter Rebbe had lived, Napoleon searched but was disappointed to discover that he could not lay his hands on any object belonging to the Alter Rebbe.)

In other words, any object that belonged to the Rebbe, including פכים קטנים, continue to retain the Rebbe's *kedushoh* – for קדושה לא זזה ממקומה – even after others acquired them. Just as the Rebbe's *neshomo* continues to be alive, so too the objects in which he invested his energy, his spirit, stay connected with him. When one learns from a *kuntres* which the Rebbe handed to him or carries a dollar bill (or other object) given by the Rebbe – in that moment, the Rebbe relates to that individual from where he is now, and helps him in his spiritual and material concerns.

3. Furthermore, the assertion that הוא בחיים, that the Rebbe is alive, is to say that the Rebbe's *neshomo* itself is present in this world. Not only through the agency of those who were impacted by him, or through the objects with which he was associated, but rather the Rebbe's *neshomo* itself is present in our world. This is true regarding the place where he dwelled here, and especially in connection with his holy body, as the Alter Rebbe writes in אגרת הקודש, Ch. 27, and in the ביאור that follows; and as the Rebbe discusses, both in written and spoken form, regarding the Frierdicker Rebbe. Similarly, the Frierdicker Rebbe describes an episode in which he saw his father (the Rebbe Rashab) entering the chamber of his father (the Rebbe Maharash) for יחידות long after his *histalkus*.

Simply put, הוא בחיים means all that which represents life – e.g., awareness, understanding, feeling, seeing, and hearing – are now just as they were before.

And in relation to ourselves, הוא בחיים is to say that in all that which represents life, the Rebbe is alive with us today. He is aware of what happens with us; he sees and listens to us; he celebrates in our *simchas* and shares our pain; he intervenes in prayer and beseeches G-d on our behalf. All as it was before – and even more so now.

This idea – that even after their physical departure from this world, the *neshomos* of Tzaddikim remain connected with, aware of, and feel what transpires here on earth – is found in the words of our Sages, quoted by Rashi in *Parshas Chukas* (Bamidbar 20:15), “The Patriarchs suffer in the grave when calamity befalls Israel.” The *Midrash Eicha* (and the *Kinah* או אבות על קברי אבות) describes at length the anguish of our Patriarchs and Matriarchs over the suffering of the Jewish people during the destruction of the *Beis Hamikdosh*.

There are personal accounts of how the Rebbe (like his predecessors) would respond to those who had turned to him in their thoughts with a request for blessing or advice, or in contemplation of *Hiskashrus*. Indeed, the Rebbe relates in his *sichos* how the Rebbeim would respond to letters even before they had reached the Rebbe’s hand.

How much more so now, when the Rebbe’s soul is no longer constrained by his body, he certainly responds to whoever seeks him, even more than before. And, in fact, as the Alter Rebbe writes in the aforementioned *Iggeres haKodesh*, he tends to us now from a deeper dimension within his soul.

Indeed, we are often witness to wondrous acts of the Rebbe responding to our queries and pleas, to aid our appeals to arouse Heavenly mercy, and for his intercession regarding all manner of matters.

Furthermore, just as there are many stories and personal accounts of how, during his life on earth, the Rebbe saw things and pre-empted situations throughout the world; so too today – after Gimmel Tammuz – there are numerous accounts of the Rebbe making “house calls” on his own initiative without being asked through a פ"נ, offering a “helping hand” to aid Jews

סיפר הר"ר משה שי' הערסאן: בחודש תשרי תשמ"ט נכנסו לגעה"ת המזכיר הרחי"ק, מר דוד טשייס, האדריכל ואני, להראות לכ"ק אדמו"ר תוכנית הבניה של הרחבת 770. כשכ"ק הביט בתוכנית וראה איך שמתכננים להגביה הביהכנ"ס לגובה של הרחוב, הגיב: "ניין, דער שול דארף זיין אונטערן וואו דער שווער האט געדאווענט". הרחי"ק הצביע לעבר הזאל ב-770, ושאל "דער רבי מיינט צו זאגען דעם קליינעם זאל? (בהבנין של 770). ואמר כ"ק בקול חזק: "ניין! איך מיינן אונטערן, וואו מ'האט היינט געליינט קריה"ת, וואו דער שווער האט געדאווענט!".

throughout the world, including those who had never before seen or even heard of the Rebbe or Lubavitch.

It goes without saying that this is true now regarding the letters the Rebbe would send for a joyous occasion. Just as the Rebbe expressed delight and participate in a *simcha* through his letter of blessings – whether to a Bar or Bas Mitzvah, on the occasion of the birth of a child, or to a *chosson* and *kallah* for their *chasunoh*, etc. – so too now, the Rebbe showers his blessings on those who seek his *brocho*, and he participates in their *simcha*.

“We all must know, that we had and now too we have a great Rebbe, כ"ק מו"ח אדמו"ר, ה"כ"מ, the Rebbe, who pleaded and impacted, and now too, affects blessing and success for Jews in general, and for those who are bonded with him in particular. ”

מכתב ט"ז אלול תש"י

“The energy the Rebbe bestows through Toras Hachasidus – continues to be transmitted and given to us now

too, without change from his side; and for us as well there is no change such that we should think that the Rebbe is not with us, ח"ו”

At the קבלת פנים of the Rebbe's wedding the Frierdicker Rebbe said:

"It is well-known that at a wedding the couple's ancestors descend from the world of truth (to attend the marriage celebration.) Souls of ancestors from three generations back attend all Jewish weddings. At some weddings, at different levels, even further removed generations are present.

By way of invitation to the souls of the Tzaddikim, our holy fathers, the Rebbeim who will come to the Chupah and bless the couple, a Maamar will be recited, a portion of which is from the Alter Rebbe, a portion from the Mittlerer Rebbe, a portion from my great-grandfather, a portion from my grandfather who is the great-grandfather of the Kallah, a portion from the Chosson's grandfather's father, a portion from my father who is the grandfather of the bride."

He then concluded: "One who recites a statement in the name of its master should envision the author standing before him."

Ref.

“...those who knew the Rebbe during the thirty years of his leadership, know that the Rebbe will not abandon his Chassidim and that they should be left on their own ... certainly the Rebbe directs the entire world, and Anash in particular, and rouses great mercy, etc., as it has been until now; and, furthermore, in greater measure with greater strength.”

Sicha, Shabbos Parshas Terumah 5710 – Toras Menachem, p. 16

“On the final הגאולה of his lifetime in this world, the Rebbe saw fit to make clear that matters of kedushoh are eternal; and (so that there would be no mistaking his intent) he explained the concept of “long life,” “true life” which does not cease – that we shouldn’t think that things are as they appear to our flesh eyes, ה"ו (which is not relevant in kedushoh); rather, we should know that also after the histalkus there is life that continues without interruption – eternal life – for the נשיא הדור, and through him eternal life is imparted to the entire generation. Now too, therefore, each one can and should vitalize (not only himself, but also) others in matters of kedushoh.”

Sicha Parshas Chukas 5710 – Toras Menachem, p. 120

“As we find with regard to a פ"נ – as is known among chassidim that when we write a pidyon and send it to the Rebbe, its impact is already affected even if the pidyon has not yet reached the Rebbe’s hands; and hence, he has not yet seen it with his physical eyes. The chossid must do his part to dedicate himself to the Rebbe and rely on him; and when he does his part and there are no obstructions from his side, then the inyan is already affected through the Rebbe.”

“Similarly in our case, when the chossid poses a question to the Rebbe, and dedicates himself and relies on the Rebbe such that there are no obstructions from his side – then he receives the Rebbe’s “answer,” even when the Rebbe does not respond explicitly. ”

Sicha Shabbos Parshas Pinchas 5711 – Toras Menachem, p. 238

“My father, the Rebbe [Rashab] said: It is clear to me that when a chossid sits in the Beis Hamidrash and learns or חזר'ט chassidus in public – this brings the Rebbeim joy; and this joy brings bounteous goodness, material and spiritual, for him, his children, and his children’s children. ”

Hayom Yom 13 Adar I

From a letter (blessings for the health of a child), 26 Menachem Av 5710

"... Certainly, he sleeps with a yarmulke on his head, and he is told, in language appropriate for his age, about our נשיא הכ"מ, וכ"ק מו"ח הכ"מ, and also that now too, a tzaddik who passes is found in all worlds – also in olam hamasey – more than during his lifetime, and that he sends blessings to all those who are bonded with him and, especially, to boys and girls – as is explained in Chassidus that "[Because] Israel is a na'ar [lad], and [therefore] I love him."

"Ordinally after a lengthy period of time has elapsed, particularly a period of ten or twenty years; it is, therefore the place here to mention again – it should be known that when we are going on the Rebbe's shlichus, he also travels along with us, for he is present now exactly as before. As he said of his father, "The shepherd of Israel will not abandon his flock:" so, too, he issued a "verdict" on himself in the same way; and "just as before he stood and served; so, too, now he stands in the higher realm and serves," and thus leads us in all the matters he is choosing to direct. "

Sicha Shabbos Parshas Tavo, 5733 – Sichos Kodesh, p. 379

ומהי ההוכחה שענין החיים הוא באופן שהרוחניות היא העיקר, והגשמיות אינה אלא טפל בלבד (שאז "לא מת", אלא "הוא בחיים") - כאשר רואים ש"זרעו בחיים" ... ונמצא, שהעובדה ש"זרעו בחיים" מהווה הוכחה ש"אף הוא בחיים", כי, מה שנחסר אינו אלא לבוש גשמי, ותמורת זה נותנים לו לבוש אחר כו'.

וזהו הביאור בדברי הגמרא "יעקב אבינו לא מת .. וכי בכדי ספדו ספדניא וחנטו חנטיא כו' .. מה זרעו בחיים אף הוא בחיים":

כאשר רואים שיעקב העמיד את "זרעו" בארץ מצרים (ולאח"ז בשאר הגלויות), ורואים שהם "חיים" בגלל היותם "זרעו" - הרי זו הוכחה שבמשך כל שנותיו היו אצלו חיים רוחניים, ואילו הגשמיות היתה לא רק ענין של טפל, אלא לבוש בלבד, ובמילא, הנה גם כאשר החליפו הלבוש, נשאר אצלו ענין החיים בתקפו, והשינוי אינו אלא מלבוש זה ללבוש אחר.

משיחות י' שבט תשכ"ו - תו"מ עמ' 27

למרות ש"ספדו ספדניא וחנטו חנטיא", וזהו מעשה שהי' במציאות, וכאמור, שנעשו כמה ענינים ע"פ שו"ע - אזי "אף הוא בחיים". ולא כמו אלו שרוצים "לדלל" ("פארוואסערן") את הענין ... אלא הגמרא משווה את שני הענינים, באמרה, "מה זרעו בחיים" - הנה באתו אופן "אף הוא בחיים". וזהו מענה על השאלה "וכי בכדי ספדו ספדניא וחנטו חנטיא!"

והביאור בזה - ע"פ מ"ש אדמו"ר הזקן באגה"ק ... "שחיי הצדיק אינם חיים בשריים, כי אם חיים רוחניים" ... ועפ"ז מובן, שלמרות העובדה ש"ספדו ספדניא וחנטו חנטיא",

הנה "יעקב אבינו לא מת": "חנטו חנטייא כו" - היא פעולה שנעשית עם גשמיות הגוף ... אבל כאשר מדובר אודות צדיק שחייו אינם חיים בשריים אלא חיים רוחניים, שהם אמונה יראה ואהבה ... הרי מובן, שגם כאשר נוטלים ממנו את החיות הגשמי, שנחשב אצלו לדבר הטפל, אי אפשר לקרוא מצב זה בשם "מיתה" - "לא מת", כיון שנשאר החיות הרוחני שהוא העיקר אצלו.

... ומובן שכאשר פושטים לבוש אחד ולבושים לבוש אחר, לא נחסר בענין החיות.

משיחת ח' שבט תשכ"ו - תו"מ עמ' 23

...ישנם כאלה שפוחדים שלאחרי ההסתלקות נעשה "במתים חפשי", אבל, האמת היא שלא על כולם נאמר "במתים חפשי", כמבואר בספר חסידים שצדיקים שנקראים חיים אפילו במיתתם אינם כשאר המתים (ככל אדם) שהם חפשי מן המצוות, אלא גם לאחר ההסתלקות יש להם כל החיובים כמו שהיו מקודם.

ועפ"ז יש לבאר מ"ש בגמרא שלאחרי הסתלקותו של רבינו הקדוש ה' בא לביתו בכל ערב שבת לקידוש היום, ובספר חסידים מוסיף שהי' "פוטר את הרבים (בני הבית) ידי חובתן בקידוש היום" (אף שמי שאינו מחוייב בקידוש היום אינו יכול להוציא י"ח את החייבים) - כיון שרבינו הקדוש אינו בכלל שאר המתים שהם חפשי מן המצוות, אלא יש עליו החיוב דקידוש היום (וכל שאר החיובים) כמקודם.

ועפ"ז מובן גם הסיפור שמובא בעמק המלך שצירפו את אברהם אבינו כעשירי למנין - כיון שאינו בכלל שאר המתים שהם חפשי מן המצוות.

וההסברה בזה - שאצל נשמות כלליות, אשר, כל ענינם במשך כל ימי חייהם ה' שמסרו עצמם לגמרי עבור תלמידיהם ומקושריהם וכלל ישראל, אין שום סיבה צדדית שתוכל להפרידם מענינם העיקרי, כך, שגם עכשיו לא יפרדו מעל צאן מרעיתם - שנמצאים גם עכשיו בעלמא דין וחייבים בכל עניני התומ"צ - לעזור ולסייע להם בכל עניניהם, כאמור, לפטור את הרבים, ולא שייך אצלם הענין ד"חפשי", אלא הם חייבים בכל הענינים כמקודם, ואדרבה, ביתר שאת, כיון שנתבטלו הגבלות הגוף... (וראה בהערות לשיחה).

משיחת ח"י אלול תשי" - תו"מ עמ' 192

כתיב "מפי עליון לא תצא הרעות". וכיון שאי-אפשר שיהי' "הטוב" אא"כ כשנמצאים יחד עם כ"ק מו"ח אדמו"ר, הרי בודאי שנמצא אתנו כמקודם, והשינוי אינו אלא בנוגע לגילוי והעלם, שמקודם הי' אתנו בגילוי, ועכשיו נמצא אתנו בהעלם, ולכן עכשיו יש צורך להביא ראי' מדברי הגמרא - ש"אפשר לו לאדם לגור בשני עולמים", ולזה יש צורך בלימוד תורתו, "שאומרים דבר שמועה מפיו שפתותיו דובבות כו". אבל לאידך, העובדה שעכשיו נמצא אתנו בהעלם וצריכים להביא ראי' על זה - אינה פועלת חלישות בעצם הענין כלל וכלל!

משיחת ש"פ שלח תשי" - תו"מ עמ' 107

ויש צורך להבהיר שענין זה ישנו בתקפו גם כיום, למרות שעברו כמה שנים מאז ההסתלקות.

ובהקדמה - שישנם כאלה שאצלם משתמשים בלשון "אותנו עזב לאנחות"... ביטוי כזה - לא אומר (דאס וועל איך ניט זאגן!), שכן, כ"ק מו"ח אדמו"ר... לא הי' גורס "אנחות", ומה גם שזהו היפך דרך החסידות... ובמילא לומר ש"אותנו עזב... לאנחות" - ה"ז בודאי שקר... "לאנחות" בודאי לא;

ואפילו "עזב"... - הרי זה רק "אם תעזבני"... אזי "אעזבך"... אבל כאשר אין זה מצב של "תעזבני", הרי במילא אין זה מצב של "אעזבך", כך שאין כאן ענין של "עזב" כלל.

... כל מי שמסתכל על המצב לאשורו, ללא שוחד מכמה פניות וטענות - רואה, אשר מאז... ההסתלקות... ניתוסף... הצלחה... בכל הענינים שהרבי רצה שיעסקו בהם - שלא בערך! אלא שכואב הלב (ס'איז א הארץ-ווייטאג") על כך שלא הכינו "כלים" לקבל ולקלוט את הצלחה במילואה, ובמילא לא ניצלו אותה כדבעי, והרי סדר הדברים למעלה הוא - כמסופר בתנ"ך - שכאשר יש מצב ש"אין עוד כלי" אזי כו'...

... אבל, לכל הפחות, יחליט כל אחד בפשיטות גמורה שכאשר יתנו מלמעלה את האורות והכלים יקבלם בלבב שלם... ואז תנוצל הצלחה באופן המתאים לכוונת נשיא הדור, הוא כ"ק מו"ח אדמו"ר, ובמילא, תומשך הצלחה גם בהענינים הפרטיים... ואז יראו ש"מבורכת ה' ארצו" - עוד יותר מכמו שהי' קודם ההסתלקות

- כמבואר בארוכה באגה"ק הידועה ובעיקר בביאורה, שבהיות הצדיק חי על פני האדמה, בחיים חיותו בעלמא דין, ישנם הגבלות הגוף... ובמילא, כל זמן שנשמתו של הרבי היתה מוגבלת בגוף, היו אמנם הצלחות וכו', אבל, כל זה הגיע ע"י יגיעה... ועד להמצב ש"הוא מחולל מפשיעו"... עם כל הענינים שעברו עליו, ובמילא, הרי זה הגביל, במדה גדולה, את ההמשכות וההשפעות שהמשיכו מלמעלה, ובמיוחד - את האופן שבו ניצלו אותם כאן למטה -

אבל לאחר ההסתלקות - שאז "אשתכח בכולהו עלמין (וגם עוה"ז הגשמי בכלל זה, ולא רק בכלל זה, אלא עוד יותר מאשר בעולמות העליונים) יתיר מבחיוהי", כיון שלא עזב הרועה את צאן מרעייתו - אזי התחילה הצלחה להיות באופן אחר לגמרי, ללא הגבלות...

שואלים קושיא: לשם מה הי' צריך להיות ענין ההסתלקות דכ"ק מו"ח אדמו"ר - הי' לנו יהודי שהראה נסים בגלוי, וא"כ, היו יכולים להמשיך ולסיים יחד עמו את מספר השנים שנתרו עד ביאת המשיח?...!

משיחת יום שמח"ת תשמ"ז תו"מ ע 152

- תירוץ על קושיא זו, אין לי. אבל, צריכים לדעת עכ"פ שהמציאות היא ש"צדיקא דאפטור אשתכח בכולהו עלמין יתיר מבחיוהי", "היינו שגם בזה העולם המעשה... אשתכח יתיר" (כמבואר באגה"ק) ובמילא, גם עכשיו ישנם הכחות של הרבי...".

משיחת מוצאי יום א' דחזה"מ סוכות תשי"א - תו"מ עמ' 22

וי"ל שזהו"ע דקדושה לא זה ממקומה, ותשמישי קדושה בקדושתן הם עומדים כו', ומקום התורה והעבודה של צדיק בקדושתו הוא גם לאחר עלותו מחיי הגופות לחיים האמיתיים והארת אור עבודתו נשאר במקומו, ד"ל שהמקום שבו למד ועסק בתורה, וכל כליו שהשתמש בהם לצרכי העבודה, קדושתו עליהם מחלקי בירור בעולם. ומביא על זה סיפור מאביו, בעל ההילולא דב' ניסן - "וראיתי פעם כי כ"ק אאמו"ר הרה"ק הכ"מ נכנס לחדר אביו כ"ק אאזמו"ר זצוקלה"ה ז"ע, והיו עוד סדרי החדר כמו שהיו בחייו (זה הי' בערך בשנת מ"ה או מ"ו), ונכנס... לבוש בחגורה, ועמד אצל השולחן... למול כסא שבתו, ושפתיו נעות כמדובר, ובכה הרבה..."

וביאור הענין:

ענין ה"קדושה" הוא - שקשור עם הקב"ה, "אתה קדוש ושמן קדוש". ולכן, הפירוש ד"קדושה לא זזה ממקומה" הוא - ללא שום שינוי כלל, דוגמת שלילת השינוי בעצמותו ית'. וזהו דיוק הלשון "לא זזה ממקומה": "לא זזה" - בכל התוקף, ללא שום שינוי והזזה כלל: "ממקומה" - לא רק מקום כפשוטו, אלא מקום מלשון מעלה, שיש בזה כל העילוי כו'. ומזה מובן שגם תואר הנצחיות הוא דוגמת תואר הנצחיות בעצמותו ית' - שאין זה תואר חיובי ... כי אם, באופן שלמעלה מגדרי הזמן, אלא, שאין לנו תואר אחר לענין זה, מלבד התואר הנצחיות.

וכאן רואים דבר נפלא ביותר - שתוקף הקדושה דצדיק ("קדושה לא זזה ממקומה") אינו רק בנוגע לכתבים וספרים כו', אלא אפילו בנוגע לכלי תשמישו, שולחן וכסא וכיו"ב - לאו דוקא שולחן שהשתמש בו לתורה ותפלה, אלא גם שולחן שהשתמש בו לעבודתו בעניני הרשות, "קדושתו עליהם מחלקי בירורו בעולם", ולא עוד, אלא שקדושה זו היא באופן ש"לא זזה ממקומה", היינו, שכלי תשמישו נשארים בכל תוקף מעלתם כמו שהיו בעת חיים חיותו בעלמא דין.

ועד כדי כך גדולה ההפלאה שבדבר - שענין זה בא בהמשך לביאור הענין דעשר ספירות, שגם הכלים הם בבחי' קיום עצמי כמו האור, ועל זה מביא את הדוגמא דתשמישי קדושה בקדושתן הם עומדים, עד לכלי תשמישו של צדיק שהשתמש בהם בעבודתו בעניני הרשות, שבקדושתם עומדים - בדוגמת הקיום עצמי דכלים דאצילות!!

ויש להוסיף, שאין זה דוגמא בלבד, אלא אותו הענין ממש - כמובן בפשטות ע"פ המ" בואר בתניא בנוגע לעבודת האבות, "האבות הן המרכבה", "שכל אבריהם כולם היו קדושים ומובדלים מעניני עוה"ז, ולא נעשו מרכבה רק לרצון העליון לבדו כל ימיהם", כמו המרכבה העליונה ממש!

וכל זה, כאמור, גם בנוגע לכלי תשמישו, שולחן כפשוטו, אשר, גם לאחרי הסתלקותו נשאר שולחן כפשוטו, היינו, לא באופן שלקחו את השולחן ועשו ממנו ארון כדי להטמין בו את הצדיק (כפי שנהגו אצל כמה צדיקים), שאז נעשה ע"ד וכדוגמת הארון שאינו אלא לצורך הלוחות (גופו של הצדיק), כי אם, באופן שנשאר שולחן כפשוטו, ואעפ"כ, נשאר בו כל תוקף הקדושה כמו בעת שהי' הצדיק חי על פני האדמה, שלכן, "נכנס לחדר אביו ... ועמד אצל השולחן למול כסא שבתו" - באותו אופן שהי' רגיל להכנס ל"יחידות" ... שתוכנה, שבחי' היחידה של הנכנס ליחידות מחאחדת עם בחי' היחידה של זה שאליו נכנסים ליחידות...

משיחת ש"פ ויקרא תשמ"ז - תו"מ עמ' 751

...ועל דרך הצחות, בשים לב שמוסדות ועניני כ"ק מו"ח אדמו"ר קיימים עכשיו בכל קצוי תבל, אין מקום כלל לומר ששקע שמשו, שהרי השמש במציאותה תמיד ורק עוברת ממקום למקום, מחצי כדור הארץ לשני, וכיון שמפעליו חיים וקיימים בכל מקום, הרי אורה מאיר ופועל תמיד.

מכתב ר"ח מנ"ח תשי"ח

וכיון שהוא רועה נאמן, כהוכחת בחינה זו ... "אף להלן עומד ומשמש" ואינו עוזב זאת

מרעיתו, ע"ד שהי' בחיים חיותו בעלמא דין, הן בנוגע לענינים השייכים ל"ראש", ועד לענינים השייכים ל"רגל" ועד אפי' לענינים השייכים ל"ציפורניים" ו"שערות".

ועד שרבינו הזקן - מתחיל ומייסד תורת חב"ד - מוסיף שאדרבה: מ"ש בזוהר ד"צדיקא דאתפטר אשתכח בכולהו עלמין יתיר מבחיוהי" - הכוונה בזה גם בעולם הזה הגשמי. וכדי שבל נחשוב שאין זה אלא בנוגע ל"מילי דשמיא" - ממשיך ומסביר, שזהו גם "במילי דעלמא".

משיחת י"א שבט תשכ"ד - תו"מ עמ' 37

בהסתלקותם של צדיקים ישנם שני קצוות: הסתלקות הצדיק בגשמיות, קשורה עם הסתלקותו ועלייה ברוחניות - הינו עולה בעילוי אחר עילוי, עד לשרשו ומקורו הראשון, ל"עצמיות" שנעלית לגמרי מ"גילוי" (ולכן אין הצדיק בעולם באופן גלוי): אולם לאידך, כל "עצמיות" הצדיק היא (לאחר פטירתו) באופן של "אשתכח בכולהו עלמין" (עד לעולם הזה). ולכן ניתן לקבל ממנו "יתיר מבחיוהי".

לקוטי שיחות חכ"ו עמ' 205

כלל זה (ש"לאחר י"ב חודש . . נשמתו עולה ושוב אינה יורדת") הוא אצל מי שאינו בעל-הבית על עולם ומלואו, משא"כ צדיקים שנמסרו להם מפתחות של חי', גשמים ותחיית המתים [מפתחות כאלו ששנים מהם בבת-אחת אינם נמסרים לאחד, ואעפ"כ ראינו שלצדיקים נמסרים גם מפתחות אלו בבת-אחת], והם בעלי-בתים על הכל, הרי עאכו"כ שיכולים לבחור לעצמם את מקומם, להיות היכן שמוצאים לנכון שכך טוב יותר.

ובנוגע לכ"ק מו"ח אדמו"ר - בודאי שגם עתה רצונו להיות כאן, יחד אתנו...

וכיון שזהו רצונו של הרבי - בודאי יהי' יחד אתנו, וכמ"ש התוספות ש"כשהיא (הנשמה) רוצה היא יורדת".

משיחת י' שבט תש"א - תו"מ עמ' 204

Your Father Was at My Farbrengen

The first time I was at the Rebbe's farbrengen was on Chai Elul 5738.

Fast forward to 5770 (2010), I was asked by a group of (non-chabad) Chasidim in Monsey, where I live, to farbreng Chai Elul, which occurred on Shabbos that year.

During the four mile walk from my home, it occurred to me that according to *Hayom Yom* (30 Shvat), today is my birthday: As the Rebbe said, that nowadays the farbrengen too is a *yechidus*.

Plodding along I asked myself what I remembered about that Chai Elul farbrengen. Almost nothing I had to admit. (*I was young, still new in the*

Chabad world and was on my way to Morristown Yeshiva the next day and did not understand the significance of the entire event that day.)

So that was understandable. But what of the tens if not a hundred *farbrengens* afterward? Can I replay them in my mind? It then came to me, that now I understood something I had felt for quite some time: Being a newcomer to Chabad, I felt for many years that I was an outsider to some degree. This included even my relationship with the Rebbe. I had also thought that he did not really know me the way he did those who grew up in Chabad. This, despite that I had learned in Yeshiva for many years and I had been on *Shlichus*, etc.

No, I concluded on that Shabbos afternoon walk; the reason I felt this way was of my doing, not my history, or the Rebbe's awareness of me. Since I could not remember all those *farbrengens*, like other Chassidim who even remember the day the Rebbe wore a new hat or whatever, this was a sign I really was never fully there - I certainly was there in body, but I never was "there" and fully engaged.

And this I said to myself, was the reason I always felt that the Rebbe did not know me; at least that I felt that he did not. Really it was my fault.

These thoughts continued past that Shabbos, the 18 of Elul, until after Yom Kippur. It bothered me deeply during that Rosh Hashana and Yom Kippur. I kept it to myself and told no one of my thoughts or feelings.

My unmarried daughter at the time of the holidays was away on *shlichus* at a Chabad House and returned home for Succos. On the second night after Kiddush, she suddenly blurted out: "Tatty, I forgot to tell you, I had a dream of the Rebbe a while ago."

"Please tell me. A chassid who the Rebbe comes to in a dream is very significant!" "Well, I was washing *negel vasser* (*washing of the hands upon awakening*), and suddenly the Rebbe was by my side. He looked at me and asked me my name. "Sarah Rachel." "Sarah Rachel who?" I responded, "Sarah Rachel Flamer." The Rebbe looked at me again and said: "Ahh... Sarah Rachel Flamer. Your father was at my *farbrengens*."

My heart skipped a beat...

by Rabbi Reuven Flamer

Home Visitation

On Yom Kippur day, 5767 (2006), during the break between the morning and afternoon services, a distinguished member of our community, Mr. Isaac Benky approached me and said he needed to share what had recently happened to him, while he was visiting Israel for his granddaughter's wedding. "The morning of the wedding I went to the Kotel (Wailing Wall) with some members of the wedding party. While there I put on tefillin at the Chabad table and had all those with me do so as well."

"Later that evening, at the wedding, I suddenly felt unwell. I was given some water to drink, but I couldn't swallow it; then the glass dropped from my hand. My daughter (mother of the bride), who is a doctor, immediately came over and told me that I was having a stroke. They rushed me to the hospital where I was indeed told that I had suffered a stroke. By that time, I was totally paralyzed on one side and was unable to talk. They gave me various medications and hooked me up to all sorts of machines. Eventually, I fell asleep."

"While asleep I dreamt that a rabbi came to see me. I recognized from the pictures that I had seen that it was the Lubavitcher Rebbe. The Rebbe asked me if I had put on Tefillin that day, and I answered eagerly that I had put them on with the Rebbe's Chassidim at the kotel. The Rebbe asked me to show him, so I pulled up my sleeve (in my dream, of course) and showed the marks from the straps, which were clearly visible. The Rebbe's face lit up with a huge smile. He put his hand on my arm and said, 'Zeit gezunt' ('be well!'), and then walked off."

"I woke up the next morning and to the astonishment of the doctors and my family I was able to move and talk without any problem whatsoever."

On Yom Kippur, thank G-d, Isaac was the picture of perfect health, no one, including myself and a number of Shul members who listened to Isaac's retelling of the story could have guessed what had happened to him. The tears in his eyes and the sincerity on his face were very moving.

by Rabbi Mordechai Gutnick, Melbourne, Australia

We'll Dance at The Wedding

We met and befriended each other while camping together at Camp Gan Israel in Swan Lake, NY some thirty years ago. Mr. H. immigrated from a different country and was a few years older than me. He then attended

yeshiva at "770." Eventually each of us married; Mr. H settled in Flatbush, NY and my wife and I moved to South Florida, as Shluchim of the Rebbe. Having met here and there, we kept a cordial relationship. In the winter of 2000 (28 of Adar II, 5760) we married off our first daughter. Among the many acquaintances we invited Mr. H. As we were walking down the aisle to the Chuppah, I was surprised to notice Mr. H, as I didn't expect him to travel all the way from New York to come to the wedding, especially since he didn't respond to the invitation.

After the ceremony Mr. H and I found a private corner to talk. "I will tell you what brought me here," he said. But first I must tell you something that happened twenty-three years ago. I knew you were married for a number of years and did not yet have children. I decided to approach the Rebbe and ask him for a brocho for you and your wife. One day as the Rebbe came out of 770, I approached him and asked for a blessing for children for Yosef Yitzchok Ben Zvetel Gitel and his wife Bayla Rochel bas Devorah. When the Rebbe heard that, he immediately said "Devorah Leah," making a correction on your wife's mother's name; and added he "I already gave them a Brocha."

I then responded to the Rebbe, saying, "I want a guarantee." To this the Rebbe said, "you and I will dance at the Chasunoh (wedding)." I then asked, "the Rebbe will dance? The Rebbe doesn't go to chasanas?" The Rebbe looked at me and said, "Don't worry, we will both dance at their children's wedding." I asked the Rebbe "Who is we? Me and the Rebbe?" The Rebbe repeated this sentence two more times. And that was the end of the conversation.

Knowing that the Rebbe does not attend weddings, I could not help but wonder what did the Rebbe mean. But I kind of forgot about it. Then came Gimmel Tammuz, and I remembered what the Rebbe said, and I was wondering even more: Just how was the Rebbe going to keep his promise?"

Mr. H then continued his story. "On Friday night, the twenty-fourth of Adar, just a few days before your daughter's wedding, I had a dream. The Rebbe and your father Yiddel appeared and the Rebbe said to me, 'I promised we will dance at the wedding.' I didn't answer. Then the Rebbe continued 'Why aren't you going to the wedding? We had a deal that we would dance together at the wedding?' I woke up, and did not pay attention to the dream."

"The following night, Motzoei Shabbos, the twenty-fifth of Adar, I had my second dream. The Rebbe came to me again; this time alone. Once again the Rebbe asked me 'Why aren't you going to the Chasunoh?' I responded,

'that I have no money to go.' To this the Rebbe said, 'Chosid never has a problem with money.' To which I replied 'but I am not a Chosid.' The Rebbe answered in Yiddish, 'du-bist - you are' and with that the dream ended. I did not pay attention to this dream as well. The next night, Sunday night the twenty sixth of Adar I had yet a third dream. The Rebbe came to me and asked, 'Nu, why aren't you going to the wedding?' I responded, 'It's too difficult financially.' The Rebbe answered, 'Du vest hobben di gelt - you will have the money.' With that I awoke.

"That day, Monday morning on my way to work I met a friend in the street. He said to me, 'You look worried.' I answered, I haven't slept for a few night's. My friend said to me 'I want to give you \$400.00 to take a vacation and go to Florida.' I responded that, I didn't have the time to go to Florida for a vacation. But my friend insisted 'You can take a vacation even for one day.' That afternoon when I came home, my wife suggested that I call the Bistons to wish them Mazal Tov. I then said to my wife, 'Maybe I should go to the wedding instead of just calling.' I called my friend and asked him, 'is your offer still good?' 'Of course' he said. I called the airlines and booked a ticket, then booked a hotel in Florida. The total price was \$300.00. I called back my friend and told him that I would only need \$300.00. His response was, 'How could you go to a wedding and not bring a gift? Give the extra hundred dollars to the Choson and Kallah.' So, 'Here I am', concluded Mr. H."

"I was totally dumbfounded by his story and the chain of events, the dreams, and how the Rebbe keeps his words. Of course, we danced and danced, as we knew that we were dancing with the Rebbe."

As told by Rabbi YY. Biston, Shliach in N. Broward and South Palm Beach Counties, Florida

CHAPTER 10

Hiskashrus after Gimmel Tammuz

The tzaddik “has left life ... to all the living,” i.e., to every living soul connected with his ... to each and every one in accordance of his true hiskashrus, and his love [for the tzaddik], a true and pure love.

As explained in the ספר ההשתטחות “even those who did not know of him, nor did they make his acquaintance during his lifetime – but, they learned the holy seforim which he left, and are beneficiaries of the light of his Torah and are thus strengthened in their avodas Hashem ... they too are surely called his talmidim ... for they believe in that tzaddik and are receiving the light of his Torah ... as branches are drawn to their root.”

...הצדיק “שבק חיי . . לכל חי היא נפש כל חי הקשורה בנפשו . . בכל אחד ואחד כפי בחינת התקשרותו באמת ואהבתו אהבת אמת הטהורה.

וביאר בספר ענין ההשתטחות ד”אף אותם שלא ידעו בו ולא הכירו בו בעודו בחיים חיותו רק שלמדו בספרים הקדושים שהניח ברכה אחריו ונהנים מאור זיו תורתו ומתחזקים על ידי זה בעבודת הוי’ . . בודאי גם הם נקראו תלמידיו . . כי המה מאמינים בהצדיק ההוא ומקבלים ממנו אור תורתו .. הענפים נמשכין לשרשן.”

מכתב ר”ח אדר תש”י

TTrue, it now requires greater effort on the part of ordinary men and women like ourselves, to feel and experience the Rebbe’s presence in our midst. For even when he lived among us physically, not everyone was sensitive to the Rebbe’s kedushoh, nor did everyone fully appreciate his greatness, his language, and his manners. Certainly, now that we do not see or hear the Rebbe, it is vastly more challenging to have a personal, internal connection. Nevertheless, today too it continues to be both possible and of vital importance in the sense of לחיותנו כהיום הזה.

“Therefore, I propose that in honor of the Yahrzeit, every individual learn [know] thoroughly the Ma’amar (all or part of it) that the Rebbe gave for the day of his Histalkus; and from time to time, when one is feeling per-

plexed, or he has doubts, or finds himself in a situation in which פגע בך – he should review the Ma'amar in his מחשבה הזה – he should review the Ma'amar in his מחשבה – besides the benefit in Hiskashrus at the time of repetition of the Ma'amar, the rest of the time also his mind will be filled with the Rebbe's Torah; the Torah in which the Rebbe gave of himself to the Chassidim. Through this, then, he will be in a constant state of Hiskashrus with the Rebbe, as it is expressed in Likutei Torah: “without any break or separation forever, even one instant.”

“...It is not so much the quantity that matters – חזר'ן the entire Ma'amar or (if for some reason one is unable to memorize it all) half of the Ma'amar; principally what matters is the quality: that it is “engraved” in his mind, “engraved” letters; “מים מעין”, “מים זוחלין”, “מים חיים”, flowing, from the well-spring – that are connected to their source, the essence of the soul....”

Sicha 19 Kislev 5711 – Toras Menachem, p. 126

“The Rebbe was the one who directed in the past and now, too, directs the yeshiva; and thus when they speak contrary to that which was said in the farbrengen of Shabbos Mevorchim regarding the Rebbe's position – this constitutes, G-d forbid, “meharer achar rabo,” the Rebbe! ...

The Rebbe cared in the past, and cares now as well, about every small detail [in the life] of every תלמיד. The Rebbe concerns himself with each and every one of the students regarding their shidduchim, and regarding their livelihood, and that they should have plentiful livelihood.”

Sicha Yud Shevat 5713 – Toras Menachem, p. 335

כאשר יתבונן במצבו אליבא דנפשי, יכול לחשוב שאינו שייך ללימוד החסידות, ובפרט לפעול על הזולת.

המענה על זה - שכיום אין זמן לדחות את לימוד החסידות עד לסיום ההכנות. צריכים ללמוד את החסידות של הרבי, לחזור וללמוד, "ווייטער לערנען און ווידער לערנען", "האלטן זיך אן דעם רבי'נס קליאמקע" ו"המאור שבה" - העצמיות של הרבי שהכניס בתורתו - "מחזירו למוטב" "דער רבי וועט אים שוין ארויסשלעפן פון אלע בלאטע'ס".

ולא עוד, אלא שאפילו אם נמצא במעמד ומצב שעדיין יש לו ספקות בנוגע להרבי (אם הוא בעה"ב על הכל, ויכול הכל, ובמילא אינו יכול להתחבא ממנו), עליו ללמוד את תורת החסידות של הרבי - "תורה צוה לנו משה" אע"פ ש"תורה" בגימטריא תרי"א, היינו, שחסר

עדיין בהענין דאנכי ולא יהי' לך (כנ"ל סי"א), ודוגמתו בנוגע להרבי, כמובן ממארז"ל (ע"פ נגלה) "החולק על רבו כחולק על השכינה" - כי, ע"י לימוד תורתו "וועט ער זיך האלטן אן דעם רבי'נס קליאמקע און זיין מיט אים אויף איין וואגען".

ולהוסיף, שהצורך בלימוד תורתו, "תורה צוה לנו משה", מודגש ביותר לאחר ההסתלקות:

ידוע הפתגם שאמר כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע לפני ההסתלקותו: "איך גיי אין הימל און די כתבים לאז איך אייך איבער". לכאורה מאי קמ"ל, הרי מובן מאליו שבעלותו השמימה נשארים הכתבים באותו מקום שהיו מונחים תחילה; וההסברה בזה, שגם לאחר שעולה

השמימה נשאר עצמותו בהכתבים שהשאיר לנו, וע"י הלימוד בהכתבים "האט מען אים", ולא רק כפי שהי' למטה, אלא גם כפי שהוא בעלייתו למעלה [כמבואר במאמרי ר' הלל (הנמצאים עתה בדפוס) שבעת ההסתלקות מתפשט מלבושי ביי"ע, ובעת ההשתחות מתפשט גם מלבושי אצילות], "האט מען אים" בעלייתו למעלה - ע"י (ההלימוד בה) כתבים.

וענין זה מרומז ב"תורה צוה לנו משה" - "צוה" מלשון צוותא וחיבור - שע"י תורתו מתקשר (משה) עמנו, ובמילא, קשורים אנו עמו בכל העליות שלו ("ווי הויך ער איז"), כיון שהכניס את עצמותו בתורתו.

ותורת החסידות של הרבי, המאור שבתורה, עומדת לו בעת ילדותו ובעת זקנותו, וגם במצב של יסורים וחולי:

חולי, שהו"ע של חסרון ברמ"ח מ"ע ושס"ה מל"ת שכנגד רמ"ח אברים ושס"ה גידים - כולל גם חסרון בקיום ציווי ופקודה של הרבי (וגם בקשה שלו, כפי שאמר פעם: "בקשה שלי היא פקודה"), שיש חיוב לקיימה... וכשעוברים על ציווי ופקודה של הרבי ה"ז כמו שעוברים על מ"ע ומל"ת, שזהו"ע של חולי.

והעצה לזה - ללמוד תורת החסידות של הרבי, שעומדת לו גם במצב של חולי, לקיים את הציווי והפקודה של הרבי, וללכת בדרכיו...

וע"י לימוד תורתו של הרבי וקיום הציוויים והפקודות שלו, זוכים להשפעת טוב רוחני וגשמי בכל - כהסיום במשנה: "וכן הוא אומר באברהם אבינו .. וה' ברכך את אברהם בכל", כולל גם כפירוש חז"ל שהטעימו בעוה"ז מעין עוה"ב, ועד להגאולה האמיתית והשלימה, "אז דער רבי וועט אונדז פירן אנטקעגן משיח'ן".

משיחת כ' מנ"א תש"י - תו"מ עמ' 261

כתב כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ באחד ממכתביו:

חסידות פעלה שהיכן שנמצאים - איננו מבודדים, עכ"ל. ואם "בהיות הצדיק חי ע"פ האדמה... בבחי' מקום גשמי" כך, על אחת כו"כ עתה דאשתכח יתיר מבחיהי גם בזה העולם המעשה. ועאכו"כ בצדיק שהוא רבי שהוא ממוצע המחבר בין הוי' וביניכם, הוי' שאין שייך לטבע ח"ו, והממוצע יש בו משני הענינים שהוא ממוצע ביניהם. וביחס לח' סידו ומקושריו העומדים גם עתה כמאז - כיון שההתקשרות דיחידה צ"ל למעלה מהזמן, ובתנועה דהתקשרות ביתר עז, כי אומרים לנפשם וגופם: אי אפשר לנו אחרת כלל וכלל,

ואז אין הפסק כלל ח"ו; ואדרבה רוח אמשיך רוח כו' ברוחניות וגם בגשמיות ולכל טוב, כי כמו שלמעלה כך למטה ברבי - טבע (שלמעלה מטו"ד) הטוב להיטיב.

מכתב כ"ו אדר תש"י

הסתלקות פירושה עלייה ממצב אחד למצב יותר רוחני וגופא בתר רישא גריר כיוון שמקושרים הם יחד. ומוכרח כל אחד ואחת מאיתנו המקושרים לכ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ ראש אלפי ישראל להתעלות גם הוא והיא למעמד ומצב יותר רוחני ובמילא לעשיית פעולות כאלו, שעד עתה אולי לא היה שייך שיעשה אותן".

מכתב ד' אייר תש"י

מזה מובן גם גודל האחריות המוטלת על כל אחד מ"זרעו" - שצריך להיות באופן של "זרעו בחיים": ... וצריך לידע שאין זה ענין שנוגע אליו ולבני ביתו בלבד, אלא זהו ענין שנוגע לאותו אחד שאודותיו פוסקת הגמרא שההוכחה לכך ש"הוא בחיים" היא כאשר "זרעו בחיים"!

וכיון שבעל ההילולא מסר נפשו עבור כל אחד מ"זרעו", ולא רק באופן של התחלקות - והיינו, שלפי מספר החסידים יש לחשב כמה רגעים במשך היום הוקדשו עבור כל חסיד, אלא באופן שבשעה שהתמסר אליו, התמסר בכל עצמותו - נמצא, שהענין ש"הוא בחיים" תלוי בו - ע"י היותו "בחיים" ולא במצב של שינה כו'.

...ומזה מובן פרט נוסף: יש לשלול את טעות העולם שמשנה לשנה נחלש הענין, אלא צריכים לדעת שהאמת היא להיפך - שכיון שזהו ענין של חיים, הרי "ימים ידברו ורוב שנים יודיעו חכמה".

אלא שענין זה תלוי בבחירתו של כל אחד מישראל, ואי אפשר להכריח אותו; אומרים לו: "ובחרת בחיים", "בחיים" (בפתח), כמו ה"א הידיעה, וכפירוש רש"י: "אני מורה לכם שתבחרו בחלק החיים, כאדם האומר לבנו בחר לך חלק יפה בנחלתי, ומעמידו על חלק היפה ואומר לו את זה ברור לך .. הנחת ידי על גורל הטוב לומר את זה קח לך".

ובנדוד: מעמידין אותו על חלק היפה ואמרים לו ש"בתר רישא גופא אזיל", וזהו "רישא" שהיו אצלו חיים רוחניים ובמילא "הוא בחיים" גם עתה, ואדרבה, ביתר תוקף וביתר עוז, שכן, ביום ההילולא בכל שנה ושנה עולה הצדיק להיכל עליון יותר, ומושך אחריו את כל הגוף.

משיחת י' שבט תשכ"ו - תו"מ עמ' 03

ההוראה מזה - עד כמה צריכה להיות ההתקשרות לנשיא דורנו - לרצות בכל תוקף ועוז שנשיא דורנו יבוא יחד עמנו - נשמה בגוף - לארץ ישראל, בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו!

ומה שאירע בשנת תש"י כו' - הרי [נוסף על כך ש"מה זרעו בחיים אף הוא בחיים", הנה עוד זאת] תיכף ומיד זוכים לקיום הייעוד

"הקיצו ורגנו שוכני עפר" כדאיתא בזהר שצדיקי ונשיאי ישראל יקומו לתחי' מיד.

משיחת ש"פ האיניו תשמ"ו - תו"מ עמ' 551

CHAPTER 11

The Ohel

“... our strength is bolstered through השתטחות [visiting and praying at the resting place of a Tzaddik] – the term taken from our Sages’ statement about Kaleiv אבות על קברי אבות:

The idea of השתטחות is to visit his resting place with the consciousness that ‘here is where he is;’ visualizing his image ... thereby empowering and strengthening our connection to him and the mission he gave us, to proceed unwaveringly, and without mixing in our own calculations.

Having received at one time a command or instruction directly from Moshe – the Moshe of our generation – the passage of time can diminish our resolve, and our ardor can wane; they get diluted by our personal reckonings and the like (as with the sin of the מרגלים). Therefore, the remedy is to fortify (our) התקשרות through השתטחות.”

ותוספת נתינת-כח על זה הוא ע"י ההשתטחות - "נשתטח על קברי אבות"

ענין ההשתטחות הוא ההליכה על קברו מתוך ידיעה "אז דא איז ער" ... ומציירים את צורת דמות פניו ... ועי"ז ניתוסף כח ועוז בהתקשרות, ובקיום שליחותו ללא שינויים וחשבונות כלל.

כששומעים ממשה, משה שבדורנו, ציווי והוראה פעם אחת, הרי, במשך הזמן יכול להיות בזה חלישות וקיריות, עירוב חשבון שכלי, וכיו"ב (כבחסא המרגלים), ולכן, העצה היא לחזק את ההתקשרות ע"י ההשתטחות.

108 שיחת ש"פ שלח תש"י - תו"מ עמ'

One is able, after the *Histalkus* as well, to communicate and connect with the Rebbe anywhere, since he is not confined and limited to a body; nevertheless, as mentioned earlier, the *nesbomo* of the Tzaddik retains a special connection to his body.

The Tzaddik's body has an essential *kedushoh* of its own (in the words of the Zohar, גופא דילהון קדישא, similar to the *kedushoh* of Tefillin or a Sefer Torah), both from birth and, as well, by virtue of the intense avodah of his *nesbomo* within his body during his worldly lifetime (as is known that the גוף טהור

of various Tzaddikim were found intact many years after their *histalkus*). Moreover, the *neshomo* of the Tzaddik also remains connected to his body even after his *histalkus*.

To this the Rebbe adds, emphasizing that it is specifically the *yechidah*, the very essence of the *neshomo*, which remains connected to the Tzaddik's גוף. This in essence is the *kedushoh* of the Ohel, as it is the resting place of the Rebbe's holy *guf*, and the place to which the Rebbe's *neshomo* is most connected.

And since this is where the Rebbe is (in the Rebbe words, אז דא איז ער), going to the Ohel, the place where the Rebbe is most present, is a natural expression of the Chossid's yearning to be near the Rebbe. This then is not specifically to seek a ברכה or a סגולה, or a place we go to plead for ישיעות; rather, it comes out of a pure desire to be with the Rebbe.

When a Chossid goes to the Ohel he conducts himself as he would prior to *yechidus*. Each one prepares himself in his own way, according to his level, undertaking positive resolutions; and when entering the Ohel, he experiences standing before the Rebbe.

Indeed, thousands of Jews of all backgrounds are constantly streaming to the holy tzion, pouring their hearts out and asking for a brocho before returning home – like the way they had flocked to the Rebbe to receive his blessing and a dollar to give to tzedakah as the Rebbe's emissary, or on Erev Yom Kippur,

and on Hoshanah Rabbah to receive *lekach*. They have come to the Rebbe!

Many, out of their powerful desire to be near the Rebbe, visit the holy *tzion* regularly. There are even some whose spirit impels them to be there at all times; just as during

his lifetime, there were individuals who would never miss a single *davening* (prayer) with the Rebbe.

Whether one visits the holy *tzion*, or writes a letter to the Rebbe, or turns to him from anywhere in the world, כמים הפנים לפנים the Rebbe reciprocates by listening and connecting to the person turning to him, with equal intensity: rejoicing in their celebration, feeling their pain, blessing them, and beseeching G-d for mercy on their behalf.

Attesting to this are the hundreds, even thousands, of accounts of miraculous episodes since Gimmel Tammuz – of people whose requests and desires were fulfilled after visiting the Ohel, or after writing to the Rebbe, or turning to him in their thoughts from far away.

From Droshos HaRan 8:11

...There is no question that it is appropriate to believe that just as when the Temple existed, that the sanctified abode was distinctly predisposed to the effluence of prophecy and wisdom, to the extent that through its conduit this effluence was transmitted to all of Israel. So it should follow that the prophets and saints be predisposed to the reception of wisdom and prophecy to the extent that through their channel they project it upon all who are fit for it. Even if the latter not be in immediate conjunction with them, but by virtue [of the fact] that they [the latter] find themselves in their generation – these prophets and saints themselves constituting a kind of sanctified Temple.... Therefore, when certain generations are blessed with prophets and saints, they receive the effluence, and, through their agency, can project it upon all who are fit to receive it in their generation; especially upon those who draw close to them and participate with them.

And this is true not only during their lifetimes; but even after their passing, their burial places are appropriate for certain elements of that effluence. For their bones, which [in their lifetime] had been vessels for the dwelling of the Divine effluence, still retain enough of their former eminence and glory to suffice for this. Because of this our sages of blessed memory stated (Sotah 34b) one should be משתטח [i.e visit – with full conscious that he is here and submitting and beseeching] at the graves of the righteous and pray there. For prayer in that place is more readily received, because of the presence of bodies which had formerly been receptacles of the Divine effluence.

“I am surprised at his question, and at the fact that he does not seek cause to be at the tzion of the Rebbe ... and since the bar mitzvah of his son is during the days close to the Hilulah Yud Shevat, it would seem to be an indication that he should grab the opportunity to be at the Tziyon, and refresh what he merited to be for sometime in the bright days...”

Letter, 26 Kislev 5713

“Though I don’t know the character of those you have influenced in your city, nevertheless you should explain to them the idea of the resting place of the Tzadik Hador... and, therefore, they too should empower you to give you their own letters and the like, being that they are unable to visit the Tziyon in person ... and I am sure you will find the correct words with which to convey this to them...”

Letter 9th Tammuz 5713

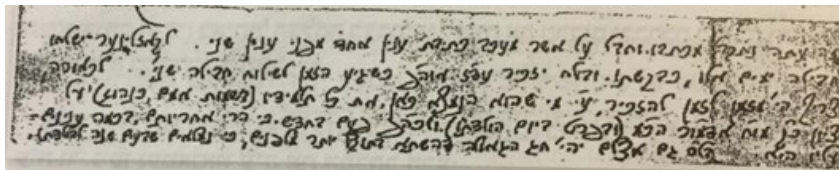
“When even one family member travels, then the presence of even one individual at the tzion of the Rebbe ... and the prayers for what is needed, is on behalf of the entire family, and particularly on behalf of the wife and children; in other words, this is to their benefit, both materially and spiritually.”

Letter, 12 Menachem Av 5720

“And another point should be added – that those who, for whatever reason, their פ"ן was delayed and arrived only after the going to the “Ohel;” or that it was sent just now; or has not yet been written and will only be sent tomorrow, including “tomorrow -- after some time” – certainly נשיא דורנו has already given them all the blessings ... And so it is in our case - those whose פ"ן have not yet arrived – נשיא דורנו gives them all the blessings, and definitely knows what they will write; even before he ascended on high, he knew of such matters – how much more so after he has ascended on high. ”

5 Tishrei 5749

I received your פ"נ ... and when I will be at the Tziyon of the Rebbe [of sainted memory] I will read it there. And the resting place of Tzaddikim, being a holy and pure place, prayer is more [favorably] received there.

לכאורה, צריך הי' מזמן לזמן להזכיר ע"י מי שהוא הנמצא כאן, את כל תלמידיו (בשמות אמם, כנהוג) על ציון כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ...

...It would be appropriate to mention - through someone who is here (near the Ohel) - all your students (with their mothers' names, as customary), at the Tzion of the Rebbe, HKM (especially on his birthday), and at least once a month.

Responding to Rabbi Efrayim Yolles who related to the Rebbe that he personally gave his פ"נ to the holy Rebbe [i.e. the Rebbe RaYaTz] by imagining his holy countenance.

On the words "דורך מצייר זיין די הייליגע צורה" the Rebbe responded:

עיין מאור עינים[*] מס' שבת בתחלתו "ובדורות האחרונים כו' ולהעיר ממשנת חסידים מס' היחודים ספ"א

*ראה "ובזה נכלל גם ענין ההשתטחות...." עמ' 37

העזר והסיוע של נשיא הדור לצאן מרעיתו (שבשביל זה מנוחתו כבוד בגלות) נעשה עי"ז שהולכים על הציון ומבקשים ("מ'קומט אויפן ציון און מ'בעט") על כל המצטרך להם,

...ועוד ועיקר - שבעת ההשתטחות מתקשרת ה"יחידה" עם ה"יחיד" ... וענין זה מהוה נתינת כח על כללות העבודה, עי"ז שממשיכים ההתעוררות שנעשית בעת ההשתטחות על כל הימים שלאח"ז, שתפעל פעולתה בנוגע למחשבה דיבור ומעשה שיהיו כדבעי למהו"י...

...ויש להוסיף, שעצם העובדה שמנוחתו כבוד של נשיא הדור בקירוב מקום מהוה עזר וסיוע בעבודה שבכל יום ויום:

בשעה שהולכים על הציון, אזי העזר והסיוע הם בתוקף יותר, אבל, גם בשעה שאין הולכים על הציון אלא נמצאים בקירוב מקום, ישנו עזר סיוע מצד זה שיכולים לילך על הציון שנמצא בקירוב מקום, עי"ד מארו"ל "אינו דומה מי שיש לו פת בסלו למי שאין לו פת בסלו".

כלומר: כשם ש"מי שיש לו פת בסלו", "אין מתאוה כמי שאין לו", היינו, ש"פת בסלו", מהוה סיוע בעבודתו להחליש התאוה - כן הוא גם בנדוד"ד, שהידיעה עי"ד "דרך העבודה" דהליכה והשתטחות על ציונו של צדיק ונשיא הדור, מחלישה את תוקף ההתנגדות, ההעלמות וההסתרים דהלעו"ז, כי, גם הלעו"ז יודע שאם יתחזק בתוקף יותר מדי ("טאָמער וועט

ער שטאַרק אנקוועטשטן"). אזי יתחזקו לעמוד נגדו גם ע"י ההשתטחות על הציון - דבר שיבטל את מציאותו לגמרי!...

משיחת י' שבט תשי"ד - תו"מ עמ' 30

בפ' שמות מתחיל עיקר הענין דגלות מצרים קושי השעבוד כו' ... לאחרי ש"וימת יוסף וכל אחיו וכל הדור ההוא", אזי, התחיל (עיקר) ענין הגלות, קושי השעבוד כו' ... ועפ"ז מובן שלפני התחלת הגלות וקושי השעבוד, יש צורך בנתינת-כח וחיזוק מיוחד - שזהו"ע ד"ויישם בארון במצרים" ... מצד הענין דירידת הדורות כו', הרי, בדורנו זה דוקא יש צורך מיוחד בזה ... וזהו"ע ד"ויישם בארון במצרים" המודגש במיוחד בדורנו זה (דור האחרון דגלות שהוא גם דור הראשון דגאולה) - שיוסף שבדורנו, נמצא יחד אתנו עד לרגע האחרון שיוצאים (והוא בכלל, כפשוט) מהגלות, ונותן כח וחיזוק ("חזק חזק ונתחזק") שלא להתפעל כלל וכלל מקשיי הגלות, אלא אדרבה - להוסיף ביתר שאת וביתר עוז במעשינו ועבודתינו, כדי לסיים ולהשלים את "צחצוח הכפתורים" עד לשלימות הנצחון ד"מלחמת בית דוד" בביאת דוד מלכא משיחא.

י' שבט תשכ"א תו"מ ע' 56

"רועי ישראל לא יפרדו מעל צאן מרעיתם" והם קשורים איתו עתה, בדיוק כפי שזה היה ברגע הראשון וביום הראשון לאחר ההסתלקות!

ולכן צריכים להיאחז "בידי", ועד לאחיזה בדלת פתוחה, בהליכה לציון עם שאלות ובקשות, כתיבת פדיונות, בקשת רחמים וברכות, ועד שמבקשים גם שיהי' "והוא יכלכלך" - שהוא יעשה גם כלים בכדי לקבל את הברכות.

משיחת ש"פ יתרו תשי"מ - שיחות קודש עמ' 117

שמחתי ... שפגשתי בתוך קהל חסידים ... ויתר על כן שפגשתי על ציון כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ אשר שם שורה המשכות נעלות ביותר. גם הי' לי קורת רוח מזה שניהל כהנים חסידים אל הציון, אשר ע"י שזיכה את האחרים ודאי שגדול זכותו, והתקשרותו לכ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ הוא הצינור שעל ידו יושפע עליו ברכה והצלחה.

מכתב כ' תמוז תשי"י

...ובזה ניתוסף גם על-ידי הליכה והשתטחות על האוהל - שבמקום שנמצא החלק הכי תחתון של האדם (ובנדון דידן, הגוף שנקבר בקבר) נעשית ההתקשרות עם בחינת יחידה בנפש.

תמי' קצת שלא הי' כאן לא ב"ט כסלו ולא ביום ההילולא להשתטח על ציון כ"ק מו"ח אדמו"ר.

מכתב ט"ו שבט תשי"ב

קריאת פ"נ בחדר היחידות

כבקשתו קראתי פ"נ בשבילו בהיותי על ציון כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ, כן הזכרתינו בהיכלו מקום שם נכנסים ליחידות ולנתינת פדיונות.

מכתב ד' אייר תשי"י

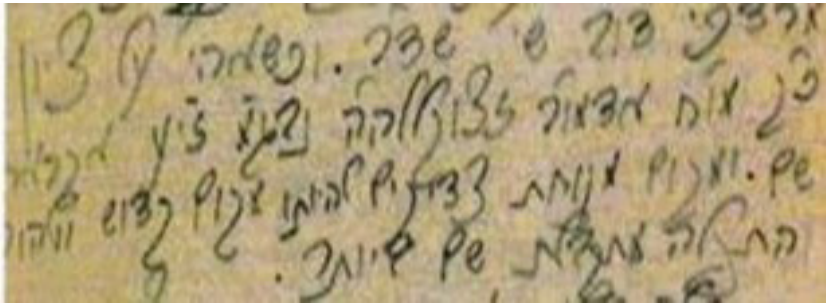
הפדיונות ששלח עם רשימת התלמידים קראתי על ציון כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ בערב ר"ה, ובהיכלו,

אשר נכנסים שם ליחידות ולנתינת פדיונות, בימי ר"ה. ובטח צדיק הדור הנשיא הוא כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ נתן ברכותיו והשי"ת יקיימן במילואן בגשמיות וברוחניות.

מכתב ה' חשון תשי"א

בנוגע לה"פדיונות" - הנה נוסף לכך שהנני קוראם על ציון ("אוהל") כ"ק מו"ח אדמו"ר, הנני קוראם גם על אותו שולחן... שבו התפלל, למד ואמר דא"ח...

משיחת שבת שובה תשכ"ב - תו"מ עמ' 28

קבלתי הפ"נ שלו ע"י ... וכשאהי' על ציון כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע אקראהו שם. ומקום מנוחת צדיקים להיתו מקום קדוש וטהור התפלה מתקבלת שם ביותר.

The Necklace

While we lived in Milwaukee, Malkah and I once traveled to New York on vacation and had a private audience with the Lubavitcher Rebbe, of blessed memory. It was an experience we cherished greatly and we continued consulting with him on a number of occasions concerning personal and work-related matters.

In 1987, a number of years after returning to live in Israel, where I became principal of a high school in Kfar-Saba, I once again traveled to the US and again met with the Rebbe.

On the day after Purim, I went over to 770 just at the time the Rebbe was about to leave 770. Pushing my way through the crowd, I succeeded in getting close to his vehicle and captured a picture of the Rebbe as he was settling into the car. But I was suddenly horrified when the camera accidentally fell out of my hands and landed right under the car, which

had begun to move. In two seconds the picture, along with my expensive camera, would be crushed.

All of a sudden, the Rebbe motioned to his secretary, the driver, to immediately stop the car, which he did. That gave me an opportunity to bend down and save the camera. Then, before I could catch my breath, the Rebbe went out of his car, sought me out, and handed me a nickel, saying "This is for *tzedakah* (charity) in the Holy Land."

I was elated. In exchange for the Rebbe's coin, I immediately set aside a nickel to give to charity in Israel. I went to a jeweler who pierced a tiny hole in the Rebbe's nickel and attached it to a necklace, which I then gave to my wife, Malkah, as a gift. She cherished it very much and wore it always as a pendant around her neck.

About five years later, before Pesach of 1992, the necklace went missing. We searched and searched, but it was nowhere to be found. Every year, when we would clean the house for Pesach, my wife hoped to find the necklace, but never did. When our family later moved to a new home, we thought we might find it during the move, which did not happen and we despaired of ever seeing it again.

One day, seven years later (1999), my wife and I were taking a stroll, when we met our local Chabad *Shaliach* in Kfar Saba. In our conversation my wife happened to mention the story of the nickel that the Rebbe had given to me, the necklace, and that to this day she was still very much aggrieved over its loss. "Why don't you write a letter and fax it to the *Ohel*, the Rebbe's resting place in New York," the rabbi suggested.

Now it was already five years since the Rebbe passed away, so I said, "What's this business with writing to the Rebbe?!" But the *Shaliach* insisted that one could still send a fax to the Rebbe. The next day, which was a Friday, my wife wrote a letter detailing the story of the Rebbe giving me a nickel, my fashioning it into a necklace, and how she had lost it seven years ago, asking the Rebbe for a blessing to help her find it. She faxed it to New York, where it would be received by the attendant at the *Ohel*, and brought to the Rebbe's *Ohel*.

On Sunday, two days later, when I went to the school, I entered the cafeteria to find the janitor walking around the students asking, "Did somebody lose this?" I walked towards him and when I saw it, I was speechless. In his hand was a necklace with a nickel hanging from it.

Still in a state of shock after retrieving the necklace, I found myself saying, "Yes, you can still send a fax to the Rebbe..."

by Shmuel Bar-Levav, Kfar Saba, Israel

The Rebbe and the Milwaukee Brewers

Gabe Gross a sweet Jewish boy from Hartford, CT was ten years old at the time. The local minor league baseball team had a player by the same name and Gabe's father called the team's Jewish owner to arrange for the boy to meet the ballplayer at the stadium. On gameday, they spent ten minutes together, and the baseball player promised to stay in touch, which he did. Eventually, the baseball player Gabe Gross was sent to the major leagues to play for the Milwaukee Brewers, and all the while wrote letters to the young Gabe Gross in Hartford.

On May 19th 2008, the Milwaukee Brewers were slated to play the Boston Red Sox, which is unusual. The Brewers belong to the National League and the Red Sox to the American League; rarely do teams meet for interleague play. Hartford is close to Boston where the game would take place. So, when the Brewers - and therefore, Gabe Gross - played against the Red Sox in Boston, Rick Gross wanted to take his son to the game, so he could meet Gabe Gross the player. There was one problem. Tickets were sold out. Rick said to me, "When you need anything you call Chabad. I know you have connections. Can you arrange it for me?"

I said, "Yes. Of course. No problem," and I began calling my contacts. However, everyone I called told me, "Not that game." After almost three weeks, I found a fellow who had tickets in the bleachers, which were too far up in the stands to meet Gabe Gross.

I visited someone I know at ESPN, a sports media network center near me. The person assured me that he will find tickets. A week later, the fellow at ESPN excitedly told me, "Rabbi, not only did I find tickets, they're right behind home plate; except, there's one little problem, it's for May 4th."

"You don't understand, the whole purpose of the tickets is to meet Gabe Gross," I said. Still, I figured that I'd offer the tickets to Rick in case he wanted to go to "the wrong game." Although disappointed, the father figured, "When is he ever going to get to sit behind home plate? He'll meet Gabe Gross another time," and he agreed to take the tickets.

As a Shliach, I say to Rick, "You know, G-d is not limited, and G-d can make it possible that you'll meet Gabe Gross at the May 4th game." "Rabbi, I like your enthusiasm," he tells me, "but it's simply impossible. The Milwaukee Brewers on May 4th are playing a different team. Gabe Gross is going to be in another part of the country." "I want you to remember, G-d is not limited," I tell him. "Rabbi Samuels," said Rick, "I promise you, if my son on May 4th meets Gabe Gross, I'll start putting on *tefillin* daily."

To a Chabad Shliach—now that's incentive! So, I right away wrote a letter to the Rebbe at the Ohel. I tell the Rebbe, I know this is really trivial, but I have a guy who is ready to put on *tefillin* daily. I need your help, Rebbe. I need Gabe Gross in Boston on May 4th. I'm a Shliach; I know it's small, but I don't ask for much; actually, I do ask for a lot, but this is something seemingly impossible."

On April 22, 2008 just a while prior to May 4th, Gabe Gross was traded to the Tampa Bay Rays, who would play the Red Sox on May 4th - the tickets for which Rick and his son had seats behind home plate! It is very rare that a player was traded mid-season.

I called the baseball player Gabe Gross and arranged for a pair of *tefillin* to be at the stadium, so that the not-Jewish baseball player, Gabe Gross, would give the pair of *tefillin* to Rick. Right there, in the stadium - on the jumbo screen - with everyone looking, Rick Gross puts on *tefillin*. Both big Gabe Gross and little Gabe Gross beamed.

Today Rick Gross puts on *tefillin* and G-d willing, at the end of the year, his son Gabe Gross promises to put on *tefillin*. I have a letter from the ballplayer Gabe Gross, who was yet traded again. The letter reads, "Rabbi Samuels, please keep in touch. I want to sponsor the *tefillin* of little Gabe Gross."

As told by Rabbi Mendel Samuels

3 Tammuz 5767 at the Rebbe's Ohel

Rabbi Yosef Yitzchak Lew, Shliach of the Rebbe in Peachtree City, GA, tells the following story:

When I emerged from the Rebbe's Ohel, I saw my friend, Rabbi Eliezer Gurarie from Krakow, Poland, leaning on one of the cars parked nearby; he looked very worried. We greeted each other and started chatting. In the course of our conversation, he told me that he too had just come from the Ohel, and in his few minutes, there he unloaded all his hardships: his

financial problems, the loneliness of his Shlichus, and so on. "I am about to return to Poland," he concluded, "and to my dismay I have not succeeded in overcoming my sadness..."

At that moment, Rabbi Yossi Raichik (obm) approached us, and I introduced them. "You are the Shliach in Krakow," said Rabbi Yossi happily, "Would you want a Torah scroll for your synagogue? I have been working on it since I visited Krakow..."

Rabbi Gourarie was speechless. Only later did he explain: At the time, he was in the midst of negotiations with Krakow's Jewish community leaders to secure the "Isaac Shul" synagogue for his Chabad House programs and activities – and one of the things most urgently needed was a Torah scroll! When he stood in the Ohel and poured out his heart, he had asked specifically for this.

Rabbi Raichik's good news did not stop there: he proceeded to tell the shocked Shliach that he had contacts doing business in Poland, who expressed interest in donating to Chabad activities in Rabbi Gurarie's city. The two exchanged telephone numbers and arranged to stay in touch.

When I turned back to Rabbi Gurarie, there was not a trace of sadness in his face. He said, "I have heard that the greatest miracles occur at the Ohel. Just now, I had the privilege to see one with my own eyes! These are the very two things I prayed for in the few minutes I managed to be in the Ohel: a Torah scroll, and funds so that my Shlichus should survive..."

CHAPTER 12

Yechidus Today

In summation of all that has thus far been said, the life of a tzaddik is eternal, not only regarding matters of Ruchniyus but also concerning the physical place and his material implements (i.e. his desk, chair etc.) according to the precise meaning of “קדושה לא זזה ממקומה”, the material place of “his father’s [the Rebbe Maharash, father of the Rebbe Rashab] chamber (in addition to his ‘place’ in Ruchniyus [his spiritual level]). Because the holiness of a tzaddik permeates everything belonging to him (including the space and implements he used in his work); as the ma’amar states, “The place in which he learned and engaged in Torah as well as all the tools that were required for his holy work bear his holiness.”

Moreover, the holiness of the tzaddik’s place and implements (even after histalkus) remains as it was when the tzaddik was actively using them, during his lifetime on earth. As we glean from the above story [of the Rebbe Rashab] where “he entered his father’s chamber ... and everything was arranged as it had been during his [father’s] lifetime, etc. And he entered wearing a gartel and stood by the desk facing his [father’s] seat, and his lips moved as if speaking, and he wept copiously.” This was “just as it had been during his [father’s] lifetime” when he would enter for yechidus – [the meaning of which is the unification of the yechidah of the one who enters for yechidus, and the yechidah of the Rebbe] - during the physical lifetime of the Rebbe Maharash!

המורם מכל הנ”ל - שחיי הצדיק הם נצחיים”, ולא רק ברוחניות הענינים אלא גם - בנוגע למקום הגשמי וכליו הגשמיים (שולחנו וכסאו כו’) - ובדיוק הלשון “קדושה לא זזה ממקומה”, המקום הגשמי ב”חדר אביו” (נוסף על המקום הרוחני - מעלה ומדריגה) - כי קדושתו של הצדיק חודרת בכל עניניו (גם במקום ובכלים שהשתמש בהם לצרכי העבודה); וכדברי המאמר “המקום שבו למד ועסק בתורה וכל כליו שהשתמש בהם לצרכי העבודה קדושתו עליהם”.

ויתירה מזו: קדושת המקום והכלים כו’ של הצדיק (גם לאחר הסתלקותו) היא באותו האופן כהזמן שהצדיק השתמש בהם בפועל, נשמה בגוף: וכמובן מהסיפור הנ”ל - ש”נכנס לחדר אביו .. והיו עוד סדרי החדר כמו שהיו בחייו כו’ ונכנס לבוש בחגורה ועמד אצל השולחן למול כסא שבתו, ושפתיו נעות כמדבר, ובכה הרבה” - היינו “כמו שה” בחייו כשה” נכנס ליחידות [ש”ל שענינה - התאחדות של ה”יחידה” של הנכנס ליחידות ושל ה”יחידה” של הרבני] - בחיים חיותו של אדמו”ר מהר”ש!

לקי”ש חל”ב עמ’ 25

Y*echidus* - a private audience with the Rebbe - is one of the fundamentals of chassidus and *hiskashrus*.

During *yechidus* the chossid unites with the Rebbe and devotes himself to him. On his part, the Rebbe - in addition to offering guidance and sound advice - elevates the chossid from his current situation and state, bringing him to a place he could not attain on his own. This relates to both, internal issues, as well as to his efforts in the practice of "סור מרע ועשה טוב."

Even during the Rebbe's physical lifetime, the format of *yechidus* evolved over the years (and the same was true for the Rebbes who preceded him).

From the time the Rebbe assumed Chabad leadership in 5711 (1951) until 5742 (1982), one would enter individually into the Rebbe's holy chamber, submitting a note regarding the matters for which the *yechidus* had been requested.

In 5742, individual audiences with the Rebbe in his private room ceased (except in rare cases). People seeking the Rebbe's counsel and *brocho* did so in writing. The Rebbe would then respond in writing on the margins of the letter itself.

At certain times during the year, around "*Yomei d'Pagra*" (Yomim Tovim and Chassidic holidays), the Rebbe would have *yechidus* in the shul with various groups. These groups comprised of guests from afar, *Chassanim* and *Kallas*, Bar and Bat Mitzvah, and their families, etc.

Starting in 5746 (end of 1985), every Sunday, the Rebbe would distribute dollars. To all who came, he gave a dollar (or more) to be given to *tzedakah* as his *shaliach*. He would offer his blessing and advise individuals who sought his counsel.

Similarly, at *farbrengens* the Rebbe responded "*l'chayim*" to each of the participants; occasionally instructing particular individuals to say *l'chayim*. Often, in his talks at the *farbrengen*, the Rebbe would address subjects that included responses directed towards specific concerns of individual participants. On a regular basis, as he was entering or leaving the shul before and after *davening*, the Rebbe would scan the crowd and make specific eye contact with certain individuals therein. Especially during *hakofos* dancing on Shemini Atzeres and Simchas Torah, while scanning the entire crowd, it was quite apparent

that the Rebbe was directing his holy gaze at individuals with whom he wished to connect.

Regarding these interactions, the Rebbe himself indicated that these were forms of *yechidus* (see the story in brackets at the end of this chapter).

Typically, before a chossid would enter the Rebbe's chamber for *yechidus*, he would prepare himself, each in his own way, stirring his feelings toward the Rebbe – fostering his sense as a chossid. Correspondingly, in accordance with a chossid's preparation, the Rebbe offered his blessings and bestowed upon the chossid from his spirit. One could naturally expect that as the format of *Yechidus* evolved from a private individualized setting to a more public setting, the preparations preceding *Yechidus* likewise would become less intense.

These differences, however, were only as perceived from the chossid's perspective. From the Rebbe's perspec-

ועד"ז בנוגע מה שסיפר בעל ההילולא, שגם כאשר נופל לפתע הרהור או רגש כו' של התקשרות, יתכן שהוא מצדו לא עשה מאומה בשביל זה, אלא שהרבי הנשיא מתבונן בהתקשרותו ומעורר אותו באופן ד"כמים הפנים לפנים" - כדי לידע שצריכה להיות בזה פעולה מצדו, שע"ז נעשית ההתעוררות באופן השייך אליו, ומביאה אצלו ענין של פועל, שזהו תכלית הענין.

... כן הוא גם בענין ההתקשרות - שהעיקר הוא המעשים טובים שבאים כתוצאה מזה, וכדי שיוכל לעבוד עבודתו בהמעשים טובים שצריכים להיות לאחרי רגש ההתקשרות - הרי יתכן שרגש ההתקשרות אינו משלו; ענין זה נותן לו זה שמביט עליו בהסתכלות החזקה, והוא מצדו צריך לעשות כל התלוי בו להאחז ("אָנהאַלטן זיך") בזה, שיומשך ויתלבש במעשיו ובפעולותיו בכל השעות והימים והשבועות והחדשים שלאח"ז.

ואם הדברים אמורים כאשר נשמת הצדיק מלובשת בגוף - עאכו"כ שכן הוא לאחרי ההסתלקות ... שאין הגבלות הגוף ומקום גשמי - אזי שוים כל הענינים שנמצאים בכל המקומות, כיון שהנשמה נמצאת למעלה ממקום לגמרי;

אלא שאז ישנו הענין של מקום רוחני, וכל מה שנמצא בקירוב מקום רוחני תופס את העין הר"חנית שנמצאת במקום רוחני.

ועל זה מבאר הרבי הנשיא, בעל ההילולא, את פעולת ענין ההתקשרות - שמעמידה אותו (את החסיד) בקירוב מקום רוחני אל הרבי הנשיא שאליו הוא מקושר, ואז - קרוב ונקל יותר, גם במדה פחותה של שימת-לב, שיזכה שיסתכלו עליו ויעוררו אצלו את רגש ההתקשרות "כמים הפנים לפנים".

ויש להוסיף, שכל האמור נוגע אפילו לאלו שיש אצלם ענין ההתקשרות מצד עצמם - כיון שענין ההתקשרות שמצד עצמם אינו מגיע לענין ההתקשרות כפי שיכול להיות נפעל ע"י רבי ונשיא, ועאכו"כ כהיותו בעולם העליון - אלא שביחד עם זה הרי הוא גם "מוצב ארצה".

משיחת ח' שבט תשכ"א - תו"מ עמ' 65

tive – with his sanctity and elevated spiritual state, his love for every Jew, and his intense desire to help and bless them – there was no distinction whether the *yechidus* took place in his private chamber, or during “dollars,” or at a *farbrengen*, or anywhere else for that matter. (On the contrary, as the Rebbe said numerous times, the blessings actually have greater impact when given in a shul or *beis midrash* in the presence of a larger congregation, because the greater *kedushah* of the place and the presence of many Jews, increases the channel and effect of the divine blessings).

Although knowing one is about to enter and face the Rebbe privately urges the person to intensify his preparations – ultimately, the essence of *yechidus* is the Rebbe’s impact on the individual entering *yechidus*. Compared with the Rebbe’s impact, the feelings and emotions developed prior to going "לפניו ולפנים" are secondary.

To illustrate: When someone is, “ג, ל, in need of healing, we pray and cry out to Hashem; all our focus is on the actual cure, rather than the intensity of our personal prayers. Should the cure elude him, G-d forbid, it would be very disappointing.

The same is true regarding spiritual matters. What the Rebbe gives us, elevating and helping us with whatever troubles we have is most relevant here. In this case, clearly, what counts is the end result caused by the Rebbe’s blessings; their fulfillment in the resolution of a physical or spiritual matter. The intense preparations are only to elicit the Rebbe’s impact and blessing. From his vantage point, the form of our request and how his response is communicated is secondary.

Thus, whether the Rebbe hands you a dollar or responds to your *l’chayim* at a *farbrengen* (as the Rebbe wrote in one response, “every *farbrengen* is a kind of *yechidus* for those who desire,”) these are the moments of bonding the essence of one’s *neshamah* to the essence of the Rebbe’s *neshamah*, the *hiskashrus* of *yechidah* and *yechidah*; in which the Rebbe, whose *yechidah* is revealed, infuses your *neshamah* from the essence of his own (even if you are neither aware of it nor feel it).

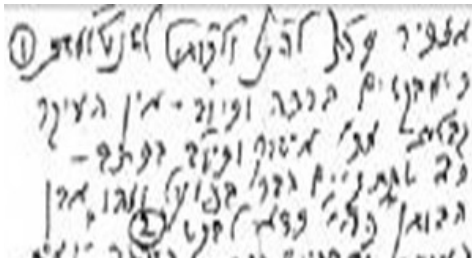
From our perspective, certainly, it is more “geshmak” to enter the Rebbe’s chamber for *yechidus*; however, what really matters is the Rebbe’s part in

Yechidus, and this continues to be effective to all who seek him in accordance with their circumstances.

Nevertheless, just as it was when the Chossid entering the Rebbe's room would receive in accordance with his preparations and state of being; so, too, a true Chossid prepared himself before "dollars," mindful that the Rebbe would see immediately where he is spiritually – and accordingly would give his answers and bestow his blessings.

The same holds true today. When we go to the Ohel and stand before the Rebbe – this is *yechidus* (as the Mittler Rebbe expounds at length in *Kuntres Habishtachus*). And just as it has always been – according to our preparation, so does the Rebbe answer our requests when we stand before him.

When responding to a complaint for not receiving an answer to a request, and that perhaps it had been an inappropriate request in the first place, the Rebbe answered:

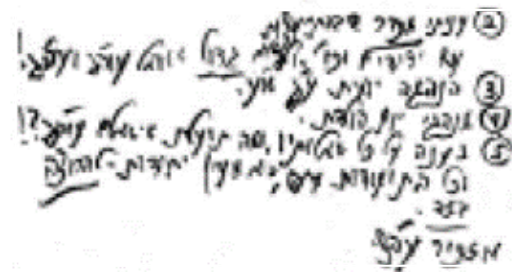

כשמבקשים ברכה וכיו"ב, אין העיקר קבלת מכ' אישור וכיו"ב, כ"א שתתקיים הברכה בפועל. וזה אבן הבוחן שהי' כדאי לבקש.

When requesting a blessing and the like, the main thing is not that one receives a letter of acknowledgment and the like, but rather that the blessing is actually fulfilled.

And this is the testing tool [to determine] whether it was appropriate to ask.

A response regarding yechidus, that it occurs now at the farbrengen:

(5) נענה על כל שאלותיו. ומה תועלת שישאלם עה"פ?! וכל התועודת עתה, היא מעין יחי דות - להרוצה בזה. אזכיר עה"צ.

In response to all your questions. What benefit is there in asking yet again?! Every farbrengen now is akin to *yechidus* – to one who wants it. אזכיר עה"צ.

A similar response:

You have participated in the farbrengen; a farbrengen is yechidus, just in the presence of many Jews, וק"ל.

Teshurah, Tzeitlin wedding, 29 Teves 5778

Yechidus – at “dollars”**Responding to a request for yechidus, the Rebbe wrote:**

“On Sunday ... which is yechidus at present, with the addition of שליחות צדקה.”

“The custom now in the vast majority [of cases]: If there is a question or the like – in writing. Seeing – is sufficient during the entry to prayers or [at] returning, and it will be mentioned at the Tziyon.”

Letter, 14 Teves 5734

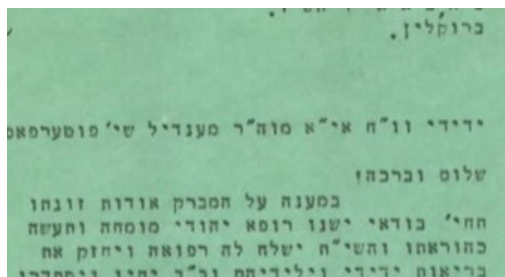
יחידות (אפשר גם בכתב)

A response to A "Telegram" sent in thought

The chossid Reb Mendel Futerfas came out of Russia in the year 5724, after being imprisoned in the Soviet Gulag for many years, because of his activities of teaching and spreading Torah.

After joining his family who were going through family papers, he was surprised to find a letter from the Rebbe (the previous Rebbe) from the spring of 5707, when he was still in prison addressed to him. In the letter the Rebbe acknowledges receipt of a telegram from him.

Reb Mendel did not recall ever sending a telegram to the Rebbe, neither was it possible. In 5707 he was in prison, and there was no way he could send a letter, yet alone a telegram, to the Rebbe. He then recalled the following episodes: one time, when he was at his lowest point, he had the idea of sending a letter to the Rebbe in his mind. He imagined making all the preparations, writing the letter, and posting it. The Rebbe's letter that was sent to his family's address in London was then a response to his telegram.”

ב"ה כ"א אייר תש"ז,

ברוקלין

ידידי וו"ח אי"א מוה"ר מענדיל שי'

פוטערפאס

שלום וברכה!

במענה על המברק ...

With just a glance:

"The novelty of a Rebbe is the inyan of רובים השיב מעון he looks upon one who has transgressed and stumbled in sin R"L; that person knowing what he has done, and the Rebbe sees this in him – and with his gaze, he lifts him up ... generally, however, the gaze of a tzaddik on the transgressor, R"L, is מסירת נפש."

Likutei Diburim (Yiddish), v.3, p. 1408

R' Avraham Altein recounted: In the summer of 5726, I traveled on behalf of Merkos l'Inyonei Chinuch to a small city in Massachusetts (on "Merkos Shlichus,") where we met a certain Mr. Zeitchik who helped us very much in our mission. He told us the following story: One Shabbos, he was a guest at his brother-in-law's house in Borough Park. His brother-in-law customarily walked to the Rebbe's Shabbos Mevorchim Farbrengen, and he invited Mr. Zeitchik to accompany him.

As they walked, they discussed the weekly Torah portion, and his brother-in-law mentioned a well-known commentary of the Ramban on the Parsha. Mr. Zeitchik raised a difficulty in this Ramban that his brother-in-law could not explain. As they discussed it, they hoped, "perhaps the Rebbe will speak about it at the Farbrengen!"

During the Farbrengen, the Rebbe mentioned the Ramban's commentary they had discussed, and raised Mr. Zeitchik's exact question – and answered it! Mr. Zeitchik, sitting behind the Rebbe a bit to the side, was amazed; still, he thought, perhaps this is just a coincidence – after all, this commentary of the Ramban is well-known, etc.

After the Sichah, the Rebbe turned around and said: "You shouldn't think that we speak here 'stam azoi' [coincidentally]." He was very startled – and immediately the Rebbe added, "Don't be alarmed..."

CHAPTER 13

ובא השמש זרח השמש

Each Rebbe is a “Maor” (luminary). Within these luminaries, each has his own unique charge that corresponds to his place in the Sefirot. As is known, the Baal Shem Tov represents “Atik,” the Maggid represents “Arich,” the Alter Rebbe represents “Chochmah,” etc. My saintly Father-in-law, the luminary of our time, incorporates all the “Meoros” – those of the Baal Shem Tov, the Maggid, the Alter Rebbe, the Mittler Rebbe, the Tzemach Tzedek, the Rebbe Maharash, and the Rebbe Rashab – since he effectuated all the objectives which they acted on in their time.

Accordingly, today we must bond with the “Maor” of the Mittler Rebbe as he is included in the “Maor” of our generation, my saintly Father-in-law, The Rebbe.

כל אחד מהרביים הוא “מאור”, אלא, שב“מאורות” גופא יש לכל רבי ענין מיוחד, בהתאם לדרגתו בספירות, כידוע שהבעש”ט הוא עתיק, המגיד הוא אריך, אדמו”ר הזקן חכמה, אדמו”ר האמצעי בינה, וכו’. וכ”ק מו”ח אדמו”ר, ה”מאור” שבדורנו, כולל את כל ה”מאורות” - הבעש”ט, המגיד, אדמו”ר הזקן, אדמו”ר האמצעי, הצמח-צדק, אדמו”ר מהר”ש ואדמו”ר (מהורש”ב) נ”ע - כיון שפועל את כל הענינים שפעלו בשעתם.

ובמילא, צריכים עכשיו להתקשר ולה”מאור” דאדמו”ר האמצעי כפי שהוא כלול בה”מאור” שבדורנו, כ”ק מו”ח אדמו”ר.

משיחת ש”פ ויצא תשי”א - תוי”מ עמ’ 106

“Before the sun of one (leader) was extinguished, that sun of (a new leader) was (already) shining...” (Yoma 38, 2.)

So has it been throughout the generations; ever since the Jewish people became a nation, and prior to that, going back to our forefathers, “דור דור” (each generation with its own leaders).”

The Talmud states regarding both Yaakov and Moshe that they “did not die” (and in fact this applies to Tzaddikim throughout all the generations: that their merit, acts and influence; each one’s unique contribution to the Jew-

ish people – each in accordance with his particular thrust, whether in the study of the revealed Torah or Kabbalah, or in Divine service – continues to impact all generations thereafter). Nevertheless, once the “sun has risen,” i.e. a new leader has risen – all the innovations, influences, etc., of the past generations are emphatically drawn into the subsequent generation through, and by, the tzaddik of the next generation.

As G-d instructed Moshe, “only one leader for the generation, and not two.” For in each generation, it is G-d’s will that the service of G-d accord with the directives and methods of the respective leader of that generation. Thus, only through that path can one truly fulfill G-d’s will and receive His blessings.

To illustrate the point: As it is known from the *Sichos*, the Baal Shem Tov and the Maggid are “*Kesser*” (Crown) of Toras HaChassidus, (i.e. infusing the world, especially their followers and those who bonded with them, with Emunah, faith, and all that flows from it). The Alter Rebbe is *Chochmah* of Toras HaChassidus (and so this is what he imparted to his followers). The Mittler Rebbe introduced the element of *Binah*, understanding (in his Chassidic discourses and writings, and in enabling his chassidim to comprehend in this manner). The Tzemach Tzedek is *Daas*. The Rebbe Maharash is noted for his dictum, “*Lechat’chilah Aribet!*” – “From the outset, leap beyond.” The Rebbe Rashab greatly expanded the exposition of Chassidus. The Rebbe Rayatz is “*Yesod*,” focusing on, and the *avodah* with, *mesirus nefesh*. (And ours, the seventh generation, is *Malchus*.) (Based on Sicha, Shabbos Parshas Balak, 5750).

At the farbrengen on Shavuos 5715, the Rebbe's expression suddenly turned awe-struck, and in a state of *devekus*, he said:

At the Shavuos seudah (meal), it was the Alter Rebbe's custom to say, "Boruch habo!" intending to welcome the Baal Shem Tov, whose yahrtzeit is on Shavuos.

Once, elder chassidim participating in the meal told stories of the Baal Shem Tov – as is known, through telling stories of tzaddikim, it is possible to elicit the presence of their souls. The Alter Rebbe told them that the Baal Shem Tov was still busy in the highest levels of Gan Eden. After some time, the Alter Rebbe said (with a melody, as was his custom) "Boruch habo!" – and all those present understood that the Baal Shem Tov had arrived.

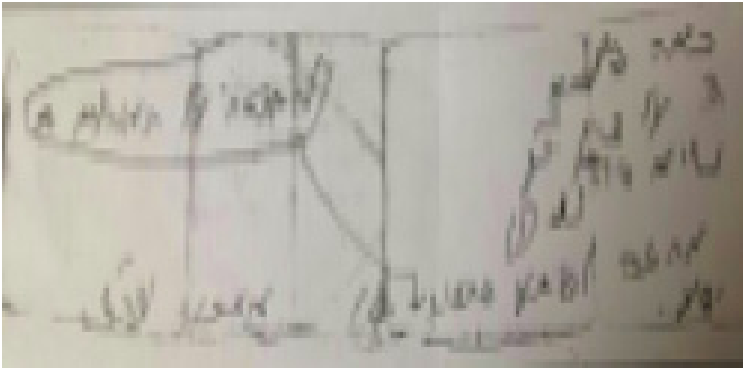
The Rebbe then concluded: Whoever sees and feels, and can say, "Boruch habo!" – say (the Rebbe announced with a melody), "Boruch habo!..."

The Rebbe then continued: When the "extension of Moshe Rebbeinu in every generation" of *our* generation – my father-in-law, the Rebbe – is present, through him are here, as well, the Rebbe Rashab, whose ממלא מקום he was (as is known, the concept of a "memaleh mokom" is that he incorporates – even magnifies – all the elements of those who preceded him); and when the Rebbe Rashab is here, then so, too, is the Rebbe Maharash; when the Rebbe Maharash is here, then so, too, is the Tzemach Tzedek; and when the Tzemach Tzedek is here, then so, too, is the Mitteler Rebbe; and when the Mitteler Rebbe is here, so, too, is the Alter Rebbe; and when the Alter Rebbe is here, so, too, is the Mezritcher Magid here; and when the Magid is here, then so, too, is the Baal Shem Tov.

In general, we do not distinguish our Rebbeim one from the other; nevertheless, in relation to us, whoever is closest to us is most dear to us. And since a large portion of those gathered here presently are chassidim of my father-in-law [the Rebbe, having been with him during his lifetime on earth and learned his Torah, etc. – it is obvious that he is most relevant to us.

Indeed, there are the Baal Shem Tov (and the Magid, the Alter Rebbe, etc. [Here again the Rebbe mentioned the names of all the Rebbeim]); however, it is the Rebbe who is most relevant to us, and through him we have the Rebbe Rashab (and the Rebbe Maharash, etc.) and the Baal Shem Tov, who received from Achiyah Hashiloni, who was also the teacher of Eliyohu Hanovi – of whom it is written, "And he will return the hearts of the parents to the children and the hearts of the children to their parents," speedily in our days.

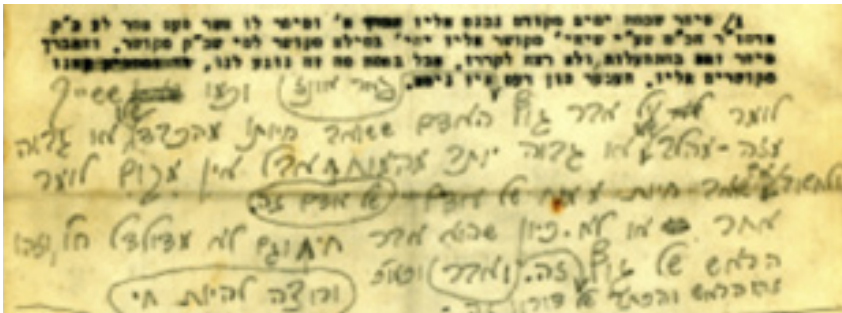
In response to one who wanted to travel to the resting places of the Rebbeim in Russia, the Rebbe answered:

כמה פעמים הי' על ציון כ"ק נשיא דורנו. מה זה לפתע פתאום יסע להשתטח על האוהלים שם. אזכיר עה"צ

How many times were you at the Tziyon of דורנו? Why the sudden travel for the השתתחות at the resting places there?

I will mention it at the Tziyon.

... אבל באמת מה זה נוגע לנו, אנו מקושרים אליו. ובשבילנו אין למעלה מזה (מהרבי). וכמו ששייד לומר על אבר גוף האדם ששואב חיותו מהכבד שלו, או גבוה מזה - מהלב שלו, או גבוה יותר - מהמוח של אדם זה; אבל אין מקום לומר ולחשוב אם שואב חיות ממוח של אדם אחר או לא, כיון שהוא אבר חי, ורוצה להיות חי וגם לא מדולדל ח"ו, וזהו הראש של גוף ואבר זה. וכמו"כ זהו הראש הכתר של דורנו זה.

שיחת ב' אייר ה'תש"י

Of course, all these elements of Chassidus are accessible in our times; they stream to us through the Rebbe. Hence, in addition to the Rebbe's own innovations – in the knowledge of Toras HaChassidus and Darkei Hachas-

sidus, and expanded revelation of G-dliness in this world – he is also the one through whom all the innovations, directives and actions affected by all the preceding Rebbes (and, indeed, by the tzaddikim of all times) reach us.

In our current situation following Gimmel Tammuz, Al-mighty G-d has chosen that our leadership should be by means of “histalkus” and “Aliyah,” for undoubtedly the Rebbe continues to lead us and impact the world, etc.

It is precisely through our personal *hiskashrus* to him with *emunah* and *ahavah* – learning his Torah and walking in his pathways, etc. – that we can connect with the Al-mighty (as the verse, “וְבוֹ תִדְבְּקוּן” comes to teach that we cleave to G-d through attachment to *talmidei chachomim*). Only in this way can we receive all the inspirations generated by the tzaddikim and past leaders of Am Yisrael.

A present-day *chossid* whose spiritual inclinations and personal sensibilities lead him to understand *chassidus* and *avodas Hashem* in accordance with the path of an earlier Rebbe, may only truly attain it by understanding how the Rebbe expounded those teachings, and within the framework of the Rebbe’s own Torah, actions, and guidance.

To illustrate the point with a physical example: When the flow of a pipe is blocked, it may be redirected through a new pipe connected to the original pipe and through which the flow can now reach its destination. Likewise, when the new pipe becomes obstructed, the process is repeated – so that the flow of all the older pipes can only reach the destination by way of the newest one.

...A great Rebbe, נ"ע, received answers to his questions at Yechidus with his Rebbe – his Rebbe being [also] our Rebbe, but [his Rebbe] is our Rebbe through him [through our Rebbe]; when we are his Chassidim [of our Rebbe], through him we are Chassidim of his Rebbe, and thus his Rebbe is our Rebbe.

*Likutei Diburim, Sichas Simchas
Torah eve, 5691*

This is what the Rebbe meant in his *sicha* of 9 Kislev 5711, when he said that a *farbrengen* associated with a previous Rebbe – in this case the Mittler Rebbe – is a direct *pidyon nefesh* to that Rebbe. He added that this in no way contradicts the *hiskashrus* to our Rebbe, for this *hiskashrus* is to the Mittler

Rebbe as embodied in the Rebbe who is the Nosi of our generation; i.e. the way the Mittler Rebbe is expressed through our Rebbe.

One can say that the Rebbe's repeated emphasis on his Rebbe as נשיא "דורנו" is to reinforce this point, that all the inspiration we continue to receive is through the leader of our generation. (This is the way the Rebbe perceived it, and he was always in the presence of his Rebbe.)

Hence, we assert accordingly: The Rebbe is the Nosi of our generation until the Golus ends with the arrival of Moshiach Tzidkeinu, speedily and in our times, Amen!

"In addition to the aforementioned inyan that begins from the moment of the histalkus – there is an additional inyan when twenty years has passed (as will be discussed) ... Now, since there is a general principle in Torah law which follows that we 'ascend in kedushah and do not descend,' ח"ו, it is inconceivable that the inyan, "and he judged Israel"(Hebrew) continues only in the first twenty years after the histalkus, and no further."

"In Shimshon's case, there is no question or problem as to why it says that this inyan continued [only] twenty years – because afterward began the era of the judge who followed him; and since 'one reign does not interfere with another,' the period of Shimshon's reign as a judge had to cease.

In our case, however, where we are speaking of a Nossi in Israel whom none can replace – it is understood that the inyan continues even after twenty years has passed also, and continues, ascent after ascent – "ascending in kedushah."(Hebrew)

Sicha Yud Shevat, 5730 – Sichos Kodesh, p. 415

CHAPTER 14

The Seventh Generation

There are those who have never been with the Rebbe. Others have actually seen the Rebbe, not just once but numerous times, yet they remained unaffected. This, for all intents and purposes, means they were never actually with the Rebbe at all. "זיי" They did not grasp it. "ה אבן ניט דערהערט" They merely imagine they saw the Rebbe, which enables them now to think that the opportunity is lost.

This is what the lesson of Pesach Sheni is about. Whoever did not make the first Pesach sacrifice – even if this was their own fault ("לכם") – can repair the past by means of the Pesach Sheni. Likewise those who have thus far been oblivious and lacking in feeling, etc., can henceforth recognize and feel ("דערהערן") thereby amending the past.

The reason for this, as stated, is that "the Rebbe is not alone, and the chassidim are not alone," and through the koach of the Rebbe which is found within the chassidim; now, too, they can recognize and feel, even if until now they had not.

ישנם כאלה שאף פעם לא היו אצל הרבי. ישנם גם כאלה שבפועל ממש ראו את הרבי, ולא רק פעם אחת אלא פעמים רבות, אבל לא נפעל אצלם דבר, כך, שלאמיתו של דבר לא היו אצל הרבי אף פעם, "זיי האָבן ניט דערהערט", ורק נדמה להם שראו את הרבי. וכיון שכן, יכולים לחשוב שעכשיו כבר אבוד.

על זה באה ההוראה מפסח שני - שגם אלה שלא הקריבו פסח ראשון, ואפילו אם הסיבה לכך היא באשמתם ("לכם"), יכולים לתקן את העבר ע"י הקרבת פסח שני, ועד"ז בנדו"ד, שגם אלה שעד עתה לא היתה אצלם הכרה והרגשה כ' יכולים מכאן ולהבא להכיר ולהרגיש ("דערהערן"), ועי"ז לתקן גם את העבר.

וטעם הדבר - כאמור - שהרבי אינו מבודד וחסידים אינם מבודדים, ומצד הכח של הרבי שנמצא אצל החסידים, יכולים גם עתה להכיר ולהרגיש, ואפילו אם עד עתה לא הכירו והרגישו.

משיחת מוצאי פסח שני תש"י - תו"מ עמ' 50

In our generation, the seventh and final generation of the *golus* and the first generation of the *geulah* – speedily in our time – the Al-mighty desires that the conduct of the Jewish people and the impact of our leaders on the

world (both spiritually, in strengthening us to serve G-d, overcome challenges, etc., and materially, in bestowing blessings for sustenance and prosperity) to be in a manner of their *histalkus* from our midst.

Thus, on the one hand, we are devastated because the Rebbe is not with us physically, and we are unable to see his saintly, radiant countenance exuding affection and bestowing great love on every single Jew. On the other hand, however, precisely because of *histalkus*, he has an even greater impact on whoever seeks him (both in seeking him to generate mercy and blessing and, more importantly, who seek him and want *hiskashrus* with him, as will be further elucidated).

In the past, when the “sun” of a new generation shone, the “sun” of the previous generation continued to shine and provide blessings from above – as our Sages say (of Moshe Rebbeinu), “מה להלן עומד ומשמש אף; ומשמש כאן עומד” like-wise, the Zohar (cited in Iggeres HaKodesh, ch. 27) states, אלמלא צלותא, דצדקייא בההוא עלמא לא

“מתקיימא עלמא עהה שעה חדא” (“If not for the prayers of tzadikim in that (higher) world, our world would not be sustained for even one moment”) – all the tzaddikim in the world above pray and affect our world through a new “צינור,” the leader of the new generation.

Presently, however, our generation remains entrusted to the Rebbe; this responsibility has neither changed nor been passed to anyone else. Without a doubt, the flow of sustenance and blessings are channeled “בשביל חנינא בני” – the Rebbe of this generation – through our *hiskashrus* to him, in all the

various ways previously described, "הנה כל הקרוב קרוב אליו קודם לברכה ברוחניות" ו"בגשמיות".

As mentioned earlier, the Rebbe has neither abandoned his flock nor his vineyard, the Kerem Chabad. Indeed, as in the past, all Am Yisroel are his flock to which he tends (as he so often declared the Nosi is responsible for all concerns of the generation), as we observed through his leadership and care for every community, and every individual, in every corner of the globe.

When the Rebbe was physically with us, there were those who doubted whether the Rebbe really "knew" them. Occasionally the Rebbe specifically made a point to bring to their awareness that he really does "know" them. It is no different today: There is no question that the Rebbe knows and recognizes all his chassidim, all who are bonded with him and, indeed, every individual in Klal Yisroel.

Moreover, as he himself said (in the *sichos* quoted below), the Rebbe's purpose is expressed through the lives, *hiskashrus*, and actions of those who conduct themselves in accord with his will, his Torah, and his holy teachings.

It is our obligation then (not to be ungrateful, ח"ו), to reciprocate in kind. To believe and understand that he is alive among us, to nurture and express our ahavah and dedication, etc., "כמים הפנים לפנים."

Even those who were not privileged to see him during his lifetime, or who were born after his histalkus – when they learn his Torah, with the sense "Torah" is from the term "hora'ah" ["instruction"], so that they fulfill his instructions – through this they become מקושרים (as the Ba'al Hahilulah explains in his letters and sichos). The inyan of *hiskashrus* is that first it is only the binding of two separate entities, but afterward, from the *hiskashrus* comes *devekus* [cleaving]; to the point that from the *devekus* comes his'achdus [unification], i.e. that this becomes his entire being! [continuing there at length].

Sicha Yud Shevat 5722 – Toras Menachem, p. 94

An individual asked the Rebbe in a letter, how can he have *hiskashrus* to him, since he does not know him personally (the questioner had never seen the Rebbe, and it appeared to him that the Rebbe had never seen

him either). The Rebbe answered, that hiskashrus is through learning his Torah and keeping his תקנות.

Sicha 19 Kislev 5711 – Toras Menachem, p. 126

Especially Those Who Never Saw, and Those Who Were Born Afterwards...

...This can be understood by prefacing an explanation of the verse, “And now your two sons who were born to you in the land of Egypt, until I came to you in Egypt, they are mine, Ephraim and Menasheh, shall be for me as Reuven and Shimon....”

That is a **reason and rationale** as to why they belong to Yaakov (“they are mine”), because they were born to Yosef “in the land of Egypt,” and further **“before I came to you in Egypt”** – therefore, “they are mine.”

In simple terms: Through the fact that, although they were born in Egypt and had grown up in an environment in which Yaakov was **not** present; and despite this, they behaved themselves as grandchildren of Yaakov; thus, they are **mine** – in this is expressed the true שלימות of Yaakov’s שליחות.

The true state of **“before I came to you in Egypt”** is seen in the manner of avodah of Ephraim, who shows that when we find ourselves in “the land of my affliction,” where the connection with Yaakov (“my father’s house”) is not readily apparent (on the surface) – despite this, he performs his avodah in such a way that he is recognizable as the grandchild of Yaakov.

Likkutei Sichos, Parshas Vayechi, v. 15, p. 435

Endeavoring to see the powers of the children that will be revealed later...

On Wednesday evening, 6 Tishrei 5750 – twenty-five years from the histalkus of his mother, the Rebbetzin Chana, A”H – after Ma’ariv the Rebbe delivered a sicha that lasted approximately half an hour. Afterwards, for four and a half hours, he distributed to each and everyone in attendance – men, women and children – an envelope containing: a piece of Lekach [honey cake]; a kuntres [pamphlet] with the ma’amar “Ushe’avtem mayim b’sosson” from the Tzemach Tzedek; the mich’tav k’loli issued for the occasion of Vov Tishrei; and

a dollar bill for tzedakah – as he said to each one, “Hob a zissen yahr” [“Have a sweet year”] or “L’shanah tovah u’mesukah” [“To a good and sweet year”].

On the following Shabbos, the Rebbe spoke at length regarding this distribution, and at the end he said:

This was given specifically into the hand of each and every individual – even to the children, in order that it should be each one’s property, including the children; they, too, can acquire things of their own. And so too, the endeavor was made to see each and every one, in order to see the powers that every Jew has, including the children; for they too possess powers that will be revealed later as they do and fulfill these [inyanim], both within themselves and in their influence on others; including (and in particular) – in “Hafotzos hamayonos” [“spreading the wellsprings” of Chassidus].

Regarding the personal counting of the Jewish people by Moshe and Aaron, the Ramban writes:

“... Coming before the master of the prophets (Moshe) and his holy brother (Aaron) and acquainting himself to them with his name, will gain him Merit and life ... for they will ‘lay their eyes’ on them favorably, they will besiege mercy for them.”

“Did you receive the letter yet? I already signed it!”

Once on the occasion of a Yechidus Klolis for Chassanim and Kallos as the Rebbe was distributing dollar bills to be given for Tzedakah, he stopped one Chosson and, after giving him the dollar and wishing him, “Blessing and success!” asked him: “Did you receive the letter yet? I already signed it.” The Rebbe was of course referring to the letter of blessing he customarily sent for weddings. Everyone present wondered what the Rebbe meant: that day, more than twenty Chassanim passed before the Rebbe, each of whom had received his own letter. Why did the Rebbe mention the letter to this Chosson in particular?

The chosson himself explained the back story:

Some days earlier, a group of Chassanim were discussing the Rebbe’s letter of blessing for the wedding. Some held that although the text of the letters was the same, as prepared by the Rebbe’s secretariat – nevertheless, when

the Rebbe signed them he put his entire essence into each one, granting the blessing detailed in the letter to each couple personally. Anyone, if he is a "P'nimi" [a focused and deeply invested person] performs even seemingly superficial actions truthfully, from deep within; how much more so the Rebbe, they reasoned without a doubt that he puts his entire essence into every detail of what he does.

This fellow reasoned that it was hard for him to believe that the Rebbe – with so much on his shoulders – even checked the name of the Chosson appearing on each of the letters; he simply signs each letter and immediately moves on to the next.

It was to *this* Chosson that the Rebbe said a few days later: "Did you receive the letter? **I already signed it!**"

The Gaon and Chossid, R. Yoel Kahan, relates that one time he had the opportunity to tell this story at a chassidische farbrengen. After the farbrengen, one of the participants approached him and said: "I know that is a true story. I am that Chosson!" ...

ישנם כאלה שחושבים שיש חילוק: קודם - הי' צריך לקיים את השליחות שהטיל עליו הרבי, כיון שהרבי הי' יכול לקראו ליחידות, או לכתוב לו מכתב: היתכן, שלחתי אותך בשליחות מסויימת ונתתי לך כחות, ולמה אינך מקיים את השליחות! ... אבל עכשיו - חושב לעצמו - יכול לעשות כרצונו.

על כך אומר הרבי שהחיים נצחיים הם, ובמילא, ישנם בתקופם כל עניני השליחות והכחות שניתנו על ידו, וגם עכשיו ממשיך לדרוש בכל התוקף ("מיט די זעלבע שטריינגקייט") אודות קיום השליחות ששלח כבר, וימשיך לשלוח!

- ישנם התמהים על דיבורים אלה. אבל, האמת היא, שמצינו בתנ"ך: "ויבוא אליו מכתב מאליהו הנביא" - כמה שנים אחרי שעלה בסערה השמימה! וא"כ, מהי התמיהה שגם עכשיו ימשיך הרבי לשלוח?! ... באיזה אופן להודיע - יש לרבי את הדרכים שלו, ואין אנו צריכים לדאוג באיזה אופן יודיע

הרבי, יכולים לסמוך עליו!...

...כל אחד ואחד מהתלמידים, מהמקושרים ומהחסידים צריך לידע שהוא מ"אנשי משה", וענין זה הוא לעד ולעולמי עולמים, לו ולדורותיו, עד ביאת משיח צדקנו.

ותיריה מזה - גם אלה שמקודם לא היתה להם שייכות אל הרבי, יכולים עתה להיות חסידים של הרבי. ונקודת הענין - שאין שינוי כלל בין קודם לעכשיו. - אם ישנו שינוי

ה"ז רק למעליותא, כמבואר באגה"ק שלאחרי ההסתלקות נקל יותר לקבל ההשפעהמחיי הצדיק, כיון שאינם בתוך כלי ולבוש גשמי. דוקא אלו שלא ראו, ושנולדו אח"כ □

משיחת י"ב תמוז תש"י - תו"מ עמ' 130

וכמו יעקב שהעמיד "זרעו בחיים" באותו מקום שבו "חנטו חנטייא" — בארץ מצרים, "במיטב הארץ .. בארץ גושן", ו"אין מקרא יוצא מידי פשוטו", שהיו להם מאכלים ומשקאות הטובים ביותר, וכל הדרוש עבור ה"הוצאה", בתים משלהם, צאן ובקר וכל שאר הענינים; ושם העמיד יעקב אבינו את "זרעו" שיהיו "בחיים" — לא בחיים כפי רצונו של פרעה, אלא בחיים שבהם יהי' ניכר שזהו "זרעו": כאן הולך בנו של יעקב, נכדו של יעקב ונינו של יעקב! אמנם, אימתי מתקיים העניין ד"זרעו בחיים", שאז "אף הוא בחיים" - הרי זה ע"י זרע זרעו...

משיחת י" שבט תשכ"ו - תו"מ עמ' 73

"But the Rebbe sees you..."

The story is told of an elderly man who regularly visited his wife who was stricken with Alzheimer's disease, and was extremely careful to keep his visits exactly to the schedule. On one occasion, when he was very pressed for time, they asked him: Why must you visit her every single day and be so punctual? She doesn't recognize you! He answered, "True, but I recognize her!"

The same is true in our case. Although we do not see the Rebbe with our physical eyes – both those who had the privilege to see the Rebbe as well as those born after Gimmel Tammuz – the Rebbe definitely sees us, guides us, concerns himself on our behalf, and showers us with goodness, kindness and blessings.

CHAPTER 15

The Darkness Before Dawn

Just as in the Exodus from Egypt, the children born into slavery תחילה הם הכירוהו (they recognized Him first), so too in the future revelation, it will be the children born into the hardship of the bitter exile – in the greatest darkness – who will be first to recognize Hashem. It is well-known that before dawn, the darkness is especially intense, and there is an overwhelming desire to sleep. But it will be the children specifically who will recognize the Geulah first, תחילה הכירוהו – as it is written, מפי עוללים ויונקים יסדת עוז.

וכשם שביציאת מצרים "הם הכירוהו תחלה", הילדים שנולדו בשיעבוד מצרים - כמו"כ בהגילוי דלעתיד, שהילדים שנולדו בקושי הגלות המר, בתכלית החושך, כידוע שקודם עלות השחר נעשה החושך גדול יותר ויש חשק גדול יותר לישון - הנה אצלם דוקא יהי "הכירוהו תחלה", כמו שכתוב "מפי עוללים ויונקים יסדת עוז".

משחת ש"פ בראשית תשי"ז - תו"מ עמ'
134

Together with all that has been said regarding ותיר מבחיויה and הוא בחיים etc., the painful truth of our personal and global situation is that we are bereft of the Rebbe's physical presence. We do not see his saintly countenance, and we no longer hear his holy voice delivering words of encouragement that awaken and inspire. And no one "knows right from left."

Where is that space in which every Jew – regardless of where he is or what his situation may be – can feel secure, accepted with warmth and love, and from which he leaves with a clear sense of direction fortified by blessing?

So, too, in larger matters, there is no one to render a direct and true judgment, with integrity and strength. The entire world is lost, like sheep without a shepherd. We feel this, both individually and collectively, whether in material concerns of livelihood or spiritual matters.

Therefore, whether out of desire to see our Rebbe's holy countenance, or

because the Rebbe himself writes that our situation and that of the world at large is one of “doubled and redoubled darkness;” or that we lack all the aforementioned, with no one to help or on whom to rely on – it is incumbent on us to express our yearning, our desire to be with the Rebbe, to be acutely aware of the painful fact that our current situation is intolerable.

So our current reality is the confluence of two opposite extremes: the Rebbe continues his efforts and influence, but Hashem wants us to achieve the ultimate goal of Geulah through our own intense efforts by means of the tremendous powers granted us through the Rebbe’s prayers and blessings. For he has not abandoned his flock, and he still stands, persisting in his pleas for mercy on behalf of all of us and our families.

In preparing for the true and complete Geulah, we are expected to consider the current situation is unbearable; that we shout with all our might “!עד מתי?” and that we plead for the arrival of Moshiach from the depths of our being, so that ‘גילה כבוד ה' וימלא כבודו את כל הארץ’.

Notwithstanding the great elevation on the day of the histalkus – since with regard to physical life there is the inyan of סילוק, etc., there remains an undesirable “element” (therefore, there has to be an inyan of fasting, etc.)

Likutei Sichos, v. 26, p. 9

The truth is, as explained in Iggeres haKodesh, that after the histalkus “he is more present,” for even during his physical lifetime in this world, his life is primarily his “spiritual life, which are faith, awe, and love;” just like when the Tzaddik was alive on earth, these three midos were within their vessel and garment in physical space, which is the aspect of the soul as it is connected to his body” - which is not the case after the histalkus. However, this is the truth; to our eyes, however, it is an inyan of histalkus...”

Sicha second day of Shavuos 5714 – Toras Menachem, p. 31

The Rebbe explains that “אסתלק יקרא דקוב"ה” refers to a revelation of an extremely lofty level of light, the dimension of light that transcends all worlds. The revelation of this light is referred to as *histalkus*, because it is in a state of loftiness. And from this we can understand the idea of the Rebbe’s “histalkus.”

“...Nevertheless, we want – and need – the Rebbe in plain terms [in our world], למטה מעשרה טפחים...”

The Rebbe (Rashab's) father, the Rebbe Maharash – asked his father, the Tzemach Tzedek, regarding the year that had been identified with as a “ketz”: How is it possible that Moshiach has not come? To which he answered: But the Likutei Torah was printed!

In response the Rebbe Maharash told his father, the Tzemach Tzedek: But we want – and need – Moshiach practically, למטה מעשרה טפחים!

Sicha Tetzaveh 5710 – Toras Menachem, p. 18

ולהעיר מהשינוי באמירת אמן בברכת החודש דהש"ץ - שלאחרי התיבות "לחיים ולש" לום", וכן לאחרי התיבות "לששון ולשמחה", עונים מיד "אמן", משא"כ לאחרי התיבות "לישועה ולנחמה" אין עונים מיד "אמן", אלא הש"ץ צריך לעורר ("מינטערן") ולהכריז "ונאמר אמן", ורק אז עונים אמן.

ויש לומר הרמז בזה - שהברכות הראשונות, "לחיים ולשלום לששון ולשמחה", שאינם אלא טוב הנראה והנגלה, עונים מיד אמן, משא"כ הברכה "לישועה ולנחמה", כיון שבאה לאחרי צער ויגון, הרי, אף ש"מפי עליון לא תצא הרעות, מ"מ, מעצמו, "פון זיך אליין", "ענטפערט זיך ניט קיין אמן" [אין הוא עונה אמן]... ויש צורך בהתעוררות מיוחדת שיהי' "ונאמר אמן".

ועד"ז בנוגע לענין ההסתלקות: אף שיודעים אנו שההסתלקות הו"ע של עילוי אצל כ"ק מו"ח אדמו"ר, וכידוע מאמר הבעש"ט שהי' יכול לעלות בסערה השמימה, אלא שרצונו הי' לבוא להעילוי ד"אל עפר תשוב, ויתירה מזה, שהעילוי הוא לא רק בשבילו, אלא גם בשבילנו (דאל"כ, בודאי לא הי' מסכים לכך), מ"מ, כיון שבגלוי ה"ז ענין הפכי, "ענטפערט זיך ניט קיין אמן"...

(וסיים כ"ק אדמו"ר שליט"א): "ונאמר אמן" - כאשר כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ יבוא ויוליכנו לקראת משיח צדקנו, בקרוב ממש, במהרה בימינו אמן.

משיחת ש"פ שלח תש"י - תר"מ עמ' 113

CHAPTER 16

Moshiach

This is what is expected of each of us in the seventh generation, דכל השביעיין חביבין, even if being part of the seventh generation is not by our choosing, and there are matters that may not be to our liking, nevertheless all who are of the seventh generation are beloved, as we find ourselves בעקבתא דמשיחא – at its very conclusion – and are tasked with completing the [process of] drawing down of the Shechinah – even more, the very essence of the Shechinah, עיקר שכינה – specifically into this lowest realm...

This is the inner Kavanah in the descending chain of spiritual worlds; and of the [descent caused by] the first sin and [the process of] its repair; as well as of the הסתלקות of the Tzadikim – all in order to “reveal the Glory of the Holy One, Blessed is He.”

And when He takes us out of the Exile “with an exalted Hand [so that ultimately it will bring about to],” “and there (will be) light for all of Israel in their dwellings,” “then Moshe and the Children of Israel will sing” ... “G-d will reign forever and ever.”

והנה זה תובעים מכאו"א מאתנו דור השביעי, דכל השביעיין חביבין, דעם היות שזה שאנחנו בדרך השביעי הוא לא עפ"י בחירתנו ולא ע"י עבודתנו, ובכמה ענינים אפשר שלא כפי רצוננו, מ"מ הנה כל השביעיין חביבין, שנמצאים אנחנו בעקבתא דמשיחא, בסיומא דעקבתא, והעבודה - לגמור המשכת השכינה, ולא רק שכינה כ"א עיקר שכינה, ובתחתונים דוקא...

וזהו פנימיות הכוונה של ירידת והשתלשלות העולמות וענין החטא ותיקונו וענין סילוקן של צדיקים שע"ז יהי' אסתלק יקרא דקב"ה. וכשיוציאנו מהגלות ביד רמה ולכל בני ישראל יהי' אור במושבותם יהי' "אז ישיר משה ובנ"י" "הוי ימלוך לעולם ועד."

מאמר ד"ה באתי לגנו תשי"א - תו"מ
עמ' 265

From the start of his leadership the Rebbe emphatically declared our generation's task is to complete the work begun at Sinai, which is the very purpose of creation – namely, to draw the Shechinah into this world, and to make it a fitting dwelling place for the Holy One, Blessed be He. Each and every one of us is duty-bound toward this objective.

Over the course of forty years, the Rebbe invested all his energies to plough, plant, nurture, and develop the Kerem Chabad, through his unwavering physical and emotional efforts to broaden and deepen Toras haChassidus; to open eyes that were blind to עבודת פנימית; to reveal wondrous insights in a manner that made them accessible to everyone. He toiled relentlessly to enlist the K'hal Adas HaChassidim and Klal Yisrael to dedicate themselves toward the objective he declared as the צו השעה: to leave their personal and spiritual comfort zones in order to bring Jews – no matter their location or status – closer to our Heavenly Father, and to disseminate Elokus throughout the world.

The very idea of such an undertaking was far beyond conventional thinking – even for the chassidim. Rather than shock their system with an idea for which they were unprepared, however, the Rebbe enabled them to accommodate to this vision gradually, as he fostered their Torah study and ritual observance, all the while engaging them with enthusiastic vigor in drawing Jews closer to Yiddishkeit.

Despite his consuming passion and the global scope of his objective, the Rebbe advanced slowly and methodically. He educated his chassidim and the Jewish world gradually – mitzvah by mitzvah, campaign by campaign. He stressed the value of even an isolated mitzvah that one single individual may do, as well as the connection of each mitzvah to its appointed time. He dispatched his emissaries – shliach after shliach, to community after community – to aid Jews and awaken the Jewish spark. To promote connection to Jewish spiritual values and to fortify consciousness of the vitality of a Torah life according to G-d's will.

The Rebbe exercised remarkable restraint and patience: striving for many years, investing much effort, and directing many resources to the desired end goal. Yet he kept his personal longing to himself for the benefit of those he was nurturing; enabling them in the course of time to appreciate their ultimate purpose here on earth.

During these years, the world experienced tremendous transformation; both the Jewish world and the world at large. Following the Shoah, the state of the Jewish world was precarious.

The Rebbe lifted it off the ground: awakening, encouraging, and infusing it

with hope – through his own Torah and prayer, and the shluchim through whom he transformed the state of Judaism across the globe. So too, society at large has changed for the better, thanks to the steps he undertook to illuminate the world. Even before Gimmel Tammuz there was hardly a place in the world that fundamentally opposed monotheism. Moreover, countries that had once objected to G-dliness have become enablers and supporters. (Still, until the time of "ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ" is attained, it is "באופן ש"לגרמייהו עבדין".)

Today, humanity in general, and the Rebbe's students and Chassidim in particular, now understand that every part of the world is interconnected and interdependent. The entire world is now heading toward a unified purpose which makes it incumbent on us all to place our personal concerns aside and concern ourselves with efforts on behalf of the entire world. As the Rebbe explained, this awareness stems from the state of the world – as scientific and technological breakthroughs clearly demonstrate that the entire world is one, and that the activity of each respective part impacts its totality. This is all due to the revelation of the light of Chassidus – whose essence is the unity of G-d and the unity of all Israel.

Although we may still be narrow mindedly preoccupied with our own private concerns, the Rebbe's relentless education has impacted our thinking on some level and we all feel responsibility for humanity at large on some level.

ועד - כפי שדובר ועוררו כמה פעמים לאחרונה - שע"פ הודעת כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, כבר סיימו את כל ההכנות לגאולה, וכעת צריכים רק להמשיך את הגאולה בפועל בגשמיות ותומריות העולם (חומריות שנעשית מגשמיות), בגלוי לעיני בשר,

[כי למרות תוקף העבודה של בני" בגלות, ואפילו כפי שהם נמצאים בגלות במצב של גאולה רוחנית, הרי עדיין אין זו השלימות של הגאולה בפשטות, בגלוי ממש בעוה"ז הגשמי; ישנם עדיין כל ההגבלות דגלות, "בנים שגלו מעל שולחן אביהם"; כולל - זה שבני" הינם בתקופה זו כ"עגונה" ר"ל, שבעלה (הקב"ה) הלך למדינת הים לאחר האירוסין (ביצי"מ), ועד שיהיו הנישואין בגאולה האמיתית והשלימה].

היום צריך רק לפקוח את העיניים, ואז יראו איך שכל העולם תובע שכל יהודי כבר יהי בהמעמד ומצב דגאולה האמיתית והשלימה.

משיחת ש"פ ויגש תשנ"ב - תו"מ עמ' 74

כמדובר לעיל, איז ע"י סיום הספר תורה אראפגענומען געווארן דער ענין פון "מחוסר מעשה" בהנוגע צו נתינת כח פון נשיא דורנו, וואס איצטער דארף יעדערער משלים זיין די פכים קטנים וואס ער דארף פארענדיקן, כדי מ'זאל מבטל זיין דעם גלות, וואס דעמאלט וועט מען ארויסגיין בשמחה ובטוב לבב לקבל פני משיח צדקנו.

משיחת עש"ק פ' בא ט' שבט תש"ל - שיחות קודש עמ' 377

CHAPTER 17

The World Is Ready For Moshiach

The inyan of the geulah: within each and every Jew there is a spark of Moshiach – the yechidah, [the essence of his Neshomo] through which one is תופס בעצם כולו (grasps the essence in its entirety) etc.

This spark can and needs to be revealed, first and foremost with regard to the Jew's own being; to permeate all of his ten faculties, etc.; additionally, to affect the entire world, "to cause His Name to dwell there," that it should be prepared and fit to fulfill the prophetic promise, "the glory of Hashem shall be revealed, and all flesh shall see, etc."

ענין הגאולה: אצל כאו"א מישראל יש ניצוץ משיח – בחי' יחידה, אשר על ידו תופס בעצם כולו כו'.

וניצוץ זה יכול וצריך לבוא באופן של התגלות, לכל לראש – בנוגע למציאותו של היהודי, לחדור בכל עשר כחות נפשו כו', ונוסף לזה – לפעול בעולם כולו, "לשכן שמו שם", שיהי' מוכן וראוי לקיום היעוד "ונגלה כבוד הוי' וראו כל בשר גו'".

משיחת ליל שמח"ת תשמ"ו – תרי"מ עמ' 349

In recent years – specifically on Purim 5747 the Rebbe revealed with a new clarity, the significance of the subject of Moshiach, and the mission that is demanded of us to make it happen.

The core idea: Whereas in the past, each of us, everywhere, was expected to devote our energies – both concerning ourselves as well as reaching out to other Jews – to ensuring that G-dliness be present and Judaism, Torah, and mitzvos practiced; now, however, all of these efforts should be permeated with the intent of לתקן עולם במלכות ש-ד-י.

The Rebbe added: Until now, this mission has been the domain of the leaders of the Jewish people. (And this is understandable, since in the final analysis we are narrow minded, preoccupied with our own mundane matters. This is true even regarding prominent individuals. For "a person is close to

himself” and is concerned primarily with his own needs. This applies even to needs that are of a spiritual nature. [See Tanya ch. 41 – that only one who is on a very exalted level, like “a son exerting himself on behalf of his father or mother, etc.”, can truly desire to affect “ה ושכינתיה קוב” ליהודא, i.e., that his fulfillment of Torah and Mitzvos is not even intended to bind his soul to G-d, but rather only for the sake of pleasing G-d; only these tzadikim concern themselves with the task of bringing moshiach]].

However, since the *hiskashrus* is not as it should be, the individual, the solitary limb, cannot excuse itself by arguing that the “head” (i.e., the Rebbe) deals with this matter (and the individual does his part as a limb, a part of the total body whose head is engaged in the “matters of the head”). Rather, now it is incumbent on each of us for this awareness to permeate our being, and that we engage in this energetically.

If at all other times our longing for the coming of Moshiach was one detail among many – and the blessing of “את צמח דוד” עבדך מהרה תצמיח was merely one of the blessings in the Amidah; henceforth, particular emphasis must be placed on this matter; to plead and demand with all our hearts for קרן המשיח and to make sure all our work is imbued with this aspiration.

The following analogy can possibly explain the Rebbe’s statement that since the inyan of *hiskashrus* is not as it should be, “then the issue is given over to each and every Jew.” The citizens of a country have various communal concerns ranging from waste collection, street-cleaning, functioning street lamps, etc., to larger concerns like national security. Each of these necessities requires experts in that field and the tools and vehicles necessary to accomplish their respective tasks, such as weaponry for national defense, and so on.

Under normal circumstances it is impossible and inappropriate for each individual citizen to concern himself with every detail of these community needs. Therefore, the citizens elect representatives to lead the city and country, while the community pays taxes to fund all the communal needs. In this way, the individual citizen can focus on his own personal matters; and through paying his taxes support the government and those who stand at the head of the city and the country. The elected leaders assume responsibility to provide the communal needs the individuals are unable to provide for themselves.

These were the Rebbe's words during the sicha of Purim 5747:

The Gemara, (at the time,) declared; "all the קיצין have ended, and the (fulfillment of this) matter is dependent only on תשובה."

"...However, learning about this had been just an occasional thing, until the Rebbe, the nosi of our generation, came and announced, storming: *"Immediate teshuvah, immediate Redemption!"* He ordered this message be printed and widely distributed and promoted. And although he encountered difficulties (I don't want to use stronger terminology, although he endured much more than mere "difficulties"), nevertheless the Rebbe persisted in making this announcement, and ordered it to be published so that it would remain for generations to come after him. Even today, this remains in print; one need only take the volume from the shelf and read it again (not merely as a review of old material. If the words of tzaddikim endure forever, how much more so something so fundamental that the Rebbe personally ordered it to be published....")

If, however, the citizens decide not to pay taxes as they should, every individual will be forced to do each one of these tasks for themselves, such as waste removal and defending their homes with their own weapons.

The analogy is obvious. "To bring to the days of Moshiach" is the obligation of every individual Jew. However, as the Jewish people are a single whole and unified "body," the responsibility for this "communal concern" was primarily on the "head" – the נשיא of the generation, whose entire being is focused on the concerns of Klal Yisroel and the fundamental purpose of לעשות לו ית' However, when our hiskashrus and connection to the נשיא is lacking – then the personal obligation falls on each individual to concern himself directly with bringing Moshiach and completing the purpose of the world's creation. This then is like a country whose citizens stopped paying taxes – without thinking of the indispensable necessity to contribute their portion to the country's conduct through the appointed leader standing at its head. In that case, each individual must now assume direct responsibility for his own existence and achieve his ultimate purpose.

The subject of the קיצין can be found in numerous seforim – starting with R' Saadia Gaon, as well as Rambam, and the “Megilas Hamegillah,” and subsequently a קץ also appeared in the name of the Alter Rebbe, and a “shturem” [a significant issue] is made of this. There are even sichos that have been printed in our time (while others remained in manuscript or reproduced in several copies.) There are קיצין starting with the קץ told by the Rebbe Rashab in 5666 (and others, as referenced numerous times), up to the קץ published in the הקריאה והקדושה of 5703, 5704, etc.

Now, although clearly many years passed from כלו כלל the time of the Gemara until the Rebbe's declaration during the farbrengen when he announced the קץ for that year – nevertheless, the issue remained only with those who were present at that farbrengen or those who received a copy of that sicha. Subsequently, the subject was not really discussed for decades, until the Rebbe, the leader of our generation, thundered “*Immediate teshuvah, immediate Redemption!*”

The emphasis was on dissemination in print – as the Rebbe himself (elsewhere) revealed the Tzemach Tzedek's dictum, “*what is in print is for generations,*” and with this, hinted at the endurance of the printed word – even after his earthly life!

From all this, it is understood that all the קיצין that were stated in all the generations – starting with the era of the Gemara up to the previously-mentioned קץ which was declared, and put in print, by the Rebbe, the nasi of our generation – they were not intended for their own times alone, but rather that this issue is valid for all the generations to come. If so, the remaining question only becomes stronger and stronger: עד מתי שטורעמ'דיקער?!

The core conundrum is that we are discussing the קץ that was announced by the leader of our generation, and decades have gone by since then!

And so I have sought a possible explanation; the only explanation I found is that from here on, the matter is handed over from "הנשיא הוא הכל" ה"ה" to "כל", i.e., to each and every Jew.

In other words: As long as “the leader was everything” and all the people of the generation were devoted to him, etc., one could legitimately get away with saying that this was the concern of the leader of the generation himself. However, since in fact Moshiach has not yet arrived, and לאחר ירידת הדורות,

when we are in a state of "אכשור דרא בתמיה", and ביחד עם זה הולכים ומתקרבים, and "לזמן בעתה" ו"אחישה". It is now critically important to involve ourselves in this – for the matter has been entrusted to every single Jew.

Practically speaking, this should be promoted with great strength and energy, so that it is brought to the attention of each and every Jew – that one single act, one single utterance, one singular thought, can bring salvation and redeem the world, as the Rambam rules in Halachah.

It must be added and emphasized, that we are now poised in the time of the "heels of Moshiach," and most specifically, in the very 'heels of the heels' of Moshiach. Even if, until now, one could have been יוצא with the עבודה of נשיא דורנו – since decades have already passed since then, clearly the one thing that has yet to be done is to make every single Jew aware that this הלכה of the Rambam is now everyone's personal responsibility!

Accordingly, it is understood why there is no option – and we must speak out again and again, and shout non-stop about the קיצין, about the era of Moshiach in all its details, so that the עיקר should be known: namely, that this is not just something discussed in books, etc. – rather it is an explicit halachah pertinent to every man, woman, and child, and all of them together (to use the Megillah's expression "ביום אחד"), as one large congregation (לשון "קהל גדול" יחיד").

The coming of our Righteous Moshiach is understandably connected to a change in the state of the world. And as discussed earlier, since it is obvious that there was already a change in the world – and yet he has still not come – it reinforces that which was already stated, that it has now become the personal responsibility of each individual to perform any action to hasten the Redemption.

Due to the importance of this matter, we must promote its awareness. Hence it is proper and worthwhile that every Jewish gathering should be an opportunity to urge and arouse, saying:

Attention Jews! If each one of us were to add a single deed, and especially if done by three Jews together, that could be the finishing touch before the true and complete Redemption.

As stated previously, after investigation and tireless effort, this is the only

explanation and sufficient clarification of the overriding question: "How is it possible?" and "Until when?!...."

For the completion of the aforementioned, one more thing should be added in order to fortify what has been said - with the following introduction:

מובן וגם פשוט שכל הדיבור בענין זה איננו כדי להתוודות או להתנצל וכו' וכו', או לספר מה קורה בחדרי נפשו של אדם פרטי וכו"ב, וברור שלשם כך אין לקחת מזמנם של כו"כ יהודים, ובודאי אין הכוונה לענינים כגון דא, אלא אך ורק בנוגע לפירסום ההלכה הנ"ל בנוגע לפועל - אשר מעתה צריכים כל אחד ואחת לדעת שעליו בפרט מוטל להביא את משיח צדקנו ואת הגאולה האמיתית והשלימה, ו"לא רחוקה היא לא בשמים היא גו' ולא מעבר לים היא", אלא מדובר ב"מעשה אחד", דיבור אחד או אפילו מחשבה אחת, כמדובר לעיל בארוכה.

ולאחרי הקדמה זו נבוא לבאר ענין כללי שמדגיש עוד יותר את מצב העולם בזמננו, ועפ"ז יובן עד כמה האמור לעיל שייך לכל אחד ואחת, ואפילו, להבדיל, לאינם יהודים, כדלקמן.

בזמננו מתרחשים בעולם דברים מבהילים (כפי שכבר דובר פעם, אבל עתה המצב מבהיל הרבה יותר) - הן לטוב והן למוטב.

ובפרטיות - החל מענין המחלוקת - בימינו רואים מחלוקת גם בין שנים, או שלשה, יהודים כאלו שמעולם לא ה' אפשר לשער שתהי' ביניהם מחלוקת; זהו היפך ענינם והיפך כל הענינים השייכים אליהם, ולפתע - פרצה ביניהם מחלוקת, ואפילו מלבישים את זה ב"לשם שמים" כו', ואין להאריך בדבר המבהיל.

ועד"ז לאידך גיסא - בצד הטוב - בתקופתנו ישנם עניני צדקה וגמילות חסדים, ופעולות של חסד ואהבת ישראל, אהבת איש לרעהו ואשה לרעותה, וכו"ב - במידה כזו שלא שיערו לפני זה שאיש פלוני, או אשה פלונית היו שייכים לזה, היינו לנתינה לצדקה בשיעור גדול כל כך או מסירות-נפש גדולה לטובת יהודי אחר (ואפילו אדם אחר כו'), ואין להאריך בדבר שכל הרוצה להתבונן בזה יראה את זה בחייו הפרטיים, ובסביבתו הפרטית, לא רק פעם אחת, אלא פעמים רבות.

וכאמור - במדה גדולה ביותר, שהרי יש בידינו סיפורים מדורות שעברו, ובכל הדורות היתה בבני ישראל תורה, עבודה וגמ"ח ובנדו"ד - צדקה וגמ"ח, ובפרט במדינה הזו, אבל עדיין לא הגיעו למדה רבה כמו בזמננו.

וכן בנוגע לענין התורה - דוקא בדורות הכי אחרונים נתחדשו חידושי תורה כאלו שלא שיערו אודותם ולא נזכרו כמותם בספרי הדורות הקודמים, ועד כדי כך שאופן הלימוד בזמננו הוא באופן מיוחד ואומרים שזוהי דרך חדשה ומייחסים אותה לפלוני כו', ומובן, שמכיון שהדבר התקבל ע"כ כו"כ מבני ישראל ודאי שזהו בכלל "מה שתלמיד ותיק עתיד

לחדש", ואם כן, הרי זה כבר "ניתן למשה מסיני", אלא ש"את הכל עשה יפה בעתו", ועכשיו הגיע הזמן לחידושים ע"פ דרך זו, שלא שיערו אודותה בדורות הקודמים...

כאמור, השינוי הוא הן לצד הטוב, והן להיפך:

בין הסימנים שנמנו אודות תקופת הגאולה נזכר הענין ד"מלכיות מתגרות זו בזו" (כמו פורט שם בפרטי פרטיות), אבל בימינו אלה המצב בענין זה הוא באופן שלא שיערו כלל, ובאכזריות שלא בערך, כפי שרואים בפועל, בכמה מדינות, בימים אלו ממש, ולא רק בשנים שלפני זה או בחדשים שלפני זה, אלא שאין שמים לב לזה כדבעי מפני שהמלחמות הם בצפון הרחוק או במזרח הרחוק וכיו"ב, אבל בכל אופן הרי מדובר במלחמת בין בני אדם,

...לפי כל הסימנים שנאמרו בסוף מסכת סוטה, זמננו הוא קרוב ל"אחרית הימים", קרוב עד כדי כך שלא שייך קרוב יותר, כיון שמעולם לא הי' קיום כל הסימנים בפועל כמו בימים אלו.

ובנוגע ל"אחרית הימים" (הזמן שבו יחולו שינויים בעולם ועד לשינוי עיקרי בנוגע לכל העולם כולו) מפורש בסוף דניאל: "יתבררו ויתלבנו ויצרפו הדברים"...

אבל כשיגיעו קרוב מאד ל"אחרית הימים" (וזהו אחד הסימנים העיקריים לזה) יהי' "יתבררו ויתלבנו ויצרפו רבים", רבים דוקא, היינו שלא מדובר בדבר שיקרה רק ליחיד, אלא זה יהי' המצב בנוגע ל"רבים" ועד לכל עניני העולם ממש (ולאו דוקא חוג מסוים דאנשים או נשים או אפילו עם מסויים וכיו"ב).

ומסיים - "והמשכילים יבינו":

"המשכילים" יתבוננו ויחקרו בטעם הבירור, הליבון והצירוף, היינו שלגבי ההבנה בדבר צ"ל "משכיל", אבל כדי לראות שכן היא המציאות בפועל (שבאחרית הימים "יבררו ויתלבנו ויצרפו" כל הדברים) אין צריך להיות "משכיל", וכאמור - כל הענינים

המבהילים האמורים לעיל, הן לטוב והן למוטב, הם דברים הנראים בעיני בשר.

ואפילו לעיני נפש הבהמית של אינו-יהודי, ועד שגם הם החלו, בשנים האחרונות דוקא, להרעיש אודות השינויים במצב העולם, הן לטוב והן למוטב".

כמה שבועות לאחר שיחה זו, בשיחת ש"פ ויקרא תשמ"ז, המשיך הרבי ואמר:

"...ובפרט שלאחרי זה עברו עוד כו"כ קיצין שנתפרשו ע"י גדולי ישראל האמיתיים, ולדוגמא: ה"קץ" שכתב הרמב"ם בא' מאגרותיו - בלשון צחה וברורה, דוגמת סגנונו בספר הי"ד (סגנון שהורגל בו, והרגל נעשה טבע - אפילו בעניני הרשות, ועאכו"כ בעניני תורה) - "יש אצלנו קבלה גדולה ונפלאה... שזה שאמר בלעם כעת יאמר ליעקב

ולישראל מה פעל א"ל. יש בו סוד, שמן העת ההיא יש לחשב כמנין שיש מששת ימי בראשית ועד אותה העת וכו". כפי שממשיך לבאר בפרטיות בנוגע למספר השנים.

וכמו כן ה"קץ" שכתב הרס"ג, ועד"ז עוד כו"כ קיצים שנתפרשו ע"י גדולי ישראל, כולל ה"קץ" שנתפרש ע"י אדמו"ר הזקן במאמרו הידוע בנוגע לשנת תר"ג, ועד ל"קץ" שנ" תפרש ע"י כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, בהכרזתו "לאלתר לתשובה לאלתר לגאולה", בשנת תש"ג.

ומאז, עברו עשיריות שנים, ועדיין לא בא!!

ומכיון שכן, מתחזקת ביותר וביותר שאלתו וטענתו של כאו"א מישראל: "עד מתי"?!... ובעצם, אין צורך בשאלתו וטענתו דכאו"א מישראל - מכיון שגדולי ישראל טוענים זאת! הרביים הנשיאים טוענים "עד מתי"! ולא רק בתור שאלה וטענה, אלא אדרבה - בתור עובדה קיימת ופס"ד ברור, מכיון שמראים על הלוח שכבר "כלו כל הקיצין"!

ולא עוד, אלא שענין זה נקבע בתורתם, חלק בתורה, ובמילא, טוענת התורה "עד מתי"!! ואין שום מענה ותירוץ לשאלה זו - מלבד הגאולה האמיתית והשלימה בפועל ממש..."

From that pivotal farbrengen the Rebbe intensified awareness and attention toward the coming of Moshiach. He pointed to the events of that time as signs indicating the imminent arrival of Moshiach. The Rebbe even said about himself that he was "obsessed" with Moshiach.

CHAPTER 18

28 Nissan 5751

Upon returning from the Ohel on 5751 כ"ח ניסן, the Rebbe delivered a *sicha* following Maariv. Toward the end of the *sicha* he raised his holy voice and stated (free translation):

“... Based on all the aforementioned, regarding the special emphasis on the idea of גאולה (particularly) at this time - a perplexity arises: How is it conceivable that after all that was done until now, Moshiach's coming has not yet materialized?! ... This is completely beyond comprehension!”

“Furthermore, since there are ten (and more) Jews congregated here, at an auspicious time as it relates to the גאולה; yet they do not cry out to affect the immediate coming of Moshiach, and they are unfazed by the fact that Moshiach may not come tonight, nor tomorrow, nor the day after, G-d forbid!!”

“And even when they shout עד מתי it is only out of obedience, etc.; if they truly meant it and would beseech and scream with true feeling, Moshiach would surely have come already!!”

“What more can I possibly do in order that all Jews should cry out and shout with true intent, and in turn affect the materialization of the coming of Moshiach - after all I have done until now that has been ineffective? [In the *sicha* the Rebbe used the expression, “all that I have done until now has been for naught.”] And the proof is in the fact that we still find ourselves in גלות, and more importantly that we still find ourselves in our internal גלות regarding our avodas Hashem.”

“The only thing that I can do is to hand the task over to you: Do everything within your power - actions in a manner of אורות דתוהו but within כלים דתיקון - to affect the coming of Moshiach immediately!”

“And may it be G-d’s will that there should finally be ten Jews who will insist that they must affect G-d’s will - and they will surely affect G-d’s response - as the *posuk* says "for they are a stiff-necked people (in a positive sense, and therefore) pardon our iniquity and our sins, and take us as Your own - to accomplish the true and final גאולה now ממש!"

“And in order to accelerate and hasten the process even more, I will begin with giving each one of you שליחות מצוה to give to צדקה, ‘and great is the mitzvah of tzedakah for it hastens the redemption.’

Now, I have done my part; from here onward do all that you can [to bring Moshiach].”

“And may it be G-d’s will, that one, two, or three from among you, will formulate a plan as to how and what to do - and most importantly - to actualize this plan and bring the complete and final גאולה to fruition, speedily, even immediately, good-heartedly and with joy.”

At the time, the Rebbe’s words baffled all chasidim. What did the Rebbe mean? What were they to do to bring Moshiach?

Many asked the Rebbe in writing for clarification and the Rebbe addressed this at the next Shabbos farbrengen and in subsequent farbrengens. These *sichos* focused on the need to intensify our Torah study and fulfillment of mitzvos; and especially, that each and every one of us should work to ingrain the rec-

THE CALL FOR PARTNERSHIP

In his opening statement, the Rebbe said, "I have done all that I could ... [now] I give it over to you to do all that you can – indeed, *oros d'tohu* (a kabbalistic term connoting immense energy), but [it should be] in *keilim d'tikkun* (contained in an orderly fashion) to bring *Moshiach*...."

In keeping with the Rebbe’s *modus operandi* of allowing and encouraging individual style and personal expression in the service of G-d, the call to join in the effort to bring Moshiach, inevitably there would be diverse ways with which people would go about doing this and how they would exhibit their desire for His coming.

To caution against inappropriate and out of line behavior, the Rebbe immediately added that, even though it is *oros d'tohu*, an enormous and unprecedented task, nevertheless it must be in *keilim d'tikkun*, i.e., in an orderly fashion. He cau-

ognition and awareness of the concept of Moshiach in our minds and hearts – through learning about Moshiach and גאולה and publicizing that we have already entered the era of Moshiach.

In many of the farbrengens – some of which are quoted here – the Rebbe emphasized that in calling on us to “open our eyes [to see that Moshiach is here]” and similar declarations, his intent was that we increase in learning Torah and observing mitzvos – including the mitzvah of ahavas Yisrael, etc.

Over the next eleven months – until the bitter day, כ"ז אדר, כ"ב – the Rebbe spoke about the coming of Moshiach with special emphasis and in very tangible terms that had never been heard before, articulating the theme that Moshiach is here and the *geulah* is palpable. In those farbrengens, he employed such expressions as, “He [Moshiach] is walking

into the room;” “The only thing left to be done is open our eyes;” “Moshiach is ready to reveal himself;” “The avodah of elevating the sparks has already been accomplished, the only thing left [to do] is greet Moshiach.”

Clearly, the Rebbe saw with his holy eyes that which we were unable to see. From his higher perspective, he saw that to the degree that it is possible, the material world has already been spiritually elevated. It has been brought to

tioned his audience that even though this campaign, by its very nature, is beyond their ordinary orientation, requiring enthusiasm and vigor, it must, however, be grounded and channeled in a traditional, balanced manner. The Rebbe specifically stressed that the same methods of the study of Torah and observance of mitzvos must be applied, but with an increased desire to affect the coming of Moshiach.

In the following eleven months, in every public talk when the Rebbe referred to the imminent Geulah, without exception, he stressed that the true significance of this realization is through translating it into increased diligence in the study of Torah and observance of mitzvos. However, he did so in the spirit of “I give it over to you” – everyone is invited to join in the campaign. Such all-inclusiveness will inevitably result in some errors derived from varying modes of personal expression. Eventually, however, regardless of individual perceptions, everyone will come to realize that the desire for Moshiach must be matched by action of Torah and mitzvos, in the way the Rebbe taught then, and throughout the years.

a state in which and pure G-dly light can be revealed and is ready to express its G-dly existence immediately with the arrival of Moshiach.

In other words: The "end of days" has already begun and, to quote [Moshiach himself in] Yalkut Shimoni, "The time of your redemption has arrived."

To the Rebbe, this reality was so apparent that he often wondered aloud why it was that Moshiach had not yet arrived. He concluded that the only explanation possible was that greater effort on our part is required to affect the refinement necessary to experience this reality, on two fronts: applying renewed energy in Torah and mitzvos, and working to permeate all our avodah with the kavanah of affecting dira b'tachtonim, which will be fulfilled with the coming of Moshiach.

...These events are a preparation and foretaste of what is to come in the future redemption, but are not the beginning – nor even the beginning of the beginning – of the redemption. For even the beginning of the beginning of גאולה will happen through Moshiach himself.

שיחת ש"פ וירא תנש"א

מאחר שכבר עומדים לאחרי כל הענינים, והגאולה עדיין לא באה - דבר נכון ביותר הוא לעסוק בענין של "פרסומי ניסא", לפרסם אצל עצמו ואצל הזולת, ובכל מקום ומקום - את הניסים שהקב"ה עושה עימנו, מתוך ידיעה שבזה קשורה הגאולה האמיתית והשלימה!

משיחת ש"פ וישב תשנ"ב - תרי"מ עמ' 408

(ההכנה לימות המשיח היא -) כולל על ידי שמחזקים ומוסיפים בלימוד ספר משנה תורה להרמב"ם, כולל - על ידי ההשתתפות (או להוסיף חיזוק בזה אם משתתף כבר) בלימוד הרמב"ם דכמה וכמה מבני ישראל, ג' פרקים ליום, או פרק א' ליום, או ספר המצוות, ובפרט - בספר הרמב"ם עצמו - הלכות מלך המשיח, בשני הפרטים האחרונים הדלכות מלכים בסיום ספר משנה תורה, ונוסף ללימודו בזה, להשפיע גם על עוד מבני ישראל מסביבתו, אנשים נשים וטף, באופן ד"העמידו תלמידים הרבה", ומהם יראו וכן יעשו רבים.

משיחת ש"פ שמות תשנ"ב - תו"מ עמ' 107

ע"י לימוד התורה בכלל, ובפרט פנימיות התורה, כפי שנתגלתה בתורת החסידות, כולל ע"י המסתכל בפני הרב, במאור פניו (חכמת אדם תאיר פניו), שזה מוסיף בהבנת הלימוד, נעשה כלי לגילוי אלוקות בעולם, כולל גילוי כח הפועל בנפעל באופן של ראי, ועוד יותר גילוי כח העצמות ביש הנברא.

משיחת ש"פ אמור תנש"א - תו"מ עמ' 227א

הקב"ה זקוק (כביכול) להשתתפותו של כל יהודי, ודווקא בתור נשמה בגוף שע"י מעשינו ועבודתנו באה הגאולה, וצריך שיסכים וירצה ויכריז שלא רק ש"הגיע זמן גאולתכם" אלא שישנה כבר הגאולה בפשטות.

משיחת כ"ח סיון תנש"א - תו"מ עמ' 385

תוכן העבודה בזמן הזה "להביא לימות המשיח", אשר עבודה זו קשורה עם "הלכות מלכים ומלחמותיהם", עם ה"מלחמת הוי"ו" שמישה נלחם - וילחם מלחמות הוי"ו וינצח, מלחמה זו יש בדוגמתה בעבודת כאו"א, במלחמתו עם היצר להפכו לקדושה, ועד לתכלית השלימות "ד"בכל לבבך בשני יצריך" - שהנצחון ע"ז הוא ע"י וכח המשיח שבכאו"א מישראל, בחי' היחידה שבנפש, שהיא ניצוץ מהיחידה הכללית, נשמת דוד מלכא משיחא, ולא רק שישנה בשלימות, אלא שבכאו"א מישראל לגלות תומ"י, ע"י שהוא מחליט החלטה תקיפה ביותר, בתקיפות השייכה אך ורק מצד בחי' היחידה שבנפשו, אשר ע"י מתגלית בחי' היחידה שבו! ועי"ז מתגלית בחי' היחידה הכללית, נשמתו של משיח צדקנו, תיכף ומיד ממש, בהגאולה האמיתית והשלימה.

שיחת ש"פ תולדות תשנ"ב

ולא מיבעי בתחלת זמן הגלות ... אלא גם לאחרי זה - אפילו בעומק הגלות - מאיר בכל התוקף והגילוי הכתר דקרני ההוד בבנ".

זה נמצא בגלוי יותר ב"מאן מלכי רבנן", ה"שופטיך" ו"וועציך" בכל דור ודור, עד לדורנו זה, החל מכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, כהכנה ל"ואשיבה שופטיך כבראשונה ויועציך כבתחילה" (ישעי' א, כו. וראה בארוכה שיחת ש"פ שופטים תנש"א), ובראשם - מלך המשיח, "וירם קרן משיחו", והוא יחזיר "מלכות בית דוד ליושנה ולממשלה הראשונה ובונה המקדש ומקבץ נדחי ישראל, וחוזרין כל המשפטים בימיו כשהיו מקודם, מקריבין קרבנות וכו".

שיחת י"ד-י"ח אדר תשנ"ב - תו"מ עמ' 355

על-אף שאיננו יודעים מתי בדיוק משיח יבוא, ברור הדבר שנמצאים אנו בזמן השיא לביאת המשיח, ואין שום סיבה למה משיח מתעכב:

"העבודה דכללות בני ישראל ... נסתיימה ונשלמה ואין ביאור והסבר כלל על עכוב הגאולה".

שיחת ש"פ נח תשנ"ב - תו"מ עמ' 223

...Through what is this expressed? Through addition of Torah and mitzvos, both the revealed and esoteric aspects of Torah, and meticulous fulfillment of the mitzvos. In addition to one's own increase in the above, also affecting others to add; especially one who was lacking in his own service prior to this, he should then compensate by doing everything he can *לְתוֹשִׁי*, to influence others. Generally, it is the Avodah of "spreading the wellsprings outwards," through which, as it is stated, "the master (Moshiach) will appear." And all this is to be done with the hope and yearning for the coming of Moshiach.

משיחת ש"פ שמיני תנש"א – תו"מ עמ' 231

...First and foremost, the call of the moment – on the birthday and hilulah of the Mittler Rebbe, to increase in learning his Torah, דוקא in a manner "רחובות הנהר" of Binah, which is relevant to all Jews, men, and women. And "great is learning that it brings to action" – to bring this to action in practical avodah: to learn from the Mittler Rebbe, whose avodah in Toras Hachassidus came to complete expression in his physical presence in the world (of time and space); that every individual endeavor to express his spirituality and "chassidishkeit" in material matters – that the warmth and vitality that flows from his "Yiddishkeit" and "chassidishkeit" be felt in his physical time and space to the point that there is no separation between them; rather, they are one thing *ממש*.

Sicha Shabbos Parshas Vayeitzei 5752 – Toras Menachem, p. 355

...Since we are standing after all the inyanim, and the Geulah has not come – the most correct thing to do is to engage in "publicizing the miracle," to make known to ourselves and to others, in every place – the miracles that Hashem does for us, with the awareness that connected with this is the true and complete Geulah!

Sicha Shabbos Parshas Vayeishev 5752 – Toras Menachem, p. 408

...Included in (preparation for the days of Moshiach –) is strengthening and adding in learning Rambam's Mishneh Torah – which includes participating (or adding strength, if already participating) in learning Rambam publicly: three chapters a day, or one chapter a day, or Sefer Hamitzvos, and in particular – in Mishneh Torah itself – the Laws of Melech Hamoshiach in the final two chapters of the Laws of Kings at the end of Mishneh Torah. And in addition to one's own learning in this subject, one should spread

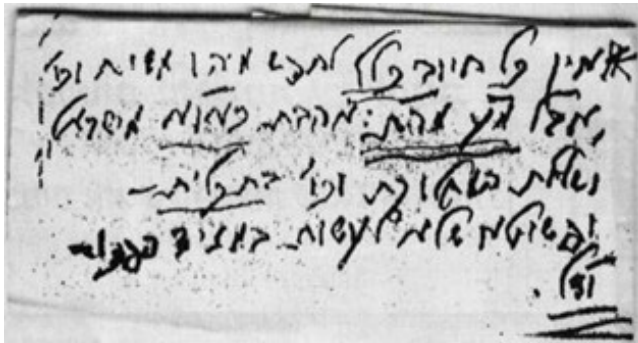
it to other Jews around him – men, women, and children – in fulfillment of the injunction to “raise up many students,” and ממנו יראו וכן יעשו.

Sicha Parshas Shemos 5752 – Toras Menachem, p. 107

...We should increase, in greater measure with greater strength, in Ahavas Yisroel and Achdus Yisroel

(nullifying the cause of the Golus), through emphasizing the unique value of every Jew as a ממעל ממש חלק אלוהים ... (and, obviously – negating the opposite) ... and so too, we should increase in the mitzvah of Tzedakah – “great is Tzedakah, that it brings near the Redemption.”

Sicha, Shabbos Parshas Vayakhel 5752 – Toras Menachem, p. 374

אין כל חיוב כלל לחפש מיהו משיח וכו', אבל מ"ע מה"ת אהבת כאו"א מישראל, שלילת המחלוקת בתכלית - ופשיטא שלא לעשות במזיד הפכו - וד"ל.

There is absolutely no obligation at all to identify who is Moshiach, but there is a Mitzvas Asei Min HaTorah to love every single Jew, and negating controversy entirely. And certainly, to not intentionally transgress the opposite - וד"ל.

And further, the main point is – that it is a pity to spend the time talking [rather] – we must prepare ourselves to greet Moshiach Tzidkeinu, through learning yet another inyan in Penimiyus Hatorah, learning with persistence and diligence; and the main thing – with complete dedication, immersing oneself in the learning to the point of a כמוהו where the learner (i.e., each of us) and the intellect unite with the subject to the point that they become one united being – this is the main thing.

And in particular, through the shlichus given to each one to give tzedakah, which further expedites the true and complete Geulah, immediately mamash – mamash, mamash.

Sicha 10 Elul 5751 – Toras Menachem, p. 218

CHAPTER 19

27 Adar 5752

גאולה העתידה And so it will be also in the ... that is, through עבודה בדרך דילוג, that comes specifically from the straits. And the נשיאי ישראל took this inyan upon themselves, directly experiencing the inyan hameitzar of [both] physical and spiritual suffering; and through this strait should come “answer me from the merchav [wide place],” the revelation of גאולה העתידה, to bring the עצמות, which is the complete גאולה after which there is no גלות...

ענין הגאולה: אצל כאו"א מישראל יש ניצוץ משיח – בחי' יחידה, אשר על ידו תופס בעצם כולו כו'.

וניצוץ זה יכול וצריך לבוא באופן של התגלות, לכל לראש – בנוגע למציאותו של היהודי, לחדור בכל עשר כחות נפשו כו', ונוסף לזה – לפעול בעולם כולו, "לשכן שמו שם", שיהי' מוכן וראוי לקיום היעוד "ונגלה כבוד הוי' וראו כל בשר גו'".

משיחת ליל שמח"ת תשמ"ו – תר"מ עמ' 349

Eleven months following the Rebbe's sicha on 28 Nissan 5751, on 27 Adar I 5752 and followed by its consequence, the bitter day of Gimmel Tammuz 5754, our reality fundamentally changed. From that moment on our sight dimmed, and our hearts became blocked. We stumble in this redoubled darkness, without a mentor and teacher whom we can see and hear to lead and direct us; a situation never experienced since we became a people. And so it is upon us whom the responsibility was placed to complete the task the Rebbe started.

What does this mean, and what should we do?

When we examine the Rebbe's words (in the previously-referenced farbren-gen of Purim 5747 and, especially, the sicha of 28 Nissan 5751), the Rebbe states explicitly that in order to affect the coming of Moshiach, it is necessary that the listeners harness their efforts and get to work. I.e., that it is necessary for the simple soldiers on the ground (as per the maamar basi legani 5721,

the *חיילי הצבא*), the *תחתונים* to truly and wholeheartedly yearn for the coming of Moshiach. To toil, with all effort necessary to hasten his coming – for this is the essential *kavanah*, that a *תחתון שאין תחתון למטה הימנו*, even just one, should demand and want this *אמת* *אן מיט אן אמת*.

Reflecting on the Rebbe's talk at the first *farbrengen* upon his acceptance of the mantle of leadership on Yud Shevat, 5711, in which he announced that the mission of our generation is to complete the task of drawing the *Shechina* all the way down to this world, one will find the very same theme. Here is what the Rebbe said:

“Now, hear this, *Yidden!*

Typically our *Rebbeim* demanded that *chassidim* themselves take action rather than merely rely on the Rebbe ... do not be misled by false hopes.

You may reason that you can place the burden of *avodah* on me, and you will be free to do as you please.

By being free to ‘do as you please’ I am not suggesting that you intend that which is forbidden *ח"ו*, rather you might think you can enjoy a life of pleasure and comfort, because you have elected someone who will exert himself to do, on your behalf, all that must be done; while each of you goes to sit *ואינתו תחת תאיתו* and do as you please.

Do not be misled by such false hopes. No one will remove from you the *שליחיות* that the Rebbe has placed on you, no one will relieve you of *avodah*.

I can work together with you; and if I can support you in some way – no one will withhold support from you, in fact I will help you.

But the שליחויות that the Rebbe placed on every one of us – each of us must fulfill them himself mamash, with the רמ"ח איברים ושס"ה גידים of his body as well as the רמ"ח איברים ושס"ה גידים of his נשמה...."

This demand seems to have not materialized. As the Rebbe said in the 28 Nissan sicha: "All that I have done [i.e., all that the Rebbe had called for throughout the years – עבודת התחנונים with dedication and sacrifice, with מסירת נפש ממש as the effort of עבד לאדוניו – as the Rebbe himself toiled constantly, with his his body and soul] has been in vain."

As the Rebbe continues in that same sicha, "and the proof is that we are still in golus, and furthermore, והעיקר in a golus penimi in avodas Hashem."

A possible answer to a poignant question

A poignant question that may surface: When the Rebbe was here with us physically, he instructed us ברוח קדשו, giving advice and relief that went to the heart of the concern. For example, his advice in keeping a given mitzvah that would be the conduit for G-dly blessing; this itself is Divine revelation (see chapter chidusho shel dor hashvi'i). Notwithstanding all that was explained in this booklet until now, today we are missing the Rebbe's physical presence in this aspect.

Perhaps it may be said, that indeed we surely miss the Rebbe's direct counsel, and all that he did. However – besides the fact that after the channel opened, its impact continues now as well, now the Rebbe responds in a different manner.

Perhaps our current situation can be compared to a parallel case, namely the חורבן בית המקדש. Chazal stated that the world is sustained by way of the avodas hakorbanos, and principally by the תמידים, the morning and afternoon daily sacrifices. What can possibly be said to a Jew who lives in the times of the חורבן, who knows that the world cannot be sustained without the קרבנות, and he is told that the בית המקדש has been destroyed and the עבודת הקרבנות has ceased?

Indeed, Chazal address this question with the teaching, "תפילה was established in place of the תמידים." The normal, proper order is that there should be the actual עבודת הקרבנות, when the בית המקדש has been destroyed, the impact of the קרבנות is accomplished through תפילות.

Meaning to say: There are exceptional situations in which Divine elements that normally work through physical means – are accomplished through spiritual means. Perhaps this can serve as some type of explanation for our current situation, when the impact of the הדור נשיא in the physical world are accomplished in a state of הסתלקות.

In a sicha of 27 Elul 5740 the Rebbe quoted the Midrash when Moshe Rebeinu foresaw the destruction of the Beis Hamikdash, when קרבנות – which bring סליחה to the Jewish people – would not be possible, he asked G-d, what will be then? To which G-d responded the Jewish people should gather together as one group and say the סדר סליחות, and then G-d will forgive them.

Furthermore, the Rebbe pointed out that G-d showed an example of how to say סליחות: He wrapped himself in tallis and Tefillin and recited סדר סליחות, i.e., the מדות הרחמים. This, in order to assure the Jewish people of G-d's blessings even in times of golus.

כחודש וחצי לפני האירוע דכ"ז אדר אמר כ"ק אדמו"ר:

כיון שנכנסנו כבר אל השבוע של י' שבט, הנה בנוסף על ההכנה הקשורה עם ענינים כלליים ... יקבל כאו"א על עצמו החלטה בעניני לימוד התורה של בעל ההילולא, שהלימוד יהי' באופן כזה, שבו ועל ידו תתמלא המניעה והעיכוב שהיתה אצל נשיא דורנו (מאיזה טעם שיהי') ... וממילא אכן היתה מניעה בהתפשטות דברי החסידות שלו בדיבור, ועד כדי כך שעי"ז נפגעה ("האט עס אנגערירט") גם התפשטות דברי החסידות שלו שבכתב.

וכפי הנראה בפשטות בשכל בנ"א, שהתפשטות דברי החסידות שלו שהיתה בפועל איננה מגעת להתפשטות שהיתה - באם אמירת החסידות היתה בדיבור בפשטות, שכן אז, בטח היתה נערכת "חזרה" בדיבור על הדברים שנאמרו, ועד לאופן במעשה - כתב, ועאכו"כ בנוגע למחשבה.

אשר לכן כאמור המעשה הוא העיקר - וכ"א יקבל על עצמו החלטה בעניני לימוד התורה של בעל ההילולא, נוסף על העיקר המדובר - סידור התועדויות בקשר ליום ההילולא.

שיחת ג' שבט תשנ"ב – בלתי מוגה

במאמר באתי לגני (הב') תשכ"א אומר כ"ק אדמו"ר:

והכח לזה הוא (כנ"ל) עי"ז שמבזיזים את האוצרות שלמעלה, שזהו"ע שהקב"ה עוזרו, וכיון שיש צורך במלחמה גדולה ביותר שבה נדרש להעמיד בסכנה חיי נפשו עד לחיי נפשו האלקית, אזי גם העזר מלמעלה הוא באופן שמבזיזים את האוצרות הכי יקרים.

וכפי שממשיך בהפרק, דהסדר בזה הוא, דבעת המלחמה פותחים את האוצרות ונותנים אותם ע"י שרי הפקידים שהם פקידי החיל, והכוונה בזה הם אנשי החיל שהם דוקא עושים את הנצחון. והיינו, שאלה שעושים את הנצחון בפועל הם אנשי החיל, ואין זה אלא שהעזר להם בא ע"י פקידי החיל (עד להראשים והראש דכל פקידי החיל), ולכן, גם בזבזו האוצרות הוא בשביל אנשי החיל דוקא, שהם עיקר הצבא, ולהם נותנים את האוצרות, ועי"ז מנצחים הם במלחמה...

ובמכתבו מיום י"ז אדר תש"י, כותב רבינו:

יעויין בקונטרס פורים המוסג"פ פי"א שכותב שם כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ וז"ל: "המלך שהוא בחיר העם וגדול מהם . . . ובשביל ניצוח המנגד הרי מבזבו כל סגולות האוצרות . . . הנאסף . . . מדור אחר דור.. ועוד יותר שגם חייו משליך המלך מנגדו . . . מפקיר את חייו . . . פותחים את האוצרות . . . והכוונה בזה הם אנשי החיל שהם דוקא עושים את הנצחון.

הרי לנו כולנו רמז ביאור מה שאירע, הוראה כללית באיזה דרך עלינו ללכת, והבטחה בפשיטות שפתחו בשביל כאו"א מאתנו "סגולות האוצרות דהון יקר הנאסף והנקבץ במשך כמה שנים מדור אחר דור" כי אנו הם "אנשי החיל שהם דוקא עושים הנצחון".

והנה, כללות הענין של מיתת צדיקים קשור גם עם ענין המאסר - יסורי הצדיקים, שהרי "מה לי קטלה כולה מה לי קטלה פלגא", וכשם שמיתת צדיקים מכפרת, כך גם יסורי הצדיקים מכפרים.

אך על זה שואל הבן חמש למקרא: מהו הצורך במיתת או יסורי צדיקים בשביל ענין הכפרה - מצד חסדו הבלי גבול יכול הקב"ה לפעול ענין הכפרה גם ללא מיתת או יסורי צדיקים?!

ובכן: ילד קטן - כל מה שמבקש, נותן לו אביו. ועד"ז בנוגע לבני" - "בנים אתם לה' אלקיכם", ובן קטן, כמ"ש "כי נער ישראל" ...

וכיון שכן, הרי בודאי שהקב"ה ממלא את הבקשה והפס"ד של בני" - הבנים הקטנים - שרצונם שמישיח יבוא בפועל ממש, ובאופן שיראו זאת בעיני בשר שלנו, ביחד עם קיום היעוד 'ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר יחדיו כי פי ה' דיבר', בקרוב ממש, בעגלא דידן".

משיחת ש"פ חוקת תשכ"ז - תוי"מ עמ' 143

GO HOME

Days before Gimmel Tammuz the Rebbe responded

It was June 6, 1994, the 27 Sivan 5754 on the Monday before Gimmel Tammuz. I was in the "Jews for Judaism" office and received a call for assistance.

A father was on the phone. He had been referred to me by a mutual friend who was familiar with my work with cults. The father explained that his young teenage daughter had been missing for several weeks. The police discovered her diary that mentioned angels. Since they had no other leads as to her whereabouts, they thought the mention of angels might indicate cult involvement. He wanted to know if I had any ideas.

I told him, "I don't have any idea; however, there is a Rabbi in New York who cares for every Jew. Although he is hospitalized, if you will give me your daughter's Hebrew name and you and your wife's hebrew names I will try to have it read next to his bed and request for a blessing. At approximately 11a.m. Los Angeles time I called New York and was told it would be read by the Rebbe's bed shortly.

Tuesday evening the father called me and apologized for not calling me earlier, but their home was in turmoil. The evening after we spoke, his daughter returned home. The only thing she was able to say was that a voice had suddenly come into her head and kept repeating, "You need to go home." "You need to go home." Nothing she could do would get it to stop. When she finally returned home the voice stopped.

By Rabbi Bentzion Kravitz

CHAPTER 20

אין אתנו יודע עד מה, אבל..

In our current situation, more than a quarter century after Gimmel Tam-muz and Moshiach has not yet arrived. It is worthwhile to contemplate the Rebbe's own teachings with regard to the various *kitzin* throughout Jewish history, and more recently, Chassidic history, especially in the time of the Frierdicker Rebbe. To draw lessons from them, and through them to perhaps interpret our current situation and not despair, C"V. On the contrary, we should draw strength from these previous *kitzin* to continue in our mission – until Hashem shows His mercy and redeems us from this bitter Golus, with the immediate arrival of Moshiach.

These are the Rebbe's words on this topic in the sicha of Parshas Devarim 5740: "With the aforementioned, the statement of the *Gemara* "all ends have ended," can be understood."

At first glance, how can the *Gemara* use the terminology "the end of all ends have ended" in the plural, when the entire concept of a קץ is that we leave Golus? After all, there is only one "end of Golus."

[It follows that the authority who determined one particular קץ – necessarily negates the קץ determined by another; for according to his opinion the end of the Exile will be in this particular time, and not in a different time as maintained by another.] If so, how is it possible to say "כלו כל הקיצין" in the plural...?

In the physical world we can only speak of *one* קץ – the time in which the exile will actually end. How is it possible, then, for the *Gemara* to say, "כלו כל הקיצין" in the plural? This question is not only about the opinions *in the Gemara* regarding the end of the Exile, but also of the קיצין stated by all ראשונים after the times of the *Gemara* – up to the well-known קץ from

the Alter Rebbe in his דרוש on the verse, "ואת האלף ושבע המאות וגו'" (and the story connected with it); as with the קץ by the Rebbe in the year 5703, which he declared, "Immediate Teshuvah, immediate Geulah...!"

Each of those Gedolei Yisroel who declared one of these קיצין spoke according to his level and comprehension of the ascension and רכוש גדול that would be achieved in the future; based on this they calculated how much time would be required to continue the work in the era of Golus to achieve this ascension and רכוש גדול [that would come] in the future Redemption ... However, since Hashem is אין סוף, when yet another המשכת אלוקות is added – then it is realized that there is yet a higher level of Elokus, *Ad Ein Sof*...

Along these lines, we may understand, regarding the קץ of the Rebbe from 5703, when he declared, לאתרו לאתרו לתשובה לאתרו לאתרו (Immediate Teshuvah, immediate Geulah) (as mentioned previously) – there were those “seeking a pretext” who asked, “What happened? Where is the ‘immediate Geulah?’”

The explanation for this is as previously discussed: According to the Rebbe’s level and conception, the conclusion was that the רכוש גדול that would come in the future Redemption was of a level that would be attained through the Avodah in Golus until the year 5703; and this, he taught his students; and had we merited – this would have been revealed to the entire world, as well.

Afterwards, however, the fact that we see that the Jewish people still find themselves in Golus, proves that there is yet a level and ascension of higher order for the Jewish people, to be achieved through additional Avodah in the era of Golus.

According to this, we must ask the opposite question: If there is the possibility for the revelation of a later *ketz*, why does the Gemara state “כלו כל” in the plural?

The explanation to this as explained regarding the statement in the Mishnah - that we will “continue to mention יציאת מצרים in the days of Moshiach, since there is a value to “one hundred as an entity on its own, and not just as it is included in the “two hundred;” we will, therefore, mention יציאת מצרים “in the days of Moshiach...” as well.

The same can be said regarding כלו כל הקיצין.

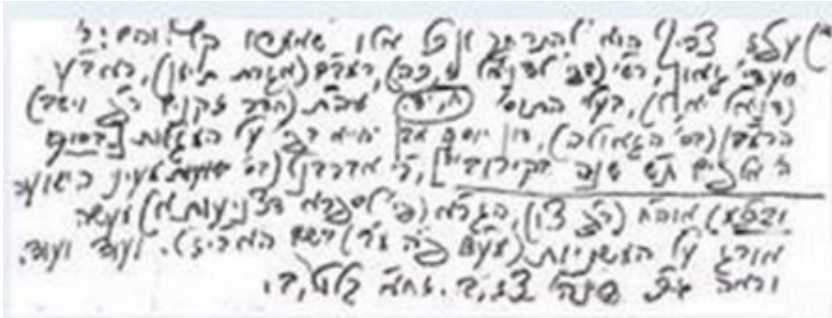
Even though the final ‘*ketz*’ includes in it all the preceding *kitzin* just as “within

two hundred, is included one hundred” – nevertheless, there is specific value in each respective קץ as it stands on its own, and not just as it is included in the *kitzin* that followed it. And afterward, an additional value is revealed.

Even though we do not see [the given קץ] with our physical eyes, (at the very least, there are those who do not see) the “Mikdash of the future” that is shown to everyone on Shabbos Chazon- as “every person knows his place [in Avodas Hashem]” - of this it is stated (as recounted in the well-known story): “Just because the horses are horses– are the angels not angels!?” Just because his הבהמית, and his physical eyes, impacted by the הבהמית, don't see the “future beis Hamikdash,” shown to him – does his יחידה not see it?

And since he believes that his יחידה does, in fact, see it, this affects a conviction within his conscious as well - as if he actually sees it with his own physical eyes ... and it must also affect him in his worldly matters - his eating, drinking and the rest of his activities, to be permeated with the vision of the “future Beis Hamikdash.”

מענה בדבר מישהו שנתרחק מליובאוויטש בגלל הקול קורא של כ"ק אדמו"ר הרי"צ "לאלתר לגאולה"

עפ"ז צריך הוא להתרחק מן כל אלו שאמרו קץ והם: ר' סעדי' גאון, רש"י (בפני לדניאל ז' כה, ח' יד), רמב"ם (אגרת תימן), ראב"ע (דניאל יא, ל), בעלי התוס' עה"ת (הדר זקנים ר"פ וישב) הרמב"ן (בספר הגאולה), דון יוסף אבן יחיאל בפי' על המגילות [בסוף ה' אלפים ת"ש שנה בקירוב], ר"י אברבנאל (ספר מעיני הישועה ובכ"מ) אה"ח (ר"פ צו), הגר"א (פילסופא דצניעותא) מעשה אורג על המשניות (מע"ש פ"ה מ"ב) בשם הארז"ל, ועוד ועוד.

וראה ג"כ סנה' צו, ב. זח"א שלט, ב.

CHAPTER 21

חידושו של דור השביעי

In the first maamar באתי לגני תשי"א the Rebbe outlined the mission of our generation: "It is incumbent upon each and every one of us in the seventh generation, as we are בעיקבתא דמשיחא [on the heels of Moshiach], at the end of the 'heel,' to do the avodah of completing המשכת השכינה – and not just but שכינה עיקר שכינה [the essence of the Divine Presence]."

In the maamer the Rebbe compares our generation, the seventh generation from the Alter Rebbe, to the generation of Moshe Rebbeinu, who was the seventh generation from Avraham Avinu. Just as Moshe drew the Shechinah down into the world at מתן תורה, so too our inyan is to draw down the Shechinah, to bring the revelation of G-dliness to the entire world, with the arrival of משיח צדקנו.

The medrash describes how seven Tzaddikim brought the Shechina closer to earth over the course of seven generations. Avrohom Avinu caused the shechina to descend from the seventh heaven to the sixth heaven. This does not mean that in his generation the shechina became more accessible only in the sixth heaven. The shechina came closer to earth; closer to humanity. Just like the seven generations of sin caused the reality of Hashem to become more removed from human consciousness, every generation of Tzadikim brought the reality of Hashem closer to human consciousness. Avrohom Avinu brought the shechina closer to our world, but he did not complete the job.

To illustrate: Noach who lived before Avraham Avinu, built the ark over the course of 120 years and warned his generation that Hashem would punish the רשעים if they did not reform their ways. They were wicked because the presence of Hashem was not real to them, as a result of the preceding

generations' sins. In this respect, Noah's son Cham, is also considered a tzaddik (see Rashi, Vayeira 19:32), because Hashem's presence affected him, at least to the extent that he entered the teivah.

But when Avraham arrived, he "began to illuminate the world:" as we find, Avraham "made Hashem's presence known." In the words of חז"ל, "Avraham converted the men and Sarah converted the women" to serve Hashem. This, however, did not endure. The Shechinah had only been drawn down to the "sixth heaven" – meaning, it was a step closer and more real, in order to have influence on human conduct, at least on the disciples of Avraham and Sarah (see also Rashi, Chayei Sarah 24:7 וכו' אלקי השמים); but it had not been internalized to the point that it should have enduring impact. (Chassidus explains that Avraham himself did not draw the Shechinah within the objects with which he performed his avodah, because he had not been commanded from Above. Another illustration of the "limitation" of the shechina being drawn down only to the sixth heaven.)

The same is true about five tzaddikim who followed Avraham. Each one's avodah affected greater feeling and influence of the Shechinah in the world – until Moshe "who is the seventh," drew it down. So that at Matan Torah the Shechinah descended until it became possible for us to truly cleave internally to it, as well as to draw its kedushoh into material objects mamash. From then on, this is our avodah in learning Torah and observing the mitzvos, that each of us should be a 'משכן לו ית', and through us the entire world should become a דירה לו יתברך.

Similarly, after the avodah of the Jewish people from the time of Matan Torah, through the entire era of Golus - the final stage in preparation for the geulah – when המשכת השכינה למטה ממש will be accomplished. This will fulfill the prophecy, "And the earth shall be filled with the knowledge of G-d" – is the revelation of תורת החסידות, which is all about revealing the G-dliness in Torah, in the Jewish people, and in every aspect of Creation. This process started with the Alter Rebbe, who explained inyanim that are beyond human comprehension in terms that human intellect could appreciate, so that we may be able to clearly understand them. From then on, each Rebbe in his generation expounded the ענינים אלווקיים in terms that brought them increasingly closer to us.

Nevertheless, until our generation, Chassidus primarily drew its explanations, analogies and examples from matters of spirituality and the soul. Our Rebbe, however, expounded the deepest concepts of Toras hachassidus in accessible terms and ideas – so that virtually anyone who learns his sichos and maamarim can, with some guidance, find his own words and ideas and with which he can explain the profound inyanim of Chassidus to another. (See later numerous other unique aspects of our Rebbe.)

Further, the Rebbe's Torah also emphasizes the chiddush inherent in accomplishing a דירה בתחתונים for the שכינה, a “dwelling for the Divine in the lowest realms.” On the one hand, the hamshacha must be in the Tachtonim, the lowest realm, as the Tachton remains in its own state and conditions (which define it as a “tachton”). At the same time, the hamshacha is not only המשכת השכינה, revelation of G-dliness, but all the way to the ikkar Shechinah, its most essential dimension, עצמות ממש.

Although the inyan of Chassidus in general is to discover the elokus in each and every inyan, whether in Torah and mitzvos, neshamos Yisrael, or the world at large; our Rebbe went to great lengths to point out the atzmiyus elokus in all of these, toiling endlessly to actually reveal this. (See box end of this chapter.)

Indeed, in his monumental work, the Rebbe changed the world; beginning with his Chassidim, inspiring relatively simple people of modest standing to dedicate their lives to spreading Yiddishkeit and אלוקות throughout the world. This movement penetrated other communities and became a common theme in Jewish life; eventually influencing the entire world, allowing the world to become open to receive השפעה אלוקית.

And our Rebbe, leader of the dor hashvi'i, was personally an extraordinary force for affecting השכינה המשכת. But as he said many times – and particularly in the most recent period, starting from 28 Nissan 5751: To receive this השפעה requires our avodah, עבודת המטה, in order that we should be vessels to internalize all that was drawn down through his avodah. For the next eleven months, until the bitter day of 27 Adar I, 5752, he revealed the hidden depths of his heart, in the hope that we would do our part.

Perhaps we can conclude that Hashem had mercy on His people Israel

before we entered this dark period, and revealed to us through עבדיו הנביאים that redemption is close at hand, and it is up to us to bring it to fruition.

It may also be said that together with this revelation and demand through the Rebbe's words about the coming of Moshiach in this time, Hashem gave us two great gifts:

First, the Rebbe partnered with us, revealing the substance and פנימיות of Moshiach's imminent arrival, which is indeed the whole purpose of Torah and Mitzvos, as they are the essence and united with Hashem's intent in creating the world and giving the Torah – which itself will be revealed in the “end of days” with the coming of Moshiach Tzidkeinu.

Second, by exhorting us over the course of an entire year to strengthen and internalize the awareness and Emunah in the coming of Moshiach and its anticipation – the Rebbe nurtured this Emunah, till it became an essential point that cannot be separated from Jewish consciousness and agenda.

And as the Rebbe says, each of the קצים mentioned in the past caused a new גילוי and served as an additional step toward the geulah and the coming of Moshiach (such as the קץ of the year 5608, which was then expressed in the publication of Likutei Torah that year) – so too the Rebbe's words in the most recent period brought a new גילוי, energizing the inyan of Moshiach, bringing it to life in the consciousness of the Jewish people, raising the world to a higher level, and bringing it that much closer to ביאת משיחנו.

In the Rebbe's own words (Likkutei Sichos, v.20, Vayechi, sicha 1):

“...And moreover: Since Yaakov is one of the Avos, ‘[who] are the מרכבה ... and were a מרכבה [vehicle] to the Divine will only, all their lives,’ it must be the case that when “Yaakov sought to reveal [the קץ the end-time], etc. (until the moment that ‘the Shechinah departed from him’), it was in accord with the Divine will, to which Yaakov was a מרכבה at that moment.

And while in fact, Hashem did not actually allow Yaakov to reveal the קץ, it is because the situation demanded a path of conduct (and the benefit that would accrue through it) in which the קץ should not be revealed ... From this we can also understand Yaakov’s intent in desiring to reveal the קץ to his children: when they would hear the good news that the קץ הימין [“End of days”] was very close at hand, they would strive with extra care to guard against the possibility that “perhaps sin will cause” the קץ to be obstructed, ח"ו.

The teaching and lesson from Moshe Rebbeinu to all the generations: Even with the prayers and requests until now – it is necessary, over and over, to pray and implore HaShem, עד מתי?! [Until when?!] ... The only thing we await is that one Jew cries out again, with another request and demand, declaring again: עד מתי?!

*Sicha, Shabbos Parshas Devarim
5751 – Toras Menachem, p. 98*

... It can be said that Yaakov’s intent was that if his sons knew, at the time the קץ was revealed, that it would be dependent on זכו (as mentioned previously [in the sicha]), they would increase in their (Avodas Hashem) זכו, and this increase would hasten the Redemption – so that it would come before the established קץ, in line with the Sages’ teaching, זכו - אחישנה, [(If) they merit – I will hasten it.]

And as we find in the Exodus from Mitzrayim itself: One of the reasons the Exile in Mitzrayim lasted only 210 years – rather than four hundred years as established at the ברית בין הבתרים

[covenant between Hashem and Avraham] – is that the harsh difficulty of the slavery, completed [made up] the [prophesied] number (of four hundred years [in slavery]).

And it is thus understood that just as increasing the slavery (in its harsh difficulty) hastened the Redemption – in a similar way (indeed, how much more so) would it have been accomplished through an increase in זכו, [i.e.,] in goodness.

...The complete fulfillment of one's Avodah, through which he achieves the status of זכו, is accomplished when his Avodah is "your [own] task which you have done."

...Had Yaakov revealed the קץ to his children, their increase in Avodas H'Ashem (through revelation of the קץ – to ensure that they would be in an even greater state of זכו) would not have been [as in the Talmudic saying] 'his own bushel,' [the product of] their own action: 'mixed' into [it would have been] assistance from above (the revelation of the קץ); and, therefore, 'the Shechinah departed from him,' in order that the Avodah of the B'nei Yisroel should be done in context of "סילוק השכינה" so that it would be entirely with their own power.

Yaakov's intent was that the B'nei Yisroel should exit the Golus as quickly as possible – although the Avodah would be lacking in שלימות but in exchange, it would hasten B'nei Yisroel's exit from Golus (and especially, from ערות הארץ ['the depravity of the land, i.e. Mitzrayim]) and their entry into the true and complete Geulah. It may be said that this is why Yaakov's desire to reveal the קץ is precisely phrased, ביקש יעקב – also implying בקשה [pleading]: Yaakov pleaded with Hashem to reveal the קץ, to give the B'nei Yisroel aid and support in their Avodah, to ensure that the Geulah would come more swiftly.

However, Hashem's will was that the Geulah should be ultimately complete – that the Avodah of the B'nei Yisroel should be –בתכלית השלימות– and, therefore, 'the Shechinah departed from him,' which allows for a greater degree of wholeness in Avodah, as explained above.

Even though Hashem caused Yaakov not to reveal the קץ to his children – nevertheless, from Yaakov's request, ביקש יעקב, etc., being that he was a 'Merkavah to the Divine will' (as discussed previously), it is understood that the fact that ביקש יעקב to reveal the 'End of days,' was (even then) in accord with Divine will. And moreover: Since the prayer of a tzaddik is surely not ignored, it definitely had an effect here below. And in this vein, it may be said of Yaakov: his having "pleaded to reveal the קץ" impacted the B'nei Yisroel בדרך מקיף, enabling them to achieve the revelation of the קץ...

It may be said that this is why many of the Gedolei Yisroel (such as Rav Saadya Gaon, the Rambam, etc.) calculated קיצין.

And from here we find a lesson for all generations – that there must be the inyan of "ביקש ... to reveal ... the קץ הימין: a Jew must desire and plead

for the revelation of the קץ, for this itself (the בקשה, request and desire for, and contemplation on it) gives aid, support, and motivational boost in Avodas Hashem.

In the spiritual realm (up to the highest levels) the inyanim are already complete, including the shlichus of (spiritual) Geulah; **the spiritual eyes of Israel already see the Geulah.** Now, it is necessary only to open the physical eyes, that they too see the Geulah as it is revealed to flesh eyes, in this time.”

Sicha, Shabbos Parshas Bo 5752 – Toras Menachem, p. 149

Penimiyus Hatorah

Not only did the Rebbe “spread the wellsprings of chassidus outward,” making them accessible to plain human intellect – he vastly expanded their depth, broadened and interpreted the depths of the hidden dimensions of Torah and Toras Hachassidus, even highly esoteric, abstract concepts.

Included in this are his innovative revelations in the inyan of dirah b’tachtonim – emphasizing that the “dirah” is to עצמות ממש, and on the other hand, the dwelling is in “tachtonim” themselves, as they are in their native state and circumstances.

The Rebbe disseminated these depths of Torah to the חוצה mamash, even to the Jew whose current status is “chutzoh,” to vitalize his neshomo and illuminate it with the light of Torah and mitzvos.

Limud Hatorah

As is also apparent to anyone who learns his Torah, the Rebbe toiled to reveal the hidden depths in all facets of Torah, both in נגלה and נסתר. Notably emphasized in the Rebbe’s Torah is the unity of all aspects of Torah, clearly exhibiting that all parts of Torah are one – it is all חכמה אלוקית expressed in various dimensions.

This is what the Rebbe says in the above quoted sicha of Purim 5747:

וכן בנוגע לענין התורה - דוקא בדורות הכי אחרונים נתחדשו חידושי תורה כאלו שלא שיערו אודותם ולא נזכרו כמותם בספרי הדורות הקודמים, ועד כדי כך שאופן הלימוד בזמננו הוא באופן מיוחד ואומרים שזוהי דרך חדשה ומייחסים אותה לפלוני כו', ומובן, שמכיון שהדבר התקבל ע"י כו"כ מבני ישראל ודאי שזהו בכלל "מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש", ואם כן, הרי זה כבר "ניתן למשה מסיני", אלא ש"את הכל עשה יפה בעתו", ועכשיו הגיע הזמן לחידושים ע"פ דרך זו, שלא שיערו אודותה בדורות הקודמים....

(The Rebbe continues there to elaborate on the Rogatchover Gaon and his derech in learning: "And this is the simple explanation for the inyan of the Rogatchover, which was יוצא מן הכלל לגמרי.")

In addition, the Rebbe הפליא לעשות, to connect every concept in Torah – from the most abstract concepts in Kabbalah and Chassidus, pilpul and drush, to the fine points in Rashi's commentary on the plain meaning of the Chumash – with their lessons in מעשה בפועל, in practical application.

And further, the Rebbe revealed all this in plain terms and lucid explanations that even simple, plain intellect could grasp, bringing the highest profundities of Torah "down to earth."

Mitzvos

The Rebbe opened new vistas and broadened the inyan of קיום המצוות, raising our awareness of the critical significance of even a single mitzvah, since they are rooted in עצמות; and it is through their fulfillment that we make a דירה בתחתונים להשם – therefore, every mitzvah has infinite value.

Further, the Rebbe inculcated within us the awareness that fulfilling the mitzvos has a tangible effect – both on the world generally, and on the personal domain of the individual performing the mitzvah. As was his common custom, the Rebbe emphasized the direct connection between our life concerns – health, children, livelihood, etc. – and the actual observance of Torah and mitzvos. In this way, he clearly illustrated how everything in the world is directed by Hashem; and, thus, the path to affect change in the world is through Torah and mitzvos.

The Rebbe's approach of illustrating how all material brochos flow directly through mitzvah observance – is itself an unprecedented revelation of G-dliness in the world.

Indeed, this is the entire inyan of the geulah – that the perception then will be אלוקות בפשיטות ומציאות בהתחדשות. Simply put: when the geulah comes, the entire world will instinctively and commonly perceive that the creation and its conduct is בהשגחה פרטית – according to Hashem's will. Even when someone does something בדרך הטבע (according to the laws of nature) toward accomplishing any goal, this effort is טפל לגמרי, no more than a vessel through which to receive Hashem's brocho. This is the exact opposite of the world's current perspective, which considers our own natural efforts the עיקר, and we *also* ask Hashem for help.

Quantitatively, the sheer number of mitzvos for which the Rebbe was responsible through his monumental avodah in promoting far and wide the מצוות הקדושים (mitzvah campaigns), and the innumerable mitzvos that have been performed in response to his call – is beyond calculation. His influence in this sphere extends beyond the Jewish people, with his promotion of the Sheva Mitzvos Bnei Noach as well.

Neshomos Yisroel

The Rebbe emphasized the quality of the Jewish people: the true being of every Jew is the יחידה within – the essence of his neshomo, which is a child of our Father in heaven. And there was none like the Rebbe in his love for every individual Jew throughout the world, for whom he had mesirus nefesh, to bring them all closer to אבינו שבשמים and to reveal the pure depth of their neshamos.

Indeed, through his עבודה הקדושה, the Rebbe has elevated the spiritual state of the entire Jewish nation to an immeasurably higher plane, as well as each individual Jew in every far-flung corner of the world, whatever his or her spiritual level may be.

In addition to the many thousands upon thousands of Jews who returned to their roots to live lives of Torah and mitzvos, the Rebbe brought a radical transformation in the prevailing Jewish mindset and world-view – in our essential notion of the very essence (מהות) of a Jew, as well as that it is no longer novel that an individual or a family should adapt to a Torah and mitzvos way of life.

Avodas Hashem

When it comes to service of G-d, avodas Hashem, we can see the singularity of the Rebbe's approach: even for a generation to which the saying אכשור דרא בתמי-ה applies, the Rebbe outlined a path, instilling the idea that avodas HaShem should be entirely permeated with the intent to fulfill Hashem's will, without consideration for self. Such an emphasis not found in earlier generations.

For example: In previous generations, לימוד התורה לשמה meant "in order to bind one's Neshomoh to Hashem." The Rebbe emphasized that the true לשמה is for the sake of fulfilling Hashem's will only; for even the intent to "bind oneself with Hashem" has a *self*-serving intent, noble as it may be.

Furthermore: one's primary intent should not be that he – the person doing the avodah – fulfills Hashem's will; rather that G-d's will be fulfilled.

And so the Rebbe says in a sicha (Likutei Sichos v.16, p.141; see this sicha with regard to many of the aforementioned points) which explains our avodah in this generation:

והנה ביאר כ"ק מו"ח אדמו"ר (בתחילת בואו לאמריקה) שגם בענין דהשביעין חביבין ניכר מעלת הראשון... וביאר אז מעלתו של הראשון שזהו אברהם אבינו, מפני עבודתו, ושהיתה עבודתו במס"נ. ואי מסתפק בזה עדיין, ומוסיף עוד (אף דלכאורה אי"ז נוגע שם לגוף הענין)... דאופן המסירת נפש שלו הי' שלא חיפש מס"נ, שזהו ההפרש בין המס"נ דאברהם אבינו להמס"נ דר"ע, דהמס"נ דר"ע הי' ונאס ער קאט געזוכט מס"נ, מתי יבוא לידי ואקיימו, משא"כ באברהם הנה המס"נ שלו הי' בדרך אגב. דאברהם ידע שעיקר העבודה הוא כמ"ש ויקרא שם בשם הוי' אל עולם, א"ת ויקרא אלא ויקרא, אז יענער זאל אויך שרייען, ואם נצרך לזה בדרך אגב מס"נ, הנה גם זה ישנו.

ומסיים רבינו: "והנה זה תובעים מכאו"א מאתנו דור השביעי..."

And the Rebbe concludes: "And this is what is required of each and every one of us in the seventh generation..."

Shlichus

The institution of shlichus – which the Rebbe expanded, broadened, and deepened so that, through his shluchim, Yiddishkeit and chassidus reaches every corner of the world – is both a necessity to achieving the goal of a דירה בתחתונים, and itself an ענין פנימי ועצמי that in and of itself expresses the inyan of dirah b'tachtonim, and is a critical aspect of the "chidusho shel dor hashevi'i."

In his talks, (Chayei Sarah and Vayishlach, 5747) expounding on the essence of the concept of shlichus the Rebbe explains that on the one hand, the shliach is a separate person from the משלה; on the other, in his shlichus the Shliach literally represents the mishalei'ach mamash. Meaning that shlichus unifies the Shliach (the תחתון) and the משלה (the עליון).

Through the institution of shlichus, the Rebbe imbued ordinary people with his profound spirit, transforming them from limited, self-absorbed individuals to dedicate their entire lives on behalf of Yiddishkeit to fulfill the ultimate intent of a dirah b'tachtonim for Hashem. This is all-encompassing, for even at those moments when the shliach is busy with personal concerns, he is in his מקום השליחות because he is a shliach.

The World

The Rebbe gives us a new perspective on the essential nature of the material world, revealing within it אחדות השם, showing that Hashem's oneness is in fact expressed in worldly matters themselves. He pointed to the fact that whereas the prevailing wisdom was to view every detail of creation as distinct and unrelated to each other, as we get closer and closer to the era of Moshiach, when Hashem's kingship will be revealed and "He shall be One and his Name shall be One," science increasingly accepts this principle of unity and oneness, through the growing realization that the different aspects of the world are essentially one.

In summary: The Rebbe revealed the essence, the עצמיות, in every aspect – Torah, Avodah, Mitzvos, Neshamos Yisroel, the world, etc. – revealing that this essence is not something obscure and not relevant to us; rather, every Jew as he is, when he learns Torah, fulfills mitzvos, even when he engages in worldly matters – can point to and actively express the עצמיות of אלוקות.

ומזה מובן, שהדבר היחיד שנשאר עכשיו בעבודת השליחות, הוא - לקבל את פני משיח צדקנו בפועל ממש, כדי שיוכל לקיים את שליחותו בפועל ולהוציא את כל ישראל מהגלות...
לכל לראש - צריך לצאת בהכרזה ובהודעה לכל השלוחים, שעבודת השליחות עכשיו ושל כל יהודי מתבטאת בזה - שיקבלו את פני משיח צדקנו.

כלומר: כל הפרטים בעבודת השליחות של הפצת התורה והיהדות והפצת המעיינות חוצה, צריכים להיות חדורים בנקודה זו - כיצד זה מוליך לקבל משיח צדקנו.

משיחות ש"פ חיי שרה תשנ"ב - תו"מ עמ' 298

...כפי שדובר ועוררו כמה פעמים לאחרונה - שעל-פי הודעת כבוד קדושת מורי וחמי אדמו"ר נשיא דורנו, כבר סיימו את כל ההכנות לגאולה, וכעת צריכים רק להמשיך את הגאולה בפועל בגשמיות וחומריות העולם (חומריות שנעשה מגשמיות), הגלוי לעיני בשר.

משיחות ש"פ יוגש תשנ"ב - תו"מ עמ' 74

ומזה מובן שהמשך העבודה שלאחרי-זה (כל זמן שמשיח צדקנו מתעכב מאיזו סיבה (שאינה מובנת כלל)) אינה עבודת הבירורים ... אלא, עבודה מיוחדת להביא להתגלות בפועל בעולם".

משיחות ש"פ ושלח תשנ"ב - תו"מ עמ' 365

...ומזה מובן - שעל אחת כמה וכמה בזמננו זה, לאחרי שעברו כבר דורות רבים, וזמנים רבים, ולאחרי מעשינו ועבודתינו בריבוי הכי גדול, ובפרט לאחרי כל הענינים שרבותינו נשיאנו פעלו והמשיכו וכו', ובמיוחד נשיא דורנו, כ"ק מו"ח אדמו"ר - הרי הכל מוכן כבר בתכלית השלימות ... ובאופן ד"מראה באצבעו ואומר זה!"

ויתירה מזו ... אין צורך אפילו באמירה ד"אומר זה": צריכים רק לפתוח את העינים כדבעי ("ווי ס'דארף זיין צו זיין") ומיד רואים איך שהכל מוכן, כולל גם שהכל מוכן לסעודת הלוויתן ושור הבא ויין המשומר, ועד שאין צורך אפילו להתיישב אל השולחן, שכן יושבים כבר ליד השולחן (מ"זיצט שוין ביים טיש"). וצריכים רק לפתוח את הפה לאכול. וכמו כן לפתוח את ה"לב לדעת", וה"עינים לראות", וה"אזנים לשמוע", בקדושה, ובכל העינים דפנימיות התורה, ועד שזה ניכר ומורגש בגשמיות האיברים (ע"ד מה שכל אבר גיד הוא כנגד אחד מרמ"ח מצוות עשה או אחד משס"ה מצוות לא תעשה), ואזי רואים מיד איך שיושבים כבר בשולחן, "שולחן ערוך" בכל המטעמים, החל מיין המשומר וכו'.

משיחת ש"פ יגש תשנ"ב

...כפי שדובר ועוררו כמה פעמים לאחרונה - שעל-פי הודעת כבוד קדושת מורי וחמי אדמו"ר נשיא דורנו, כבר סיימו את כל ההכנות לגאולה, וכעת צריכים רק להמשיך את הגאולה בפועל בגשמיות וחומריות העולם (חומריות שנעשה מגשמיות), הגלוי לעיני בשר.

משיחת ש"פ יגש תשנ"ב - תו"מ עמ' 74

ומזה מובן שהמשך העבודה שלאחרי-זה (כל זמן שמשיח צדקנו מתעכב מאיזו סיבה (שאינה מובנת כלל)) אינה עבודת הבירורים ... אלא, עבודה מיוחדת להביא ההתגלות בפועל בעולם".

משיחת ש"פ וישלח תשנ"ב - תו"מ עמ' 365

CHAPTER 22

להביא לימות המשיח

...And all this is because the כח נתינת כח to enter the land [of Israel] is dependent on the ביטול עצמי of Moshe ... and so too in the גאולה העתידה, [it is] through the ביטול to Moshe – the ispashtusa of Moshe in every generation, which in our generation is my father-in-law, the Rebbe, who is the shepherd of our generation – that we will enter the land [of Israel] in the plain sense....

...וכל זה הוא לפי שהנתינת כח להכניסה לארץ תלוי' בהביטול עצמי דמשה ... וכן הוא גם בגאולה העתידה, שע"י הביטול אל משה, דאתפשטותא דמשה בכל דרא ודרא, ובדורנו זה הוא כ"ק מו"ח אדמו"ר שהוא הרועה שבדורנו, תהי' הכניסה לארץ בפשטות....

מאמר ד"ה שלח לך תשי"א - תו"מ עמ' 173

As mentioned earlier, all Neshomos are particular limbs of the נשמה כללית of the ראש בני ישראל – through whom they receive their sustenance, both spiritually and physically. This is true regarding the essential structure of Am Yisrael; and so, too, in practical real life: a Jew must be infused with strength and courage to complete his avodah in this world, to overcome his own physical nature and נפש הבהמית, in order that he not be affected by the world around him – and, furthermore, that he should ultimately transcend, control, and positively impact it. And the stronger his hiskashrus to the ראש בני ישראל, the more strength he will have to transcend and affect the world around him.

Clearly, this applies to the mission that was given to us as well – to affect the coming of Moshiach. A Jew must have a strong התקשרות and ביטול to our נשיא in order to succeed.

Indeed, the need for Hiskashrus in this avodah is even greater than in our “ordinary” personal avodah; aside for the fact that drawing down the Shechinah and making a dwelling place for Hashem in this world is an avodah far beyond

that of an individual's personal avodah. As "regular" people, we cannot relate to such an avodah: everyone realizes that as "common folk" busy with our own mundane concerns, we do not genuinely feel the calling to truly want the Geulah – that the גלות השכינה and the Geulah should truly bother us.

Therefore, even approaching this mission – which has been placed upon us and depends on us – is impossible without true Hiskashrus and Bitul to the Rebbe, whose pristine and exalted Neshomoh stands and begs for Moshiach's arrival. Only through Hiskashrus to him is it possible, as he implored us - to truly experience a yearning for the coming of Moshiach.

As the Rebbe states in the Maamar Bosi Legani 5730:

"...in order for the essence of the Shechinah to be drawn down into this physical world, it is through Moshe, who was the חביבין who drew down the Shechinah into this world, in the משכן (which is called a מקדש), and in the Mikdash (which is called Mishkan), that Hashem should dwell in our midst, and ultimately within every single Jew.

The same applies to every single person: in order for every Jew to affect through his Avodah a dwelling place for Hashem, it is only through the strength of Moshe found in each one of us – for just as "the extension of Moshe is found in every generation." So it is in every Jew; as it is written, "six hundred thousand are the feet of the nation that I am within." In every Jew there is the spark of Moshe within; from which comes not only his revealed כוחות – that are from Moshe, the shepherd who gives each one

כדי להיות מ"חיילי בית דוד" - צריכים להיות שלמים בענין ההתקשרות. ולא די בהתקשרות בדבור לבד - בבחינת "ויפתוהו בפייהם ובלשונום יזכו לו, ולבם לא נכון עמו ולא נאמנו בבריתו" ("ברית" מלשון התקשרות) - אלא צריכה להיות התקשרות בפועל. לכל לראש צריך להיות הבפוך על, ולאח"ז יכול להיות גם הדיבור, אבל בדבור לבד - לא יוצאים ידי חובה.

וכאשר חסר אצלו בענין ההתקשרות - הרי מלבד זאת שהוא מפסיד את הטוב האמיתי שהי' ביכור לתו להגיע אליו, אלא עוד זאת, שהדבר נוגע גם לכלל ישראל - כהוראת הסיפור הנ"ל, שהרי מזמן האריז"ל ועד עתה עברו כארבע מאות שנה, וכל עניני הגזירות וכו' שעברו על ישראל במשך זמן זה, הם מצד העדר ההתקשרות להאריז"ל, שהרי אילו היתה ההתקשרות - היתה באה הגאולה כבר לפני זמן רב!

משיחת ש"פ שמיני תשס"ז - תו"מ עמ' 296

his needs; but also the level of אנכי, the essence of the six hundred thousand 'general Neshomos' each of which generates six hundred thousand sparks, comes from Moshe. And it is through this that every Jew has the ability to bring about לגנוני לגני - באתי לגני - that "Hashem should dwell among them."

Whoever learns the Rebbe's Torah and follows his lead can see clearly that the last Maamar from *his* Rebbe, "Basi Legani," was the צוואה by which he defined the avodah of Dor Hashvi'i. A central idea elucidated in this maamar

is that the avodah of Dor Hashvi'i is to draw down and settle the essence of the Shechinah here, in the "lowest Tachton, of which there is none lower" – for in the lowest realms are the loftiest heights, and it needs only to be revealed; and this can only be accomplished through אתכפיא – hard work, soldiers' work; and all this must be done with the utmost swiftness.

So, too, we can say that the last Maamar that the Rebbe edited (and personally handed to us), the Maamar תצוה is his "tzavaah" to us, a directive

for our avodah until the time that עפר שוכני רננו, when the Rebbe will lead us to geulah with the coming of Moshiach.

One of the main concepts elaborated in that maamar is that Moshe Rabbeinu and his extension (the leaders of every generation), are the ones who connect the Neshamos of all the Jewish people with Hashem; they shepherd, sustain and reveal in us the essential, the עצם הנשמה, impacting us under

בעמדינו בשבת מברכים חודש שבט, כולל ובמיוחד העשירי בשבט - צריך כל אחד ואחד לקבל על עצמו להוסיף ביתר שאת וביתר עוז במעשיו, תורתו ועבודתו של בעל ההילולא, כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, אשר הורנו מדרכיו ונלכה באורחותיו, נצח, סלה ועד, ובפרט בהביטול וההתקשרות אל כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא הדור, "הנשיא הוא הכל", שבכל אחד ואחד - מציאותו וכל ענייניו, בכל מכל כל, נעשים קודש לנשיא הדור, על-ידי זה שמלאים וחדורים בקיום שליחותו של נשיא הדור - משה רבנו שבדור, גואל ראשון הוא גואל אחרון - שעניינו העיקרי "להביא לימות המשיח" בפועל ממש.

ולהוסיף, שהידיעה שתכף ומיד נכנס כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו (כיון ש"הקיצו ורננו שוכני עפר") ומביט על כאו"א מהחסידים והמקושרים לבחון מעמדו ומצבו כו', מעוררת ופועלת לסיים ולהשלים (גם מלשון שלימות) את כל מעשינו ועבודתינו.

משיחת ש"פ וארא תשנ"ב - ת"מ עמ' 120

any conditions in which one might find himself, even in ארצות הרווחה – the land of plenty.”

They affect our Avodah in general and in the constant desire - to the point of כתיית ממש – that we should feel completely crushed by the fact that Moshiach has not yet arrived, and that *Elokus* is not yet revealed in the world; and this feeling and the urgency of the mission should impact our day-to-day life. This ability, to ignite such fire and yearning in our own Avodah, is accorded only to Moshe and the leaders of subsequent generations.

This gives us insight into how necessary our Hiskashrus to the Rebbe is, in order to merit receiving his השפעה; and how through doing what is expected of us will “bring to the days of Moshiach” – and the coming of Moshiach, במהרה בימינו.

לעילוי נשמת

הרה"ח הרה"ת עוסק בצ"צ וכו' ר' יהודא ליב ז"ל

בהרה"ח הרה"ת ר' יעקב יוסף שו"ב ז"ל

ראסקין

שליח כ"ק אדמו"ר זי"ע במדינת מרוקו

למעלה מארבעים וארבע שנים

נפטר אור ליום ב'

לסדר "ושמרו את משמרת גו' אני ה' מקדשם"

י"ב אייר, ה'תשס"ד

ת.נ.צ.ב.ה.

*

נדפס על ידי ולזכות משפחתו שיחיו

לאורך ימים ושנים טובות

